

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
Am.nr.	Naam kv	Essentie amendement	pagina nr	regelnr(s)	tekst wijzigen, weglaten of toevoegen	Eerste en laatste drie woorden van de oorspr. passage als u iets wilt wijzigen of weglaten	Laatste drie woorden voor de in te voegen tekst	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
1	ChristenUnie Purmerend	hebben wij iets gemist? De weigerambtenaar	0	0	toevoegen			Mogelijk hebben wij het over het hoofd gezien, maar wij misten de steun voor de weigerambtenaar; de ambtenaar van de Burgerlijke Stand, die vanuit Bijbelse principes niet bereid of in staat is om homohuwelijken te sluiten. Vanuit het principe van vrijheid van godsdienstbeleving menen wij dat deze mensen de hartelijke en blijvende steun van onze christelijke partij verdienen.		overbodig. op p 18 r 6-10 staat al genoemd dat respect voor levensovertuigingen ook in houdt rekening houden met gewetensbezwaren van ambtenaren.
2	ChristenUnie Hellendoorn	duidelijke profilering van de ChristenUnie: we zijn in de eerste plaats geschapen tot eer van God.	1	13, 14	wijzigen	naar Gods beelddan geld en goed.		met het doel tot eer van Hem te leven en de naaste lief te hebben als onszelf. Dit houdt in dat het ons om veel meer gaat dan geld en goed.	overwegende dat: - in het voorwoord staat: " Wij zijn geschapen naar Gods beeld. En het gaat ons mensen om veel meer dan geld en goed". constaterende dat: - onze verticale relatie tot God onze Schepper in regel 13 onvoldoende expliciet tot uitdrukking komt; - deze verticale relatie tot God voor een duidelijke profilering van de ChristenUnie noodzakelijk is.	overnemen
3	ChristenUnie Hellendoorn	Inspiratie geeft niet krachtig genoeg weer wat de Bijbel voor duiding en betekenis heeft voor de politiek van de ChristenUnie.	1	25, 26, 27	wijzigen	Bij het zoeken.....tijden van crisis.		Bij het zoeken van oplossingen laat de ChristenUnie zich leiden door de Bijbel, het gezaghebbende Woord van God. Geïnspireerd door dit Woord maken we politieke keuzes, die goed zijn voor de maatschappij en de samenleving. Daarbij gaat het over handelen in crisistijd.	Overwegende dat: - in het voorwoord regel 25 staat: "Bij het zoeken naar antwoorden laten christenen zich inspireren door de Bijbel". Constaterende dat: - inspiratie op vele manieren ingevuld kan worden naar persoonlijk inzicht en beleving; - de Bijbel het gezaghebbende Woord van God is; - christenen vanuit deze denkwijze zich laten leiden in het politieke handelen.	overnemen, in lijn met Uniefundering
4	ChristenUnie Amsterdam	ChristenUnie onvoorwaardelijk voor godsdienstvrijheid en levensovertuiging	3	58	weglaten	"in politieke zin"			Het is vreemd om een voorbehoud te maken bij het pal staan voor de vrijheid van godsdienst. Natuurlijk zien wij als christenen graag dat iedereen christen word, maar als politieke partij zijn wij onvoorwaardelijk voor de vrijheid van godsdienst. De toevoeging 'in politieke zin' roept onnodige vragen op.	overnemen
5	ChristenUnie Rijssen-Holten	Pensioenfondsen in eigen land maatschappelijk verantwoord laten beleggen	4	58, 59, 60	wijzigen	Als zij een.....het maatschappelijk rendement.		Als zij een deel van hun vermogen in eigen land maatschappelijk verantwoord beleggen, profiteren we niet alleen van financieel rendement, maar ook van het maatschappelijk rendement.	De woorden 'maatschappelijk verantwoord' vervangen het woord 'te'. Het woord 'te' staat er taalkundig niet goed. Maatschappelijk rendement moeten we nastreven via maatschappelijk verantwoord ondernemen. Elders in het verkiezingsprogramma wordt het maatschappelijk verantwoord ondernemen wel goed genoemd, maar het kan geen kwaad dit regelmatig te herhalen.	overnemen
6	ChristenUnie Amsterdam	Straat hoeft niet teruggewonnen te worden.	6	34,35	weglaten	'terugwinnen van de straat' en het			Bij 'terugwinnen van de straat' wordt de suggestie gewekt dat Nederland geterroriseerd wordt door knokploegen die moeten worden bestreden. Dat is niet in lijn met cijfers waaruit blijkt dat Nederland steeds veiliger wordt. Dit is populistische bangmakerij.	Ontraden. Er zijn nog steeds wijken waar veel overlast is. Zo zijn er bijvoorbeeld in Den Haag 50 jeugdbendes actief, variërend van crimineel en hinderlijk tot overlastgevend. Dit is breder dan alleen straatterrorisme.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
7	ChristenUnie Lopik	Politie-inzet voetbalwedstrijden		7 40	toevoegen		landelijke eenheden ondergebracht	Politie-inzet voor de begeleiding van supporters en de veiligheid in en om het stadion voor, tijdens en na de wedstrijd zijn volledig voor rekening van de betreffende voetbalclubs.	gelezen het concept verkiezingsprogramma; constaterende dat er wekelijks honderden politieagenten worden ingezet voor de noodzakelijke begeleiding van supporters; overwegende dat de begeleiding van supporters tot de taak en verantwoordelijkheid van de betreffende voetbalclubs hoort; spreekt uit dat eventuele politie-inzet voor begeleiding van supporters en de veiligheid in en om het stadion financieel voor rekening zijn voor de voetbalclubs.	Ontraden, wij zijn voorstander van amendement 8.
8	ChristenUnie Apeldoorn	politiewerk bij evenementen moet betaald worden door organisator evenement		7 40	toevoegen		landelijke eenheden ondergebracht	De kosten van politie-inzet bij sport- en andere manifestaties zullen in rekening worden gebracht bij de organisatoren.	De organisatie is eerstverantwoordelijk voor de gang van zaken. Als zij bijstand nodig hebben van de politie is dat voor hun rekening. De kosten van amusement behoren niet gedragen te worden door niet-deelnemers.	Overnemen met toevoeging van grootschalig (het wordt "andere grootschalige manifestaties".)
9	ChristenUnie Nijmegen en Amsterdam	Zware verslaving aan bijvoorbeeld heroïne is een ziekte, de betrokkenen verdienen onze liefde en zorg.		8 60	wijzigen	Methadonprogramma's of heroïneverstrekking ... gericht op afkicken	de palliatieve zorg (p 29, r33)	Goede zorg voor mensen met een ernstige verslaving. De ChristenUnie wil dat mensen met een ernstige drugsverslaving een uitweg wordt geboden. Soms zijn methadonprogramma's hiervoor noodzakelijk. Methadonverstrekking heeft primair als doel afkicken. De ChristenUnie erkent echter de realiteit van sommige verslaafden, waarin afkicken niet realistisch is.	Verslaafden moeten niet gezien worden als een oorzaak van het drugsprobleem, maar als een groep die juist in extreme mate gedupeerd is door het vigerende drugsbeleid. Het past ons als ChristenUnie om liefdevol om deze groep mensen te staan. Uit de huidige formulering van het gedeelte over methadonverstrekking aan verslaafden klinkt die liefde niet of nauwelijks door. Er is een aanzienlijke groep verslaafden die maar wat graag een einde zou willen maken aan hun afhankelijkheid van drugs, maar daar door diverse omstandigheden niet in slaagt. Methadonprogramma's bieden in zo'n geval een aanzienlijke verbetering van de kwaliteit van leven en het uitzicht op een later tijdstip alsnog tot volledig afkicken te komen. Ook kan hiermee worden voorkomen dat een groep verslaafden terugvalt in de criminaliteit om hun verslaving te bekostigen, met alle gevolgen van dien. Ook over de plek waarin dit onderwerp is opgenomen in het verkiezingsprogramma zou je kunnen twisten. Methadonprogramma's vormen een onderdeel van de gezondheidszorg en hebben als zodanig niet zoveel te maken met veiligheid en leefbaarheid. Verslaving is een psychiatrische aandoening die in de eerste plaats om genezing vraagt en niet om veroordeling.	Ontraden. Methadon wordt verstrekt zolang het nodig is, maar de ChristenUnie is altijd gericht op genezing van mensen.
10	ChristenUnie Barneveld, Amsterdam en Amersfoort	Schrappen van voorstel voor het ontnemen Nederlandschap bij terroristische misdrijven.		8 19 t/m 23	wijzigen	Ontneming van het Nederlandschapwegens terroristische misdrijven.		Beroepsverboden en de ontneming van democratische rechten en plichten zijn toegevoegde straffen bij een veroordeling wegens terroristische misdrijven	-De straf om iemand zijn Nederlandschap te ontnemen kan alleen uitgevoerd worden bij Nederlanders die een tweede nationaliteit hebben, omdat het niet mogelijk is om iemand stateeloos te maken. -Iedere Nederlander heeft dezelfde rechten en plichten, ook	Ontraden. Bij indiensttreding bij een vreemde krijgsmacht kan al het Nederlandschap worden ontnomen. Als je je aansluit bij de Jihad om de Nederlandse rechtsstaat omver te werpen, wordt volkomen terecht de parallel hiermee getrokken. Daarbij is juist deze bijkomende straf geëigend.
11	ChristenUnie Amersfoort	Drugs: alleen verbieden is te mager		9 2	toevoegen		"... aan de eigenaar."	•Met alleen verbieden is het probleem uiteraard nog niet opgelost. De overheid zal moeten blijven investeren in het begeleiden van drugsverslaafden bij het afkicken, en op scholen moeten blijven voorlichten over de gevaren van zowel soft- als harddrugs.	Een dergelijk extra bullet geeft aan dat voor de ChristenUnie het écht gaat om het oplossen van het probleem en niet alleen maar om het instellen van een verbod. En je geeft aan te beseffen dat voor het oplossen van dit probleem meer nodig is dan repressie. De overheid moet via wetgeving het goede voorbeeld geven, maar ook als schild voor de zwakken actief hulp bieden aan verslaafden en preventief optreden.	Strekking overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
12	ChristenUnie Loppersum	Beschermen van vluchtelingen serieus nemen	10	60	toevoegen		bij grootschalige immigratie.	We nemen de taak die Nederland heeft om mensenrechten te bewaken en te respecteren serieus, met name waar het gaat om bescherming van vluchtelingen. Mensen die vervolging, onderdrukking en oorlog ontvluchten, hebben recht op bescherming. Dit is vastgelegd in het Vluchtelingenverdrag en internationale mensenrechtenverdragen. Bescherming van vluchtelingen betekent dat zij asiel kunnen aanvragen, dat zij niet worden teruggestuurd naar een onveilig land, dat zij de rechten krijgen om zo snel mogelijk een volwaardig burger te kunnen zijn en de kans krijgen om een nieuw bestaan op te bouwen in het nieuwe land.	Vluchtelingen die omwille van hun veiligheid worden toegelaten, moeten de kans krijgen om, verzekerd van een verblijfstittel, in Nederland een nieuw zelfstandig bestaan op te bouwen. Zij zijn daartoe uiterst gemotiveerd. Met het oog op de duurzame bescherming van vluchtelingen moet de landelijke overheid hun integratiekansen juist bevorderen in plaats van het stellen van integratie-eisen als voorwaarde voor hun verdere verblijf en het opwerpen van (financiële) drempels. Integratie slaagt in een open samenleving, waar vluchtelingen hun bijdrage leveren en waar burgers en instellingen hen welkom tegemoet treden	Ontraden. De strekking van dit amendement is voldoende geborgd in de paragraaf 'De bescherming van vreemdelingen' op p 11 v.a. r 52. Daarnaast zijn in het programma vluchtelingen vanzelfsprekend uitgezonderd van de verplichting om zich in het buitenland voor te bereiden op de komst naar Nederland.
13	ChristenUnie Loppersum	Gemeenten ontwikkelen re-integratiebeleid t.b.v. arbeidsparticipatie vluchtelingen	11	36	toevoegen		hun specifieke situatie.	*Gemeenten worden gestimuleerd om specifiek re-integratiebeleid te ontwikkelen ten behoeve van de arbeidsparticipatie van vluchtelingen. Ook wordt het vluchtelingen mogelijk gemaakt om een opleiding te voltooien met behoud van uitkering. Voor anderen geldt dat zij de kans krijgen om een hoger taalniveau te halen.	De kansen van vluchtelingen op een langdurige arbeidsparticipatie worden enorm vergroot als ze, in vervolg op het inburgeringsprogramma, een hoger taalniveau of een Nederlands diploma kunnen behalen. Een inburgeringsdiploma heeft namelijk slechts beperkte invloed op de (economische) participatie van vluchtelingen. Het geeft immers geen toegang (kwalificatie) tot een vervolgstudie of de arbeidsmarkt. Uit het SCP onderzoek onder vluchtelingen (2011) en de VluchtelingenWerk IntegratieBarometer 2012 blijkt dat de arbeidsparticipatie van vluchtelingen zorgelijk is en structureel achterblijft bij die van de rest van de bevolking: 36% van de vluchtelingen een betaalde baan heeft, tegenover 65% van de autochtone bevolking en 45% van de overige niet Westerse allochtone bevolking. Uit onderzoek blijkt verder dat de kansen van vluchtelingen op de Nederlandse arbeidsmarkt enorm worden vergroot in het geval ze een hoger taalniveau of een Nederlands diploma kunnen behalen.	Ontraden. De analyse in de toelichting op het amendement wordt gedeeld. Maar de strekking van dit amendement is al voldoende geborgd in het programma. Zo is in het programma opgenomen dat vluchtelingen al snel na hun asielaanvraag recht krijgen op taalonderwijs en de mogelijkheid om te werken en is inburgering gericht op het behalen van een startkwalificatie.
14	ChristenUnie Loppersum	Wel gratis tolk voor vluchtelingen die nog maar kort in Nederland zijn	11	39	toevoegen		een tolk bekostigen.	Vluchtelingen moeten in de eerste periode van hun verblijf in Nederland wel gebruik kunnen maken van gratis tolkdiensten. Vooral in de gezondheidszorg is dit van levensbelang.	Vluchtelingen hebben in hun land van herkomst en tijdens de asielprocedure vaak veel meegemaakt. Hierdoor kampen zij vaak met lichamelijke en psychische klachten. Zolang zij de taal onvoldoende spreken en niet zelf hun klachten goed onder woorden kunnen brengen, is het inschakelen van een tolk van essentieel belang. Kinderen mogen niet verantwoordelijk worden voor het vertalen van de klachten en trauma's van hun ouders.	Overnemen. Het verkiezingsprogramma stelt reeds dat vluchtelingen en hun gezinnen zich niet in het buitenland hoeven voor te bereiden op hun komst naar Nederland. Dit amendement is een logisch gevolg daarvan en dus een goede aanvulling.
15	ChristenUnie Tynaarlo	Behoud tweede nationaliteit	11	43	toevoegen		voor een uitkering.	*Nederlanders die bij hun geboorte een tweede nationaliteit hebben meegekregen hoeven deze niet op te geven. Een dubbel paspoort is onderdeel van hun identiteit. Loyaliteit voor een land wordt niet bepaald door de nationaliteit, maar door de acceptatie van een individu door de maatschappij en van die maatschappij. Dwingen een nationaliteit op te geven werkt averechts.	Het kan zijn dat kinderen door de plaats waar ze geboren zijn, of door de nationaliteit van een van de ouders, een tweede nationaliteit krijgen. Opgeven van deze nationaliteit vergt bureaucratie rompslomp, en is soms niet eens mogelijk in het land van herkomst. Het wekt irritatie en voegt niets toe aan het Nederlander zijn van deze burgers. Integendeel, het roept een gevoel van er-niet-bij-horen. Zij hebben niet gekozen voor de extra nationaliteit, maar het is wel een onderdeel van hun identiteit.	Overnemen. Dit is geen nieuw standpunt van de ChristenUnie, daarom werd het niet benoemd in het programma. Maar gezien de discussie die afgelopen tijd is het nuttig om dit expliciet te benoemen.
16	ChristenUnie Loppersum	Leges verblijfsvergunningen en naturalisatie omlaag	11	44	toevoegen		nieuw punt na: voorwaarde voor een uitkering.	*De leges voor verblijfsvergunningen en naturalisatie moeten fors omlaag.	Nederland heeft torenhoge leges voor verblijfsvergunningen. Gezinnen moeten vele duizenden euro's betalen voor de aanvraag en verlenging van hun vergunning. Nederland heeft veruit de hoogste leges in Europa. Inmiddels hebben ook Europese rechters aangegeven dat de leges in Nederland te hoog zijn. Leges voor een verblijfsvergunning en naturalisatie moeten voor iedereen betaalbaar zijn.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
17	ChristenUnie Nijmegen	De bijdrage van arbeidsmigratie aan de Nederlandse samenleving moet niet alleen in euro's worden uitgedrukt.	11	50	toevoegen		een selectief kennismigratiebeleid	Kennismigratie is niet alleen in euro's te meten. Promovendi, leraren of specialisten zoals liftmonteurs kunnen eenzelfde toegevoegde waarde hebben voor economie en samenleving als werknemers met een hoger salaris.	De huidige situatie op het gebied van arbeidsmigratie is te typeren als 'rijkeluismigratie'. Voor werknemers met een hoog salaris bevordert de Nederlandse overheid de migratie, terwijl kenniswerkers met een lager salaris - zoals promovendi - ook tot de categorie kennismigranten kunnen behoren. Het criterium 'inkomen' schiet ernstig tekort: inhoudelijke criteria zoals specialistische kennis of vaardigheden hebben een veel hogere toegevoegde waarde als selectiecriteria.	Ontraden. Dit amendement is overbodig. Wat de indiener beoogt is al uitgangspunt van het verkiezingsprogramma. Daarin wordt gesproken over onderzoekers of kenniswerkers. Daarbij gaat het programma er niet vanuit dat kennismigratie in euro's wordt uitgedrukt.
18	ChristenUnie Leiden	Geen opgelegde taal van informatieverstrekking door de overheid.	11	36 - 39	weglaten	Het Nederlands is ... een tolk bekostigen.			Het spreken van Nederlands is belangrijk, maar burger kunnen meerdere loyaliteiten hebben als het gaat om de taal waarmee zij het meest vertrouwd zijn. Een aanzienlijk deel van de bevolking spreekt zelfs geen Nederlands, denk aan buitenlandse studenten of expats. De overheid moet er zijn voor iedereen, niet alleen voor hen die het meest vertrouwd zijn met het Nederlands. Uiteraard verdient het leren van Nederlands grote aanbeveling; mocht dit er door omstandigheden (nog) niet van gekomen zijn, dan moet dit soepel contact met de overheid, waarop burgers vaak voor belangrijke zaken zijn aangewezen, niet in de weg staan. Bovendien is het aan overheden zelf om aan te voelen of een aanzienlijk deel niet-Nederlandstaligen anderstalige overheidscommunicatie behoeft. Dit moet niet in de wet worden vastgelegd. Bij een groot deel niet-Nederlandstaligen kan overheidscommunicatie in (een) andere taal / talen juist bij uitstek een kenmerk zijn van een dienstbare overheid. Ditzelfde geldt als er ambtenaren zijn die meertalig zijn en even kunnen bijschieten als dat nodig is. Ik voel mij in mijn pleidooi gesteund door Herman Dooyeweerd, die aangaf dat de staat een orgaan is dat publiekrechtelijke integratie waarborgt, geen culturele integratie. Dat laatste komt op uit de samenleving zelf. Sander Griffioen,	Ontraden. Om deel te nemen aan de maatschappij is beheersing van het Nederlands een belangrijke voorwaarde. Het is volstrekt logisch dat de overheid haar diensten in de officiële rijkstaal aanbiedt. Dat is Nederlands, of het Fries waar dit aangewezen is. Als mensen het Nederlands niet machtig zijn, is het allereerst aan hen om daarvoor een oplossing te vinden. Die verantwoordelijkheid mag niet primair bij de overheid worden gelegd.
19	ChristenUnie Loppersum	concretisering humaner beleid	12	8	toevoegen		en humaner beleid.	Dit betekent een eerlijke en zorgvuldige asielprocedure. Asielzoekers moeten een daadwerkelijke kans krijgen om hun asielverzoek toe te lichten en bewijzen te verzamelen. Dit betekent een meer evenwichtige bewijslastverdeling tussen overheid en asielzoeker.	Concretisering wat 'humaner beleid' voor de ChristenUnie inhoudt.	Ontraden. Dit is een overbodige toevoeging. Wat de indiener hiermee wil bereiken is voldoende geborgd in de paragraaf 'De bescherming van vreemdelingen'.
20	ChristenUnie Loppersum	'feitelijk behoren tot het gezin' uit Vreemdelingenwet schrappen	12	31	wijzigen	De nareistermijn wordt geschrapt.		De nareistermijn en ook het criterium 'feitelijk behoren tot het gezin' worden uit de Vreemdelingenwet geschrapt.	Onder de huidige wetgeving is het voor vluchtelingen vaak moeilijk om gezinsleden over te laten komen. Het huidige afwijzingspercentage van aanvragen voor gezinshereniging van vluchtelingen is gestegen tot een schrikbarende 80%. Van biologische kinderen moet als extra eis worden aangetoond dat zij 'feitelijk behoren tot het gezin' met ondeugdelijke interviews. Door het criterium 'feitelijk behoren tot het gezin' uit de vreemdelingenwet te halen, stellen we vluchtelingen die we in Nederland toelaten daadwerkelijk in staat om hun gezinsleden over te laten komen.	Ontraden. Wat indiener wil wordt beoogd met het programma. De nareistermijn wordt geschrapt. In het kader van gezinshereniging moet er echter wel sprake zijn van een feitelijke gezinsband. De manier waarop die gezinsband wordt vastgesteld laat nu te wensen over, dat moet anders. Maar dat is al langer de inzet van de Tweede Kamerfractie. Het schrappen van het criterium voert echter te ver.
21	ChristenUnie Loppersum	aanvulling goede opvang asielzoekers	12	36	toevoegen		veilige opvang aan.	Asielzoekers worden gedurende de gehele asielprocedure opgevangen in kleinschalige en kindvriendelijke opvang die zo is ingericht dat veiligheid en privacy zijn gewaarborgd. Om de kwaliteit van de opvang te waarborgen moet een onafhankelijke instantie toezicht houden op alle aspecten betreffende de kwaliteit, veiligheid en leefbaarheid van de asielopvang.	De paragraaf is aangevuld met diverse aspecten die een kwalitatief goede opvang mogelijk maken: opvang gedurende de gehele asielprocedure: kleinschaligheid, kindvriendelijkheid, veiligheid, privacy, toezicht.	Ontraden. Dit amendement is overbodig. Wat indiener beoogt is al vanzelfsprekend de inzet van de ChristenUnie en is voldoende geborgd in het programma. Zie pagina 12 vanaf regel 25.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
22	ChristenUnie Zaanstad	Betere omstandigheden in vreemdelingenbewaring.	12	41	toevoegen		uiterste middel gebruikt.	De omstandigheden in vreemdelingenbewaring worden zodanig verbeterd dat ze minimaal voldoen aan dezelfde standaard als die voor gevangenen die een door de rechter opgelegde straf uitzitten. Er gelden zo min mogelijk vrijheidsbeperkende maatregelen.	Veel vreemdelingen worden langdurig onder slechte omstandigheden opgesloten. Met name in tijdelijke detentiecentra zoals de zogenoemde detentiebotsen zijn de omstandigheden schrijnend. Dit blijkt onder andere uit onderzoek van Amnesty International. Plaatselijke ChristenUniepolitici zetten zich al jaren in voor verbetering van de omstandigheden in vreemdelingenbewaring.	Ontraden. Dit amendement is overbodig. De aandacht voor de verbetering van de omstandigheden in de vreemdelingenbewaring is terecht. Juist daarom pleit de ChristenUnie voor alternatieven, voor detentie als uiterste middel en horen kinderen niet in detentie. Wat de indiener beoogt is dan ook vanzelfsprekend en voldoende geborgd in het programma.
23	ChristenUnie Purmerend	tijdens verblijfsvergunningprocedure recht op uitkering	12	15 t/m 45	toevoegen		aanvulling op 1 van de 10 punten	Er dient een kortere en efficiëntere procedure voor aanvraag van een verblijfsvergunning te komen alsmede beperking van eindeloze beroepsmogelijkheden. Zolang er beroep mogelijk is, dient het recht op uitkering te blijven bestaan.	Voorbeeld is een Afghaans gezin dat 12 jaar in Nederland verblijft en sinds een paar jaar een huurwoning heeft. Op medische gronden probeert men een definitieve verblijfsvergunning te krijgen. Deze procedure loopt nog. Sinds ruim een jaar echter is de Woonwerkbijstandwetuitkering beëindigd, waardoor het gezin voor een minimaal inkomen afhankelijk is van de diaconie van de plaatselijke kerk echter zonder verzekerd te zijn voor medische voorzieningen. Deze onthouding schijnt volgens de advocaten in Nederland wettelijk mogelijk te zijn, terwijl dit in andere landen doorloopt totdat de beroepsmogelijkheden uitgeput zijn.	Ontraden. In het programma is geborgd dat asielzoekers recht hebben op een veilige opvang, tijdens de hele procedure met de daarbij horende (financiële) voorzieningen. Kinderen noch volwassenen worden op straat gezet. Er bestaat echter geen algemeen recht op een uitkering voor asielzoekers, dit kan dan ook niet zo benoemd worden in het programma.
24	ChristenUnie Rotterdam	Toetsmoment wordt vergunningverlening vanaf 5 jaar in asielpcedure	12	19-21	wijzigen	De ChristenUnie introduceert ...en medische gronden.		De ChristenUnie introduceert een ambtshalve vergunningverlening voor asielzoekers die meer dan 5 jaar in procedure zitten.	Nog los van het feit dat een ambtshalve toetsmoment werk met zich meebrengt, is het binnen het huidige stelsel van beperkingen waaronder verblijf wordt toegestaan (asiel, arbeid, gezinshereniging, medisch, etc. met schrijnendheid als soort van restcategorie) niet mogelijk om de medische omstandigheden en schrijnendheid binnen elke procedure bij de beoordeling te betrekken. Bovendien is schrijnendheid niet eenduidig te definiëren en is momenteel het uitgangspunt dat enkel tijdsverloop niet tot vergunningverlening kan leiden.	Ontraden. Het amendement is te verstrekkend. Als er na vijf jaar nog geen duidelijkheid is, moet er opnieuw naar de zaak gekeken worden, waarbij alle aspecten worden meegenomen. Dat is verwoord op pagina 12 vanaf regel 19. Het amendement gaat veel verder en stelt dat iedereen die meer dan 5 jaar in procedure is ambtshalve een vergunning krijgt. Dit lokt uit tot het rekken van procedures en sluit een individuele weging in de zaak uit.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
25	ChristenUnie Rotterdam	Feitelijke toegankelijkheid van zorg in herkomstland geen uitgangspunt bij beoordeling medische verblijfsvergunning	12	34-35	weglaten	De feitelijke toegankelijkheid.... een medische verblijfsvergunning.			Indien de feitelijke toegankelijkheid van de noodzakelijke zorg als uitgangspunt wordt genomen, zal vrijwel iedere vreemdeling die in Nederland een medische aanvraag indient en behandeling nodig heeft, in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning. Het enkel niet hebben van voldoende financiële middelen in het land van herkomst betekent immers dat er geen sprake is van feitelijke toegang tot de zorg. Deze maatregel zal een aanzuigende werking hebben en leiden tot een zeer zware last voor ons zorgstelsel terwijl in dit verkiezingsprogramma juist gewezen wordt op het feit dat de ongelimiteerde groei van de zorgkosten niet kan doorgaan en er maatregelen moeten worden genomen.	Ontraden. Dit gaat niet om het toetsen van medische aanvragen die mensen in het land van herkomst indienen. De aandnames van indieners over aanzuigende werking en belasting van het zorgstelsel zijn dan ook onjuist. Het gaat om de verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid bij gedwongen terugkeer van uitgeprocedeerde asielzoekers met een medische aandoening. Dit is een beperkte groep. Nu wordt slechts getoetst of noodzakelijk zorg beschikbaar is in het land van herkomst, niet of die zorg ook bereikbaar is voor de vluchteling die gedwongen terug moet keren. Dit betekent bijvoorbeeld voor iemand die afhankelijk is van nierdialyse dat nu slechts getoetst wordt of er ergens in het land van herkomst een dialyseapparaat staat. Er wordt niet getoetst of degene ook daadwerkelijk behandeld kan worden. Gedwongen terugkeer kan dan tot een levensbedreigende situatie leiden. De ChristenUnie-fractie in de Tweede Kamer vindt dat ongewenst en niet passen bij de zorgplicht die Nederland heeft voor de vreemdelingen.
26	ChristenUnie Amersfoort	Godsdienstvrijheid: kerkklokken	13	5	toevoegen		te laten spreken.	Ruimte voor religie in het publieke domein betekent ook dat gebedshuizen te allen tijde het recht hebben om, bijvoorbeeld middels het luiden van klokken, gelovigen naar de eredienst te roepen.	Juist op dit punt staat de ruimte voor religie in het publieke domein onder druk. Dit probleem is zeer actueel. Het meest sprekende voorbeeld was uiteraard het klockgelui van pastoor Harm Schilder in Tilburg, dat op grote intolerantie stuitte. Hier moet m.i. de ChristenUnie een heider geluid laten horen: klockgelui staat niet ter discussie! Gekozen is voor de term "gebedshuizen" omdat onze nadruk op de godsdienstvrijheid impliceert dat dit recht ook geldt voor bijvoorbeeld moskeeën.	Overnemen met de aanvulling dat de bevoegdheid om dit nader in te vullen aan de gemeentes is.
27	ChristenUnie Amersfoort	Scheiding tussen kerk en staat werkt twee kanten op	13	23	toevoegen		... een seculier voorkeursbeleid.	De scheiding tussen kerk en staat betekent ook, dat de overheid zich niet dient te bemoeien met kerkelijke aangelegenheden.	Er is reden om te vrezen dat de overheid steeds meer de neiging zal krijgen haar moraal op te leggen, niet alleen aan christelijke organisaties, maar ook aan de kerken. Denk aan de "hostiere!" in katholieke kring, waarbij vanuit de PvdA en SP oproepen klonken om de Mis te verstoren teneinde de kerk te dwingen een bepaalde visie op homoseksualiteit over te nemen. Het is daarom goed als de ChristenUnie expliciet en glashelder aangeeft dat deze grens niet overgestoken mag worden.	Overnemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
28	ChristenUnie Rotterdam	Geen boerkaverbod	13	41883	weglaten	Een verbod op....scholen, openbare gebouwen)			Dit is symboolpolitiek met een sterk intolerant karakter. Er is geen enkele aanwijzing dat het handjevol boerkadraagsters in ons land de openbare orde of veiligheid belemmert en het belemmeren van normale sociale interactie kan op zoveel manieren, dat het ondoenlijk en onzinnig is om daar bepalingen over op te nemen in een verkiezingsprogramma. Daar komt bij dat dit soort maatregelen als een boemerang in ons gezicht kan terugslaan. Het in één en hetzelfde verkiezingsprogramma willen verbieden van de boerka en het verdedigen van de weigerambtenaar is een lastig uit te leggen combinatie.	Ontraden. Dit is al jaren het uitgangspunt van de ChristenUnie. Niet ingegeven door intolerantie, maar gemotiveerd vanuit aspecten van veiligheid en openbare orde en gericht op alle gelaatsbedekkende kleding, waaronder boerka's. Zo worden er bijvoorbeeld ook grenzen gesteld aan het dragen van bivakmutsen of integraalhelmen en andere vormen van gelaatsbedekkende kleding.
29	ChristenUnie Amsterdam	Finan. ondersteuning van NL instellingen vanuit onvrije landen verbieden is onhaalbaar.	13	16-18	wijzigen	Maar financiële ondersteuning ... import van onvrijheid.		Maar een vrije samenleving mag beschermd worden tegen de import van onvrijheid, zoals we zien gebeuren vanuit landen als Saoedi-Arabië en Iran.	Een categorisch verbod op geldstromen uit bepaalde landen naar Nederland is juridisch onhaalbaar. Zou een Iraanse oliesjeik dan geen geld mogen overmaken naar het Koninklijk Concertgebouworkest? Natuurlijk wordt dat soort geldstromen hier niet bedoeld, maar de tekst zoals die er nu staat zou dat wel verbieden, en dat kan niet.	Ontraden. Nederland heeft op dezelfde wijze opgetreden ten tijde van de Koude Oorlog toen de geldstromen vanuit de DDR en Rusland ter financiering van communistische clubjes in de gaten werden gehouden en gestopt.
30	ChristenUnie Amersfoort	Alle terroristen gelijk behandelen	13	20-22	weglaten	Overtredingen van de ... daaruit worden verwijderd.			Dit is een overbodige zin. Immers iedereen die zich middels terrorisme op strafbare wijze tegen onze rechtsstaat richt, moet uit de samenleving worden verwijderd (namelijk in de gevangenis worden gezet). Niet alleen houders van een niet-Nederlands paspoort. In mijn ogen is het onterecht om hier onderscheid te maken tussen terroristen (allemaal hartstikke fout!) op basis van het paspoort dat zij hebben. Dat je niet-Nederlandse terroristen uittevert aan het land waar ze vandaan komen: logisch. Maar "houders van een niet-Nederlands paspoort" suggereert een aparte behandeling voor mensen met een dubbel paspoort (die dus ook een Nederlands paspoort hebben). Dat lijkt me verre van correct.	Ontraden. Bij indiensttreding bij een vreemde krijgsmacht kan al het Nederlanderschap worden ontnomen. Als je je aansluit bij de Jihad om de Nederlandse rechtsstaat omver te werpen, wordt volkomen terecht de parallel hiermee getrokken. Daarbij is juist deze bijkomende straf geëigend.
31	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Bezuinigen Kunst & Cultuur	13	36-41	toevoegen		het culturele veld	In het kader van de grote bezuinigingsopdracht van de overheid is het verdedigbaar om het Btw-tarief te verhogen en subsidies te verlagen, al zal dit wel op een degelijke wijze moeten worden doorgevoerd.	In een tijd van forse bezuinigingen is het onverantwoord om de Btw-verhoging op een luxe-product terug te draaien, zoals in het Lenteakkoord het geval is.	Ontraden. Is deels overgenomen in financiële onderbouwing. Bij de beeldende kunsten wordt uitgegaan van het hoge Btw-tarief. Voor de podiumkunsten geldt het lage BTW tarief. Hiervoor zijn drie redenen: 1. mogelijk maken cultureel ondernemerschap, 2. podiumkunsten betreft veel kleinkunstenaars en 3. na hoog Btw-tarief is in Lenteakkoord lage tarief afgesproken; nu weer verhogen is ongewenst

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
32	ChristenUnie Loppersum	omschrijving	11	44	toevoegen	deze mensen worden gestimuleerd de Nederlandse taal te leren, bijvoorbeeld door taallessen te stellen als voorwaarde voor een uitkering	nieuwe paragraaf na: deze mensen worden gestimuleerd de Nederlandse taal te leren, bijvoorbeeld door taallessen te stellen als voorwaarde voor	Voor vluchtelingen moet het mogelijk zijn om Nederlander te worden. Dit betekent dat er niet nog meer eisen gesteld worden aan de verkrijging van het Nederlanderschap. Verder worden de huidige eisen voor het verkrijgen van het Nederlanderschap versoepeld voor vluchtelingen. Dat betekent dat het ook mogelijk wordt om te naturaliseren met een verblijfsvergunning bepaalde tijd asiel en dat er soepele criteria gehanteerd worden voor ontheffing van het inburgeringsvereiste voor naturalisatie. 65-plussers worden sowieso vrijgesteld van deze eis. Ook asielzoekers die een vergunning hebben gekregen op grond van het generaal pardon, moeten volledig mee kunnen doen in de Nederlandse samenleving. Daarom mag voor hen naturalisatie niet onmogelijk gemaakt worden. De, voor velen van hen, onmogelijke voorwaarde om identiteitsdocumenten te halen in het land van herkomst, moet dan ook worden geschrapt.	Op dit moment ligt er een wetsvoorstel waarin extra opleidings- en inkomens eisen worden gesteld aan de verkrijging van het Nederlanderschap. Als gevolg van dit voorstel zal het Nederlanderschap voor vluchtelingen onbereikbaar worden, of pas mogelijk worden na zeer lange tijd. Terwijl vluchtelingen juist graag willen naturaliseren en zij geen rechten kunnen ontlenen aan de nationaliteit van het land van herkomst. Doordat vluchtelingen in het bezit moeten zijn van een verblijfsvergunning onbepaalde tijd asiel voordat ze kunnen naturaliseren tot Nederlander, worden ze onnodig op kosten gejaagd. Vluchtelingen die analfabeet zijn blijken nauwelijks aan het inburgeringsvereiste voor naturalisatie te kunnen voldoen. Voor hen lijkt daardoor het Nederlanderschap onbereikbaar. Terwijl 65-plussers in de inburgeringswetgeving worden vrijgesteld van het naturalisatievereiste, geldt deze vrijstelling niet voor degenen die zich willen naturaliseren tot Nederlander. In 2007 werd aan een groot aantal voormalige asielzoekers een pardonvergunning verleend. Pardonners die destijds geen paspoort konden overleggen werden ontheven van die verplichting. Net als voor asielstatushouders is het voor veel pardonners onmogelijk om een paspoort uit het land van herkomst te verkrijgen. Pardonners worden echter, in tegenstelling tot houders van een asielstatus, niet vrijgesteld van	Ontraden. Er is een terecht onderscheid tussen de behandeling van vluchtelingen en de behandeling van reguliere migranten. Wanneer deze verschillende groepen een verblijfsvergunning krijgen, is er geen reden meer om te differentiëren. Het verkrijgen van het Nederlanderschap staat los van het recht op verblijf en leent zich niet voor differentiatie.
33	ChristenUnie Rotterdam	Verkiezingen na kabinetscrisis minder vanzelfsprekend	16	na r. 50	toevoegen		ChristenUnie kiest voor:	Na een kabinetscrisis wordt bij voorkeur gezocht naar mogelijkheden om binnen de bestaande verhoudingen in de Tweede Kamer een nieuw kabinet te formeren. De mogelijkheid tot ontbinding van de Tweede Kamer en uitschrijven van vervroegde verkiezingen vervalt hiermee niet, maar wordt wel minder vanzelfsprekend.	Wij maken ons op voor de vijfde Tweede Kamerverkiezingen in iets meer dan tien jaar. Ons land wordt niet stabiel en regeerbaarder van inderhaast in elkaar gezette verkiezingsprogramma's en kandidatenlijsten, snel wisselende Kamersamenstellingen en elkaar snel opvolgende, op profilering gerichte verkiezingscampagnes. Daar komt bij dat lange periodes van demissionaire kabinetten ook al niet bevorderlijk zijn voor de staat van ons land. Het als vanzelfsprekend uitschrijven van nieuwe verkiezingen na een kabinetscrisis is een gewoonte die ca. 40 jaar geleden in zwang is gekomen, maar die door geen enkele regel wordt voorgeschreven. Het formeren van een nieuw volwaardig kabinet binnen de bestaande verhoudingen in de Tweede Kamer is staatsrechtelijk volkomen legitiem. Vervroegde verkiezingen kunnen zo weer meer een uitzondering worden in plaats van de regel.	Oordeel congres.
34	ChristenUnie Amsterdam	Niet alle vergunningen kunnen worden afgeschaft.	16	54	toevoegen		alle bestuurslagen vergunningenstelsels	Om regeldruk te verminderen worden in alle bestuurslagen vergunningstelsels waar mogelijk omgezet in algemene regels.	Vergunningen gaan vaak gepaard met toetsing. Een evenement kan geen vergunning krijgen voordat het kan aantonen dat het goed zit met de brandveiligheid. Dat lijkt ons een verstandiger dan na een brand te constateren dat het evenement zich niet aan de regels heeft gehouden. In veel andere gevallen is het vervangen van een vergunningstelsel door regels wel verstandig.	Overnemen
35	ChristenUnie Ermelo en Amsterdam	geen lastenverzwaring als gemeenten en provincies meer belastingen gaan heffen	17	3	wijzigen	Dit leidt niet tot lastenverzwaring.		Dit mag per saldo niet tot lastenverzwaring leiden.	Belasting verschuiven is in dit geval o.k., maar belastingverzwaring niet.	Overnemen. Het beoogde effect van de zin over lastenverzwaring is juist dat het gaat leiden tot een verschuiving van bv rijk naar gemeenten etc. En daarom is het juist geen loze kreet. We zullen ter verduidelijking de term "per saldo" toevoegen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
36	ChristenUnie Voorne	Loslaten is ook echt loslaten	17	7	wijzigen	Bestuurlijke samenwerkingsconstructies...en/ of schaal		Weglaten van eerste deel 1e zin: Best. samenwerk...ingeperkt. De verantwoordelijkheid voor overheidstaken ligt bij de democratischen/of schaal.	Als je als rijksoverheid verantwoordelijkheden aan anderen over wil laten, laat het dan ook echt los. Geef aan dat de verantwoordelijkheid bij die andere overheid ligt, maar laat het aan de bestuurslaag zelf over hoe hier uitvoering aan gegeven wordt. Of en in welke mate men kiest voor de vorm van de WGR is dan aan de betreffende bestuurslaag zelf.	Ontraden. Samenwerking leidt in Nederland tot ca 2200 WGR's. Die bestuurlijke drukte willen we ook verminderen. Veel van dit soort samenwerking vindt bv plaats op provinciale schaal. Daar hebben we een bestuurslaag voor. En het gaat hier om inperken dus niet over afschaffen. De ruimte voor samenwerking via bv WGR's blijft dus wel bestaan.
37	ChristenUnie Voorne	Vervoersautoriteit	17	7	toevoegen		en/of schaal.	* Instellen van een vervoersautoriteit. Taken op het gebied van infrastructuur en openbaar vervoer liggen zowel bij provincies, grote steden als regio's. Gebruikers van OV en weginfrastructuur zijn gebaat bij eenduidigheid. Om die reden is het goed dat er een vervoersautoriteit komt. De ChristenUnie pleit voor een verplichtend karakter.	Wanneer een vervoersautoriteit een vrijblijvend karakter heeft, is er nog een lange weg te gaan voordat deze er komt.	Ontraden. De aanpassing is te algemeen gesteld. De ChristenUnie is altijd voor een OV-autoriteit in de Randstad geweest. Voor het overige zien we de provincies als vervoersautoriteit voor het OV.
38	ChristenUnie Amsterdam	Samenwerkingsverbanden niet onvoorwaardelijk inperken maar harmoniseren	17	8	wijzigen	Bestuurlijke samenwerkingsconstructies ... en/of schaal.		Bestuurlijke samenwerkingsverbanden (zoals WGR's) worden per samenwerkingsgebied geharmoniseerd en taken worden uitgevoerd door de democratisch gelegitimeerde bestuurslaag die het beste past qua aard en/of schaal.	De samenwerkingsverbanden zijn er vaak niet voor niets, omdat er nu eenmaal behoefte is aan een laag tussen gemeente en provincies. Ze moeten dus niet zomaar worden ingeperkt. Wel is het goed om er meer structuur in aan te brengen.	Gewijzigd overnemen. De ChristenUnie is voor minder bestuurlijke drukte. Zie amendement Voorne. Wel hoeft het een het ander niet uit te sluiten. Wij stellen de volgende tekst voor: Bestuurlijke samenwerkingsconstructies (zoals WGR's) worden stevig ingeperkt en geharmoniseerd. Taken worden uitgevoerd door de democratisch gelegitimeerde bestuurslaag die het beste past qua aard en/of schaal.
39	ChristenUnie Purmerend	Balkenendenorm uitgangspunt is te vrijblijvend	17	15	wijzigen	De Balkenendenorm is uitgangspunt.		De Balkenendenorm moet als maximum verplicht worden gesteld. Bestaande contracten dienen hierop te worden aangepast.	Bij veel instellingen moet worden bezuinigd waarbij zelfs personeel wordt ontslagen. Dan geeft het geen pas dat bestuurders jarenlang teveel blijven krijgen.	Overbodig, ontraden. De tekst maakt al volstrekt helder wat mensen in de genoemde sectoren gaan verdienen, nl niet meer dan de MP. Het aanpassen van contracten is onhaalbaar. Het geldt wel voor elk nieuw contract.
40	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	De wetgever heeft uitdrukkelijk aangegeven dat de volgorde van de grondrechten geen rangorde is.	17	37	wijzigen	Er is geen.....in de Grondwet.		Er dient geen rangorde te worden aangebracht tussen de grondrechten.	De wetgever heeft uitdrukkelijk aangegeven dat de volgorde van de grondrechten geen rangorde is.	Gewijzigd overnemen. De tekst geeft helder de principiële opvatting van de ChristenUnie weer. Maar vanwege mogelijke onduidelijkheid passen we de tekst als volgt aan: "Er wordt geen rangorde aangebracht tussen de grondrechten".

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
41	ChristenUnie Amersfoort	ruimere toegang tot de rechterlijke macht	17	55	toevoegen		worden niet ingeperkt.	<p>Om dit alles te verbeteren wil de Christenunie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verplichte procureurstelling voor burgers en bedrijven voor alle rechtsgebieden afschaffen. - De griffierechten die nu nog aan gedaagden in rekening worden gebracht worden afgeschaft. Eisers willen een rechtszaak beginnen en dienen dus in beginsel zelf de kosten daarvan te dragen. - Voor burgers: De hoogte van de griffierechten te laten afhangen van het bruto gezinsinkomen volgens de volgende staffel: <ul style="list-style-type: none"> < 1500,== geen griffierechten. Tussen 1501,== en 3000,== 10% van het bruto gezinsinkomen. Tussen 3001,== en 6000,== 20% van het bruto gezinsinkomen. > 6001,== 25% van het bruto gezinsinkomen. Voor bedrijven: Voor een belang wat op geld waardeerbaar is: 15% van dat belang. Voor zaken die niet op geld waardeerbaar zijn een vast bedrag van 2500,==. Inning van de griffierechten dient plaats te gaan vinden door de belastingdienst. - Advocaten dienen wettelijk verplicht te worden stukken die hun cliënten naar de rechterlijke macht willen sturen zonder enige blokkade door te sturen en rechtbanken worden verplicht deze stukken aan het dossier toe te voegen en bij de oordeelsvorming te betrekken. - Indien burgers en bedrijven er voor kiezen zonder advocaat of procureur hun zaken aan de rechtbank voor te leggen dienen rechtbanken er voor te zorgen dat bij het uit te reiken vonnis duidelijk informatie wordt verschaft over de regels van een hoger beroep procedure dan wel een procedure bij het Europese hof voor de rechten van de mens. - Indien een procespartij van mening is dat een vonnis 	<p>In deze perikooop zouden enige opmerkingen over de rechterlijke macht niet misstaan. Veel rechters wijzen ongemotiveerde en onduidelijke vonnis, gaan niet op datgene wat door partijen in een procedure naar voren wordt gebracht en lezen niet of nauwelijks de aan hen ter beoordeling voorgelegde stukken. Het is niet erg om een zaak te verliezen maar dan wel op een gefundeerd en uitgelegd oordeel van de rechterlijke macht. Door de huidige extreem hoge griffierechten is het voor burgers en kleine bedrijven niet meer mogelijk om zaken aan de rechter voor te leggen.</p> <p>Om de toegang tot de rechterlijke macht te vergroten dient de zgn. verplichte procureur stelling voor alle rechtscollege te worden afgeschaft. Burgers en bedrijven kunnen zelf prima een keuze maken of zij zelf hun zaak bij de rechter willen bepleiten dan wel dit willen laten doen door een advocaat en procureur.</p>	<p>Ontraden. Ten eerste gaat de ChristenUnie uit van het uitgangspunt dat inkomensafhankelijke regelingen aan de voorkant, via fiscale regelingen, enz. wordt geregeld. De voorgestelde regeling leidt tot onnodige administratieve lastendruk. Daarnaast is de tekst ook te gedetailleerd om te worden opgenomen in een verkiezingsprogramma.</p>
42	ChristenUnie Voorne	Loslaten is ook echt loslaten	17	3	weglaten	Dit leidt niet tot lastenverzwaring.			<p>Een overheid die moet durven loslaten, democratische verantwoording legt op het niveau waar deze thuishoort, moet zich vervolgens niet bemoeien met de gevolgen daarvan. De zin "leidt niet tot lastenverzwaring" impliceert dat er wel meer mogelijkheden zijn om belasting te heffen, maar dat dit nooit meer inkomsten voor provincies of gemeenten zal kunnen genereren. Raden en staten moeten deze verantwoordelijkheid zelf nemen.</p>	<p>Ontraden. We erkennen de eigen autonomie van de verschillende overheden maar kiezen ook voor verantwoorde lastenverzwaring. Dat signaal willen we hiermee afgeven. Zie verder preadvies Ermelo en Amsterdam.</p>
43	ChristenUnie Bunschoten	Schrappen tekst over belastinggebied gemeenten en provincies	17	1,2 en 3	weglaten	Gemeenten en provincies ... niet tot lastenverzwaring.			<p>Punt lijkt wat uit de lucht gevallen. Roept veel vragen op. Wat is robuust? Is dit een aankondiging van meer belastingen? Verborgten doel? Hoezo leidt niet tot lastenverzwaring? Het lijkt meer een punt voor de gemeenten en de provincies dan voor de kiezer.</p>	<p>Ontraden, zie preadviezen bij Voorne, Amsterdam en Ermelo.</p>
44	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Politieke Hervormingen	17	33-35	toevoegen	Daarom maakt de... de volgende keuzes	de volgende keuzes	<p>Het ontbinden van de Tweede Kamer moet niet langer mogelijk zijn. Hier dient de Grondwet voor gewijzigd te worden. De verkiezingen voor de Eerste Kamer worden voortaan gekoppeld aan die van de Tweede Kamer. We stellen een vast moment van verkiezing voor.</p>	<p>- In het vorige decennium hebben maar liefst vier verkiezingen plaatsvonden. Nadat er verkiezingen zijn gehouden is het ook steeds moeilijker geworden om coalities te vinden, waardoor het land lange periodes niet wordt geregeerd. Hierdoor regeert de vluc</p>	<p>Ontraden. Zie preadvies Rotterdam. De hier voorgestelde wijziging veronderstelt niet alleen een parlementair stelsel maar ook een presidentieel stelsel. Het kabinet is afhankelijk van een meerderheid in het parlement.</p>

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
45	ChristenUnie Rotterdam	Stoppen met inspanningen om Nederlandse taal in grondwet op te nemen	17	40-44	wijzigen	De Nederlandse taal...wijze recht gedaan.		De decentralisatie van het Friese taalonderwijs in bevoegdheid en middelen wordt overeenkomstig het voorstel van de commissie Hoekstra doorgevoerd. Aan de overige talen in het Koninkrijk, Papiaments en Engels, wordt in het Caribisch deel van Nederland op gelijke wijze recht gedaan.	Hoewel we ons realiseren dat het voorstel tot opname van de Nederlandse (en Friese) taal in de grondwet mede een initiatief is van de ChristenUnie (en daarvoor GPV) willen wij toch bepleiten om inspanningen hiertoe te staken. Een grondwet is bedoeld voor het beschermen van wezenlijke vrijheden en voor het formuleren van basale regels t.a.v. het bestuur van een land. Een grondwet is niet bedoeld voor het beschermen van culturele uitingen zoals een taal. Dit kan ook middels gewone wetgeving geregeld worden. Het verankeren van een taal in een grondwet rikt verder sterk naar culturele behoudzucht, waarvan wij de meerwaarde niet inzien. Daar komt bij dat het doorvoeren van een grondwetswijziging een zware procedure vergt. De ambtelijke en bestuurlijke capaciteit die daarvoor nodig is, kan in deze tijden beter op een andere wijze ingezet worden.	Ontraden. De grondwet regelt veel meer dan alleen grondrechten en basale regels. Daarbij hoort ook het gebruik van de taal, ook bijvoorbeeld in het bestuurlijk verkeer waaraan amendement refereert. En is daarmee veel meer dan culturele behoudzucht. Overigens, elk voorstel van de ChristenUnie vraagt om ambtelijke en bestuurlijke capaciteit. Dat hoort nu eenmaal bij een politiek bedrijf.
46	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Tekst over grondwetsuitleg schrappen vanwege onduidelijkheid	17	48 - 51	weglaten	Grondwetsuitleg op verzoek.....derde worden aangenomen.			De voorgestelde tekst is onduidelijk en wordt nergens toegelicht. Daarom is het voor ons niet mogelijk een verbeterde tekst in te dienen.	Ontraden. Omdat er geen waarborg is dat de grondwetsuitleg overeenkomt met wat de grondwetgever is bedoeld, is er een borg nodig dat bepaalde aspecten van de grondwet niet gewijzigd worden door de helft + 1.
47	ChristenUnie Amsterdam	Niet voor alle internationale verdragen is een tweederde meerderheid van belang.	17	52-54	wijzigen	Om het Nederlands ... tweederde meerderheid aangenomen.		Om het Nederlands parlement intensiever te betrekken bij de totstandkoming van die internationale verdragen die onze soevereiniteit inperken, worden deze verdragen met een tweederde meerderheid aangenomen.	Deze passage is duidelijk ingegeven door de gang van zaken rond het ESM, waar de meerderheid van het parlement niet naar de ChristenUnie luisterde. Heel veel verdragen, vooral bilaterale handelsverdragen, hebben geen effect op de soevereiniteit. Het zou veel te ver gaan ook voor die verdragen een tweederde meerderheid te eisen.	Ontraden. Elk internationaal verdrag gaat boven de Grondwet. In beginsel is het daarom mogelijk dat elk verdrag bepalingen van de Grondwet opzij zet. Dat gebeurt herhaaldelijk en wordt soms bij de behandeling van dat verdrag niet eens voorzien. Om die reden is het van belang alle verdragen met een meerderheid van tweederden aan te nemen.
48	ChristenUnie Rotterdam	Kinderbijslag inkomensafhankelijk	20	47	toevoegen		arbeid en zorg.	In aanvulling hierop zal de toekenning en/of de hoogte van de kinderbijslag inkomensafhankelijk gemaakt worden.	Kinderbijslag wordt nu uitgekeerd onafhankelijk van het inkomen. Er zijn inkomensgroepen die de kinderbijslag niet nodig hebben om hun welvaartspeil te kunnen handhaven. Als de overheid in deze tijd van crisis keuzes moet maken pleiten wij er voor minder te bezuinigen bij de meest kwetsbaren in de samenleving, in plaats van mensen met een bovenmodaal inkomen ongevraagd een overheidsbijdrage te geven in de vorm van (verhoogde) kinderbijslag.	Ontraden. Net als de AOW en de ANW is de kinderbijslag een volksverzekering. Omdat elke Nederlander hiervoor in aanmerking komt en iedereen daaraan meebetaalt is het belangrijk dat elke Nederlander ook in aanmerking komt voor de uitkeringen uit de Kinderbijslagwet (of de AOW en de ANW. Daarom is de kinderbijslag inkomensafhankelijk. Het kindgebonden budget, een tegemoetkoming die bovenop de kinderbijslag wordt verstrekt, is overigens wel inkomensafhankelijk.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
49	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	OV - kaart voor MBO-ers	21	1 en 2	wijzigen	Goedkoop reizen, ook... met het OV		Gratis reizen, ook voor MBO studenten. Zij krijgen net als HBO- en universitaire studenten een gratis OV-studentenkaart.	Het is van belang om de huidige OV-studentenkaart te behouden aangezien dit de mobiliteit en kansen van studenten ten goede komt. Praktisch gezien is het ook nodig aangezien er woningschaarste is voor studenten, en sommige studenten dus worden gedwongen behoorlijke afstanden te reizen.	Ontraden. Ons voorstel komt MBO-studenten tegemoet maar is wel budgetneutraal. Omdat alle studenten geen 100% korting krijgen op reizen per OV, ontstaat binnen het bestaande budget voor de studentenjaarkaart ruimte om ook MBO-ers te voorzien van kortingen op het reizen met het OV. Voor HBO-ers en WO-ers wordt het 'iets minder gratis' en voor MBO-ers wordt het veel goedkoper.
50	ChristenUnie Bunschoten	Verbetering functioneren Centra voor Jeugd en Gezin	22	21	toevoegen		gestimuleerd tot samenwerking.	Verschillende centra functioneren nog niet optimaal. In enkele gemeenten zijn goede ervaringen opgedaan met integratie van het centrum in het al bestaande maatschappelijk werk.	De constatering dat verschillende centra niet optimaal functioneren is uit de pers. Moet ons als ChristenUnie toch aanspreken. Een voorbeeld van goede ervaring met integratie in het maatschappelijk werk is Bunschoten.	Ontraden. De Centra moeten de vrijheid krijgen zich te organiseren op een manier die past binnen hun lokale gemeenschap. Leren van elkaars ervaringen is overigens goed, maar daar is in voorzien.
52	ChristenUnie Bunschoten en Veenendaal	Scholingsplicht bijstandmoeders met kinderen in de leeftijd tot 6 jaar. Bij oudere kinderen sollicitatieplicht.	22	42	wijzigen	Scholingsplicht bijstandmoeders. De.....dat bijstandmoeders er		Scholingsplicht bijstandmoeders met kinderen in de leeftijd tot 5 jaar. De ChristenUnie wil voorkomen dat deze moeders er	Het komt ons redelijk voor bij bijstandmoeders met jonge kinderen de sollicitatieplicht te laten beginnen als de kinderen 6 jaar worden.	Overnemen, zo was het ook bedoeld. Wij stellen één kleine wijziging op het amendement voor: Bijstandmoeders met kinderen in de leerplichtige leeftijd. Dat is een meer duidelijke grens dan de voorgestelde leeftijdsgrens van 6 jaar.
53	ChristenUnie Gouda	Het schrappen van de zin: 'Kinderen hebben het recht te weten wie hun biologische vader en moeder zijn'.	22	50	weglaten	Kinderen hebben recht ... en moeder zijn.			De voorgestelde maatregel geeft ruimte aan belangen van andere mensen dan het adoptiekind zelf (hulpverleners en biologische ouders). Dit is niet altijd in het belang van het kind zelf. De bescherming van dit belang voor adoptiekinderen wordt nadrukkelijk genoemd in het Verdrag inzake de rechten van het kind (1989, artikel 21). Het is onduidelijk waarom deze regel opgenomen is in het verkiezingsprogramma. Er staat namelijk geen toelichting bij.	Ontraden. Het is een fundamenteel recht van elk kind om op de hoogte te zijn van zijn of haar afstamming. Bij adoptiekinderen is er daarom in voorzien dat in elk geval als zij 18 zijn, zij zelfstandig recht hebben op deze gegevens. Op initiatief van ChristenUnie-senator Schuurman is voor 'donorkinderen' in een specifiek op die kinderen gerichte regeling voorzien. Zowel bij adoptie ouders als niet-biologische ouders van donorkinderen is voorzien in een afwegingskader dat rekening houdt met belangen van kinderen, juridische ouders en biologische ouders op het moment dat bijzondere situaties er toe nopen af te wijken van dit fundamentele recht.
54	ChristenUnie Gouda	Het positiever formuleren van de paragraaf: Investeren in jeugdwerk	22	51	wijzigen	Investeren in jeugdwerk ... leer- of werktrajecten.		Investeren in jeugdwerk – De ChristenUnie gelooft in de potentie van jongeren. Door te investeren in jeugdwerkers/coaches met deskundigheid én hart voor alle jongeren, helpen we jongeren op een positieve wijze zich te ontplooiën en helpen we om problemen onder jongeren te voorkomen.	De toelichting op Investeren in jeugdwerk heeft een sterk negatieve toon. De investering in jeugdwerk lijkt er alleen op gericht om de jongerenoverlast tegen te gaan. Dit gaat dan om een groep van 10 – 15% van de jongeren. Van een gezinspartij mag verwacht worden dat ze durft te investeren in alle jongeren en zo te denken vanuit hun potentie in plaats vanuit overlast.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
55	ChristenUnie Amersfoort	Roken tevens ontmoedigen	22	60	toevoegen		leven dramatisch beïnvloedt.	Niet alleen blowen, maar elke vorm van roken heeft zeer schadelijke effecten voor de gezondheid en moet daarom blijvend ontmoedigd worden.	Het verbaasde mij dat er in het verkiezingsprogramma veel te vinden is over drugs, ook het een en ander over alcohol, maar niets over roken. Beter om alle drie deze genotsmiddelen aan te pakken. Roken vormt op school regelmatig een opmaat naar blowen – en andersom, wie niet rookt, zal ook niet zo snel gaan blowen.	Overnemen
56	ChristenUnie Bunschoten	Inconsequentie gebruik alcohol door jongeren opheffen	22	57 en 58	wijzigen	drinken nog steeds ...aan de hersenen		drinken nog steeds erg veel, terwijl bekend is dat alcohol leidt tot blijvende schade aan zich nog ontwikkelende hersenen.	De tekst onder het kopje gezonde Levensstijl is niet consequent. Schade aan hersenen door gebruik van alcohol tot het 23e jaar en optrekken verkoopleeftijd voor alcohol tot 18 jaar. Omdat die 18 jaar ook met politieke haalbaarheid te maken heeft dit laten staan. Daarom tot het 23e jaar niet noemen.	Overnemen
57	ChristenUnie Zwolle	Aanvullende maatregelen om alcoholmisbruik onder jongeren te voorkomen	23	6,7	toevoegen		(nieuwe bullet na:) wordt strafbaar gesteld	Voorlichting aan ouders; in preventiecampagnes en voorlichtingsmateriaal wordt ouders gewezen op de risico's van alcoholmisbruik onder jongeren.	Uit onderzoek van Rob Bovens (Lectorale rede, Christelijke Hogeschool Windesheim, 2010) blijkt dat voorlichting aan ouders een belangrijk middel is om alcoholmisbruik onder jongeren terug te dringen. Deze benadering sluit aan bij de ChristenUnie visie op het gezin.	Overnemen
58	ChristenUnie Zwolle	Tekst over gezonde levensstijl op scholen verbreden	23	9	wijzigen	scholen en schoolfeesten t/m gezonde producten verkrijgbaar		Scholen nemen aantoonbaar maatregelen om een gezonde levensstijl van jongeren te bevorderen: spreken zich expliciet uit dat ze alcohol en drugsvrij willen zijn, hebben gezonde producten in de schoolkantine, besteden aandacht aan bewegen en sport en promoten een gezonde levensstijl.	Veel scholen nemen de verantwoordelijkheid in het bevorderen van een gezonde levensstijl bij jongeren. De huidige tekst moet herzien worden vanwege de inconsistentie in de samenhang. De herziene tekst is completer, een gezonde levensstijl op school betreft niet alleen alcohol, drugs en gezonde producten in de kantine maar omvat meer elementen. De herziene tekst biedt meer aanknopingspunten voor beleid.	Overnemen uitgezonderd het woord aantoonbaar: dit leidt tot extra regeldruk op scholen wat we juist willen verminderen. Wij willen er op vertrouwen dat met scholen goede afspraken te maken zijn (en al veelvuldig worden gemaakt) om conform dit uitgangspunt te handelen.
59	ChristenUnie Gouda	Het toevoegen van de noodzaak van diversiteit in de paragraaf: Ruimte voor instellingen met een eigen identiteit.	23	26	toevoegen		buiten kunnen gaan	Hierbij maken de gemeenten gebruik van de diversiteit aan hulpaanbod in de jeugdzorg.	Gemeenten moeten steeds meer werk doen met minder geld. De transitie van de jeugdzorg van provincie naar gemeenten heeft tot gevolg dat een gemeente kiest voor één grote aanbieder in jeugdzorg. Hierdoor zijn ambtenaren minder tijd kwijt aan gesprekken met aanbieders. Deze ontwikkeling is reeds bij de provincies ingezet. Per regio ontwikkelen zich monopolisten die een totaalpakket aan jeugdzorg bieden. Hierdoor gaat de kwaliteit van de jeugdzorg achteruit doordat gemeenten niet meer de specifieke problematiek binnen hun gemeente koppelt aan de keuze voor de hulpverlenende instantie die hierin vanuit hun eigen specialisatie de beste hulp kan bieden. De voorgestelde toevoeging versterkt het punt Ruimte voor instellingen met een eigen identiteit (p. 23 r. 48). Want ouders moeten uiteindelijk een keuze kunnen maken uit verschillende zorgaanbieders.	Overnemen
60	ChristenUnie Amsterdam	Niet teveel bemoeienis met scholen.	23	9, 10	weglaten	Scholen en schoolfeesten worden alcohol- en drugsvrij.			In het verkiezingsprogramma wordt bijna tien keer gesproken van minder regels, minder bureaucratie. Opvallend is dat er nauwelijks voorbeelden worden genoemd van welke specifieke regels er dan weg kunnen. Wel worden er zo nu en dan juist nieuwe regels geïntroduceerd. Dat geldt ook voor deze passage. Scholen zijn net zo bezorgd over alcohol en drugs als de ChristenUnie, en alcohol- en drugsvrije feesten zijn dan ook al bijna overal de praktijk. Voor zover dat nog niet zo is, kunnen we dit terugleggen bij de ouders.	Ontraden. Jeugd en jongeren verdienen bescherming. Dit leggen wij overigens niet als regel op (zie advies bij amendement Zwolle), maar als uitgangspunt dat qua uitvoering, zoals dat hoort, bij de scholen zelf ligt.
61	ChristenUnie Amsterdam	Niet teveel bemoeienis met scholen.	23	9, 10	weglaten	In schoolkantines zijn ... gezonde producten verkrijgbaar.			In het verkiezingsprogramma wordt bijna tien keer gesproken van minder regels, minder bureaucratie. Opvallend is dat er nauwelijks voorbeelden worden genoemd van welke specifieke regels er dan weg kunnen. Wel worden er zo nu en dan juist nieuwe regels geïntroduceerd. Dat geldt ook voor deze passage. Schoolkantines zijn hier vaak al mee bezig. Bovendien gaat het ons veel te ver dat leerlingen helemaal geen Mars of cola meer zouden mogen kopen in een kantine, er bestaat ook nog zoiets als eigen verantwoordelijkheid.	Ontraden. Jeugd en jongeren verdienen bescherming. Dit leggen wij overigens niet als regel op (zie advies bij amendement Zwolle), maar als uitgangspunt dat qua uitvoering, zoals dat hoort, bij de scholen zelf ligt.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies	
62	ChristenUnie Rotterdam	Ondersteuning van biologische ouders in gevallen van uithuisgeplaatste kinderen	24	2			toevoegen	in dat gezin.	* Ouders van wie één of meerdere kinderen uit huis zijn geplaatst worden direct na de uithuisplaatsing krachtig ondersteund zodat sneller duidelijk is of de reden tot uithuisplaatsing kan vervallen.	Vaak laat de hulpverlening aan de ouders van uit huis geplaatste kinderen te wensen over waardoor zij niet actief begeleid worden in het verbeteren van hun functioneren. Omdat het voor een goede ontwikkeling van uit huis geplaatste kinderen van zeer groot belang is dat er snel duidelijkheid komt over hun toekomst, moet in een zo kort mogelijke periode bepaald worden of hun biologische ouders de opvoeding wel of niet weer op zich kunnen nemen.	Ontraden, dit is al staande praktijk. Tenzij dit echt niet anders kan, wordt bij kinderbeschermingsmaatregelen immers de band met de ouders ook bij uithuisplaatsing in stand gehouden. Als het mogelijk is, keert het kind ook terug naar huis. Ouders kunnen in beroep bij de rechter, indien zij menen dat terugplaatsing wel kan, maar de jeugdzorg of de kinderbescherming het daar niet mee eens is.
63	ChristenUnie Amsterdam	Belang huwelijk benadrukken.	24	4 tot 5		wijzigen	In de christelijke ... van andere samenlevingsvormen.		Een sterke samenleving heeft een basis in stabiele en duurzame relaties tussen mensen. De Bijbel geeft aan het huwelijk als instelling van God hierbij een bijzondere plaats. In deze meest hechte verbintenis nemen mensen duurzame verantwoordelijkheid voor elkaar, voeden ze kinderen op en geven elkaar bescherming en veiligheid. De overheid verbindt rechtsgevolgen aan het huwelijk en drukt daarmee uit dat ze oog heeft voor het publieke belang ervan. Dat mag haar ook wat waard zijn en daarom spant de overheid zich in voor de versterking van het huwelijk als sociale bouwsteen van de samenleving.	-Volgt nog. Excuus.-	Overbodig. Wij menen dat de strekking van hetgeen de indiener wil voldoende is verwoord in het programma. Inhoudelijk verschillen wij overigens niet van mening met Amsterdam.
64	ChristenUnie Zeewolde	Te beperkte tekst	64	7		wijzigen	EU terug naarvan de lidstaten	geheel vervangen door....	EU terug naar de kerntaken. De ChristenUnie wil een Europese Unie die de interne markt reguleert en lokale marktontwikkeling van duurzame productie- en consumptie patronen stimuleert. Daarnaast wil de ChristenUnie dat de Europese Unie en grensoverschrijdende problemen doortastend aanpakt. Zaken die prima op nationaal niveau uitgevoerd kunnen worden, behoren tot het domein van de lidstaten. Tegelijkertijd kan de Europese Unie wel een goede rol spelen in het verbinden van burgers uit haar lidstaten en zal de aanjager moeten zijn van onderlinge uitwisseling van mensen en expertise in plaats van de koppeling aan goederen. Dit zal onderlinge solidariteit bevorderen en ook draagvlak genereren voor steunoperaties als die nodig zijn voor de stabiliteit van de Eurozone.	Toelichting: Het is juist het gebrek aan controle over de markt die de huidige crisis heeft veroorzaakt. Banken konden Nederlands spaargeld moeiteloos investeren in risicovolle beleggingen in andere landen in Europa waarmee de liquiditeit van het kapitaal enorm is toegenomen wat de kwetsbaarheid en bestuurlijke afhankelijkheid van individuele landen heeft vergroot. Ons investeringsklimaat is niet meer alleen afhankelijk van of wij zelf de economie op orde hebben, maar ook van de waarde van geïnvesteerd kapitaal elders in de wereld en dientengevolge van de ratings van 'onafhankelijke' rating agencies. Het geld dicteert de markt in plaats van omgekeerd. Het geld moet weer primair als ruilmiddel worden ingezet, in plaats van dat het investeringsmogelijkheden symboliseert	Ontraden. Dit amendement geeft veel te veel tekst aan een puntig geformuleerd onderdeel uit het 10-puntenplan, dat vanaf regel 34 wordt toegelicht. In die toelichting staat voldoende verwoord dat er vele positieve aspecten aan de Europese samenwerking verbonden zijn.
65	ChristenUnie Lopik	preventie echtscheiding	24	15			toevoegen	vorm kan geven	Echtscheiding heeft grote impact op kinderen en is een bedreiging voor een goede sociaal-emotionele ontwikkeling. Preventie van echtscheiding is daarom van groot belang. Hiervoor moet al voor het huwelijk aandacht zijn. Daarnaast moet worden geïnvesteerd om de vaardigheden van echtparen te verbeteren om de kwaliteit van de relatie in stand te houden.		Ontraden. Goed punt, maar moet worden opgepakt door de samenleving.
66	ChristenUnie Kampen	als een onderwijsinstelling de menselijke maat bewaart, kan de school naast een leergemeenschap ook een waardengemeenschap zijn.	24	25,26			toevoegen	een waardengemeenschap zijn.	Bij fusies in het onderwijs moet in het belang van de leerling/student de menselijke maat weer maatgevend zijn. Eventueel moeten défusies (meer) mogelijk worden.	Door fusies, zowel in het p.o. als v.o. als m.b.o. opereren onderwijsinstellingen op een forse schaalgrootte. Voor de beleving van de leerling/student/docent zit hier een schaduwzijde aan. De menselijke maat kan zoek raken met als gevolg vervreemding, anonimiteit. We vinden het belangrijk dat bij verder opschalen voldaan wordt aan het door ons gewenste criterium van de menselijke maat. In situaties waar de menselijke maat zoek is, willen wij défusies aanmoedigen.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
67	ChristenUnie Ede	Thuisonderwijs is vanwege het pluriforme onderwijsaanbod, onnodig	24	46	weglaten	Waar geen school..... voorwaarden thuisonderwijs geven			Onderwijs heeft ook een belangrijke socialiserende functie. Thuisonderwijs ondermijnt dit aspect van onderwijs. Nederland ken een voldoende pluriform onderwijsaanbod, waardoor thuisonderwijs onnodig is. Bovendien is het toezicht door de overheid op de deugdelijkheid (taak vanuit artikel 23GW) ervan lastig te organiseren.	Ontraden. Thuisonderwijs is mogelijk op grond van artikel 23 inzake de onderwijsvrijheid. Deze onderwijsvorm moet op dezelfde gronden aan dezelfde kwaliteitscriteria voldoen als het reguliere onderwijs. Onderzoeken wijzen uit dat kinderen die thuisonderwijs hebben genoten (doorgaans beperkt tot de basisschoolleeftijd) op het voortgezet onderwijs net zo goed meekomen als andere kinderen. Er is geen reden om het thuisonderwijs te beperken of onmogelijk te maken.
68	ChristenUnie Purmerend	thuisonderwijs door ouders blijft altijd ondermaats	24	46,47	wijzigen	Waar geen school...thuisonderwijs geven.		Waar geen school van de gewenste richting bereikbaar is, moet tegen minimale kosten vervoer geregeld worden naar een gewenste school. Het geven van thuisonderwijs door ouders moet worden tegengegaan omdat ouders in alle vakken onvoldoende kwaliteit kunnen leveren. Voor de leerling zou dit nadelig zijn voor het vervolgonderwijs en toekomstige beroepskeuze. Bovendien mist de leerling omgang met zijn/haar leeftijdsgenoten hetgeen nadelig is voor zijn/haar socialisering.	Ontraden. Thuisonderwijs is mogelijk op grond van artikel 23 inzake de onderwijsvrijheid. Deze onderwijsvorm moet op dezelfde gronden aan dezelfde kwaliteitscriteria voldoen als het reguliere onderwijs. Onderzoeken wijzen uit dat kinderen die thuisonderwijs hebben genoten (doorgaans beperkt tot de basisschoolleeftijd) op het voortgezet onderwijs net zo goed meekomen als andere kinderen. Er is geen reden om het thuisonderwijs te beperken of onmogelijk te maken.	
69	ChristenUnie Amsterdam	Eenvoudige huwelijksluiting is allang mogelijk.	24	42278	wijzigen	Het burgerlijk huwelijk ... vorm kan geven.			Hier wordt voorgesteld een uitgekledde huwelijksceremonie mogelijk te maken. Dat is nogal vreemd, aangezien dat allang mogelijk is, en er veelvuldig gebruik van wordt gemaakt. Derhalve een overbodige passage.	Ontraden. De strekking van ons voorstel is anders dan Amsterdam veronderstelt. De bedoeling is niet om een eenvoudige huwelijksluiting mogelijk te maken - dat kan al. De bedoeling is om, nadat op het gemeentehuis is gecheckt of aan de huwelijksvoorwaarden is voldaan, op enig moment (dat kan bijvoorbeeld ook wel twee maanden later zijn), de juridische huwelijksluiting te laten ingaan op het moment dat het ceremoniële huwelijk in bijvoorbeeld de kerk plaatsvindt. Dan zien de echtelieden die datum in hun trouwboekje terug, en niet de datum waarop zij informeel op het gemeentehuis verschenen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
70	ChristenUnie Middelharnis	Sterkere nadruk op wenselijkheid van kleinschaligheid in het onderwijs	24	25-26	wijzigen	Als een onderwijsinstelling en...een waardengemeenschap zijn.		De kwaliteit van een school is meer dan een uitslag van meetbare resultaten. Wel moet de meetbare kwaliteit leidend zijn voor bekostiging. De ChristenUnie pleit voor een organisatiestructuur waarbij het management zo laag mogelijk bij de basis wordt gehouden. De positie van kleine scholen in het primair en voortgezet onderwijs die voldoen aan de kwaliteitsnorm moet worden versterkt. De onderwijsgelden dienen vooral de leerlingen ten goede te komen. Wanneer een onderwijsinstelling de menselijke maat bewaart, kan de school niet alleen een leergemeenschap, maar ook een waardengemeenschap zijn.	Op de ledenvergadering van de gezamenlijke kiesverenigingen Goedereede, Dirksland, Middelharnis en Oostflakkee gisteravond werd dit punt aangedragen en als voorstel voor een amendement vertaald. In de onderwijsparagraaf is duidelijk dat de ChristenUnie pleit voor menselijke maat en onderwijs dat is geworteld in de samenleving en dicht bij de leerlingen staat en waarin docenten het beste uit zichzelf en hun leerlingen halen. Van ons mag echter nadrukkelijker gesteld worden dat de ChristenUnie niet voor het vormen van grote onderwijskolossen is. Kleinschaligheid in het onderwijs is niet alleen beter voor de kwaliteit, maar het is ook kosten efficiënter. Overheadkosten zijn bij kleinschaligheid lager, teams worden verantwoordelijk gemaakt voor budgetten en door kortere lijnen is de controle ook beter op de besteding van het geld. Dit staat al heel mooi verwoord op blz. 24 regelnr. 56-60. Het standpunt wat daar verwoord wordt kan echter alleen goed ten uitvoer worden gebracht wanneer onderwijsinstellingen niet te groot zijn. Overigens hebben we in dit amendement ook direct een taalfout hersteld, in de betreffende regel staat 'een onderwijsinstellingen', dat moet natuurlijk 'een onderwijsinstelling' zijn.	Overnemen, koppelen met 76
71	ChristenUnie Leiden	Meer geoormerkt geld voor onderwijs in plaats van minder	24	56-58	wijzigen	Om deze eigen en geoormerkt geld.		Om deze eigen verantwoordelijkheid van scholen voor de kwaliteit van het onderwijs te benadrukken is het beter om met geoormerkt geld te werken dan met lumpsum budgetten. De zelfstandige verantwoordelijkheid van onderwijsinstellingen blijkt hieruit dat de overheid een stap terugdoet terwijl de MR van de onderwijsinstelling erop toeziet dat geoormerkt geld daar ingezet wordt waar het de bedoeling is.	Eigen ervaring leert mij dat niet-geoormerkte gelden gemakkelijk richting management gaan, i.p.v. naar 'de werkvloer'. Wel geld voor een nieuw logo, nieuw briefpapier, meer management-fte's, meer managementsecretariaat, maar geen geld voor schoolborden, voor een extra collega om werkdruk te verminderen, voor vakkenkeuze. Daarom: het geld moet eerder meer geoormerkt worden, dan minder. Controle hierop vindt minder door de overheid plaats; deze doet immers volgens het verkiezingsprogramma van de CU een stap terug. Daarom vindt controle hierop plaats door de MR. De kwestie leeft enorm onder leraren; om nog meer geld naar het management i.p.v. het directe onderwijsproces te sturen zou een grote vergissing zijn. Laat in deze de MR een grotere rol spelen s.v.p.	Ontraden. Past niet binnen de lijn van de ChristenUnie en van wat we aan vrijheid voor onderwijsinstellingen voorstaan in dit programma.
72	ChristenUnie Nijmegen	Meertalig onderwijs is zeer waardevol.	25	16	weglaten	Meertalig onderwijs mag...en de onderwijsdiepgang			Meertalig onderwijs is juist erg waardevol om andere talen op hoog niveau te leren en gaat zeker niet ten koste van de taalkwaliteit; uit onderzoek blijkt dat tweetalige kinderen juist gemiddeld taalvaardiger dan eentalige kinderen zijn. We schrijven toch ook niet "wiskunde mag niet ten koste gaan van de taalkwaliteit en de onderwijsdiepgang"?	Overnemen.
73	ChristenUnie Nijmegen	In gemeentes waar gekozen wordt voor een centraal aanmeldsysteem, mag dit de aanmelding alleen faciliteren en niet sturen	25	16	toevoegen		en de onderwijsdiepgang	* In gemeentes waar gekozen wordt voor een centraal aanmeldsysteem, mag dit de aanmelding alleen faciliteren en niet sturen. Een centraal aanmeldpunt mag de vrije schoolkeuze van ouders en de vrijheid van de school wat betreft de aanname van leerlingen niet belemmeren.	Centrale aanmeldpunten stimuleren was een doel van minister Bijsterveld. In sommige gemeentes (waaronder Nijmegen) zou dit gebruikt gaan worden om op sociodemografische criteria leerlingen toe te wijzen om zo de diversiteit op scholen te verhogen. De kiesvereniging Nijmegen heeft dit met succes bestreden door te laten zien dat er heel veel leerlingen moeten worden afgewezen om het doel te bereiken. De grondwettelijke vrijheid van onderwijs was in het geding.	Overnemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
74	ChristenUnie Purmerend	instemmingsrecht is te absoluut	25	61	wijzigen	Ouders krijgen... naar passend onderwijs.		Ouders hebben een zwaarwegende stem in het geval van doorverwijzing van hun kind naar passend onderwijs.	Instemmingsrecht vinden wij te zwaar. Ouders hebben soms een te subjectieve kijk op de mogelijkheden/beperkingen van hun kind, denk aan wishful thinking. Zij kunnen zich hierin soms heel halsstarrig opstellen hetgeen nadelig kan zijn voor de ontwikkeling van hun kind.(Informeel in onderwijskringen)	Ontraden. Zoals ook bij de keuze voor alle andere onderwijsvormen het geval is, is het aan de ouders om te kiezen op welke school en bij welke onderwijsvorm zij hun kind willen inschrijven. Uiteraard hebben scholen op hun beurt een toelatingsbeleid. Dwang is in dezen een slechte raadgever. In de praktijk komen in al deze gevallen scholen en ouders er in goed overleg uit.
76	ChristenUnie Amersfoort	Nederlandstalig onderwijs	25	14-16	wijzigen	Nederlands is de ... en de onderwijsdiepgang.		Meertalig onderwijs (met naast het Nederlands bijvoorbeeld ook onderwijs in het Engels of Fries) mag niet ten koste gaan van de taalkwaliteit en de onderwijsdiepgang.	Zoals het er nu staat, lijkt het vooral een "nationalistisch statement" te zijn. De formulering is veel te breed en treft ook tweetalig onderwijs (tto) en internationale scholen. Het doel van dit bullet lijkt me om excessen te bestrijden, waar onderwijs (bijvoorbeeld in allochtone talen) bijdraagt aan de achterstelling van bepaalde groepen. Het is dan beter om, in plaats van een dergelijk breed "statement", veel gericht te formuleren. Dat beoogt dit amendement. En met dit amendement laat je ook voldoende vrijheid aan scholen die meertalig onderwijs bieden zonder dat dit negatieve effecten heeft.	Ontraden (aangezien we am. Nijmegen over meertalig onderwijs hebben overgenomen)
78	ChristenUnie Zwolle	Specifieke aandacht nodig voor leerlingen die startkwalificatie niet kunnen halen	26	39	toevoegen		studieschuld te voorkomen.	Specifieke aandacht behoeven de leerlingen die de startkwalificatie niet kunnen halen.	Het gaat hier om leerlingen waarbij binnen het VMBO duidelijk wordt dat het basisberoepsgerichte niveau niet haalbaar is. De kans dat ze het kunnen halen wordt kleiner door de aankomende referentietoetsen taal en rekenen. Aanpassingen in de bestaande trajecten is voor deze specifieke groep noodzakelijk.	Overnemen.
79	ChristenUnie Zoetermeer	Reductie aantal bachelor opleidingen in hoger onderwijs	26	61	toevoegen		een sociaal leenstelsel.	Verminderen van het aantal opleidingen Een deel van de opleidingen binnen het hoger onderwijs overlapt sterk met andere opleidingen binnen dezelfde instelling. Vaak betreft het specialisaties of opleidingen die twee vakgebieden combineren. Sinds de invoering van major-minor stelsel kunnen dergelijke combinaties binnen één opleiding worden gemaakt. Sommige opleidingen zijn hiermee overbodig geworden en kunnen worden opgeheven.	Binnen een opleiding kan naast de vakken van de hoofdrichting (de major) ook een aantal vakken van een andere richting worden gevolgd (de minor). Door middel van de minor kan dus een specialisatie of een combinatie met een ander vak worden gemaakt. Door bijvoorbeeld een minor communicatie aan te bieden naast een major bedrijfskunde kan een studie bedrijfskunde en communicatie worden opgeheven. De overheid zou de financiering van de op deze in principe overbodige opleidingen kunnen stoppen. Dit voorstel is enerzijds een bezuiniging maar kan ook de onderwijs kwaliteit verhogen door het tegen gaan van versnippering.	Overnemen. We voegen het toe aan het punt verminderen aantal opleidingen op regel 22.
80	ChristenUnie Leiden	De uitzondering in examennormen voor bepaalde leerlingen komt te vervallen	26	40969	weglaten	Er wordt een hun werkelijke opleidingsniveau.			Examennormen aanpassen voor deze groep leerlingen leidt tot normverlaging en is niet goed voor het onderwijs. Het staat haaks op de plannen om de norm juist te verhogen. Deze leerlingen moeten niet tegemoet gekomen worden door normen te verlagen, maar door maatregelen die direct te maken hebben met hun handicap. Overigens zijn er nu al maatregelen om deze leerlingen tegemoet te komen (grotere letter, computer, extra tijd, tellen van taalfouten). Dus geen aanpassing aan de kant van het examen, maar aan de kant van de leerling (eventueel).	ontraden. Wij beogen geen examenormverlaging op de inhoud te bepleiten voor leerlingen met dyslexie en dyscalculie, maar bijvoorbeeld meer tijd of een bijzonder hulpmiddel om de gewenste kwaliteit te laten zien op een examen.
81	ChristenUnie Hatterm	langstudeerdersboete in samenhang met aantal maanden dat student ingeschreven staat	26	59-60	toevoegen		na:een sociaal leenstelsel.	Voor de bepaling van de langstudeerdersboete wordt aangesloten bij het aantal maanden dat iemand staat ingeschreven in plaats van dat de peildatum 30 september wordt gehanteerd.	Momenteel geldt dat wanneer een student tijdens een studiejaar maar een paar maanden staat ingeschreven, waaronder op de peildatum 30 september deze inschrijving als heel jaar meetelt voor de langstudeerdersmaatregel. Aansluiting bij het aantal ingeschreven maanden is rechtvaardiger.	overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
82	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Bevorderen goede studiekeuze	27	9	toevoegen		tegen te gaan	Selectie aan De poort. Deze Selectie moet ervoor zorgen dat studenten niet automatisch toegelaten worden tot een studie. Vooraf dienen De studenten een motivatie te geven waarom ze aan desbetreffende studie beginnen. Dit kan uitgebreid wordt door het mede tonen van De cijferlijst.	Selectie aan de poort kan ervoor zorgen dat studenten op de middelbare school scherper durven na te denken over hun studiekeuze. Bovendien worden studenten op de middelbare school gedwongen actiever aan de slag te gaan met hun resultaten.	Ontraden. Wij achten een algemene selectie aan de poort niet wenselijk. Het behalen van schoolkwalificaties vooraf is immers ook al een selectie.
83	ChristenUnie Leiden	Overheid stimuleert recreatieve buitensporten.	27	28	toevoegen		... in het welzijns- en gezondheidsbeleid."	"Ook in het beleid rond ruimtelijke ordening is er aandacht voor sport: recreatieve buitensporten als wandelen, fietsen, zwemmen, paardrijden en kanoën worden gestimuleerd door de aanleg van paden, zwemsteigers en aanlegplekken."	Dit komt, ietwat gewijzigd, uit het verkiezingsprogramma van 2006. Zo maak je 'aandacht voor de breedtesport' concreet, anders blijft het vaag hoe de partij dit wil invullen. Zeker in deze sportzomer mag er aandacht voor zijn, en ook omdat onze partij nog niet zo vaak positief met sport wordt geassocieerd. En dat terwijl sport voor veel mensen belangrijk is. Dit punt is op een heel eigen wijze echt ChristenUnie, en je krijgt er op een leuke manier aandacht mee. Het zorgt ook voor een positieve invulling van toerisme en landschapsdiversiteit. Dit wordt natuurlijk ook op decentraal niveau ingevuld, maar het is goed dit te vermelden als landelijke impulsen voor breedtesport en invulling van de Ruimtelijke Ordening. Goed voorbeeld doet goed volgen, en coördinatie is zeker van belang bij deze vaak wat verwaarloosde vormen van (buiten)sport.	Ontraden. Goed punt, maar voor provinciale en lokale verkiezingsprogramma's.
84	ChristenUnie Amsterdam	Laat bindend studieadvies aan onderwijsinstellingen.	27	3	weglaten	De propedeusefase moet ... opleiding te verlaten.			In de eerste plaats kennen veel opleidingen helemaal geen propedeuse meer. Maar belangrijker is, dat deze regel veel te rigide is. Veel opleidingen hebben al een praktijk van bindende studieadviezen, maar leggen dan de grens op (bijvoorbeeld) driekwart van de te behalen punten. We kunnen de opleidingen op dit punt zelf de verantwoordelijkheid geven: zij hebben er financieel namelijk geen belang bij om kansloze studenten op de opleiding te behouden.	Overnemen.
85	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Deeltijd studeren	27	10	wijzigen	Een leven lang... arbeidsmarkt willen verbeteren		Een Leven lang leren. Om levenslang leren te stimuleren, worden de drempels voor het volgen van hoger onderwijs verlaagd, door bijvoorbeeld de afschaffing van het instellingstarief voor het volgen van een tweede studie (bachelor/master). Voor mensen die op latere leeftijd willen studeren, die een tweede studie willen volgen of die in deeltijd willen studeren, als zij hiermee hun positie op de arbeidsmarkt willen verbeteren.	Juist door flexibilisering op de arbeidsmarkt en de aansluiting van studiewerk te optimaliseren is van belang dat het hoger onderwijs voor iedereen toegankelijk blijft, ook financieel. Juist instellingstarief voor een tweede studie werkt contraproductief voor het volgen van een tweede studie.	Ontraden. Op enig moment houdt de overheidsverantwoordelijkheid op. Er is een scholingsaftrek, daarbovenop besluiten mensen zelf of en hoe zij vervolgstudies willen doen.
86	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Studiebeurs voor arme of onderdrukte studenten	27	10	toevoegen	Een leven lang... arbeidsmarkt willen verbeteren	arbeidsmarkt willen verbeteren	(nieuwe alinea). Studiebeurs voor arme of onderdrukte studenten. Er komt ruimhartiger steun voor een studiebeurs voor studenten uit ontwikkelingslanden en landen waar weinig onderwijsvrijheid is. Niet alleen de toplaag van de studenten uit deze landen, maar ook minderbedeelden komen hiervoor in aanmerking.	Het Libertas Noodfonds voor politiek geëngageerde studenten die om politieke redenen niet in hun land kunnen studeren, is in 2011 door het vorige kabinet zo goed als beëindigd. Het is van groot belang om dit noodfonds weer nieuw leven in te blazen, en daarnaast meer mogelijkheden te scheppen voor studenten uit ontwikkelingslanden die de opgedane kennis kunnen investeren in hun land van herkomst.	Overnemen.
87	ChristenUnie Amsterdam	Zonder topsport geen breedtesport.	27	29-30	weglaten	Overheid is geen ... van betaald voetbal.			De ChristenUnie trekt breedtesport en topsport vaak uit elkaar, terwijl ze niet zonder elkaar kunnen bestaan. Het podium van de topsport is nodig om kinderen kennis te laten maken met en te enthousiasmeren voor sport. Verder is het wat flauw om in deze passage alleen het voetbal specifiek te noemen.	Ontraden. Niet alleen voetbal wordt genoemd, maar ook bijvoorbeeld de Olympische Spelen. Bedoeld is dat wij niet vinden dat de overheid subsidie aan topsport moet verlenen. Dat is geen overheidstaak, maar een kwestie die je kunt overlaten aan de samenleving.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
88	ChristenUnie Voorne	Steviger formulering CU standpunt t.a.v. abortus	29	6	toevoegen		achter; en hoeder van dat leven.	Vanuit die overtuiging is de ChristenUnie van mening dat abortus moord is en bij wet verboden moet worden.	Met dit schrijven willen we duidelijkheid wat precies het standpunt is van de Christen Unie bestuurders ten aanzien van abortus. Vervolgens ons is het standpunt dat abortus moord is. Wij willen dat dit bij wet verboden wordt. Onderbouwing. Er zijn tegenwoordig nieuwe technieken waarbij gezien kan worden hoe en wat een abortus is en wat er precies in de moeder gebeurt. Het is afgrijselijk voor het kind en daarna voor de moeder. Hardpijn en berouw, ook voor de partner, grootouders, vrienden en verdere familie. Het is in 1 woord afgrijselijk.	Ontraden. Wij zijn het met de indiener eens dat de abortuswet moet worden ingetrokken. Omdat wij echter glashelder zijn in de bewoording 'de wetgeving die abortus en euthanasie legaliseerde een verkeerde weg is' nadat wij ons uitgangspunt hebben gekozen in het geloof dat God de Schepper van het leven is en de mens zich niet moet opstellen als beschikker, maar als ontvanger en hoeder van dat leven, menen wij dat ons standpunt hiermee helder en goed is verwoord. Zie de formuleringen in de regels 1 tot en met 7.
89	ChristenUnie Veenendaal	regeldruk verminderen in de zorg	29	46	toevoegen		verantwoording te vragen.	De ChristenUnie wil daarom een onderzoek starten naar de huidige regeldruk en wil deze met zeker 50% terugdringen in vier jaar tijd.	In de zorg bestaat een woud aan regels en protocollen, de ChristenUnie erkent dit. We horen dit echter ook van verschillende andere politieke partijen. Om de regeldruk te kunnen verlagen zal er daarom onderzoek gedaan moeten worden naar deze regels en protocollen. De overlap die hierin aanwezig is, het schrappen van overbodige regels en het eenvoudiger maken van registratie voor regels en protocollen welke wel noodzakelijk zijn, zal leiden tot een lagere werkdruk en minder administratieve lasten in de zorg. Om te laten zien dat het de ChristenUnie serieus is en om de mogelijkheid te geven dit ook SMART te maken, is het verstandig een percentage te noemen.	Overnemen. Echter: Alleen een onderzoek starten geeft echter geen ambitie aan. Daarom stellen wij als tekst voor: wij willen de regeldruk de komende vier jaar terugdringen met 50%.
90	ChristenUnie Leeuwarden	Grotere contracten voor zorgverleners t.b.v. kwaliteit en efficiëntie	29	43-50	toevoegen		komt weer terug.	De invulling van de verschillende rollen/functies dient bij voorkeur op basis van grote contracten (18+uur) plaats te vinden middels goed gekwalificeerd personeel.	(Kleine) Thuiszorgorganisaties zijn op zich goed, Maar zowel hier als instellingsgebonden wordt er gewerkt met te veel parttimers wat niet ten goede komt van de cliënten en de zorgverlening. Vaak kunnen deze medewerkers komen opdruven voor zeer kleine diensten circa 3 uur. Naast het feit dat de cliënt (te) veel gezichten ziet werkt het totaal niet efficiënt: -Overdracht kost tijd -Veel papierwerk -Reistijd(+kosten) staat in geen verhouding tot dienstverlening. -en de een weet soms niet wat de ander doet waardoor er veel papierwerk komt en de zorg niet goed afgestemd wordt met elkaar	Ontraden. Wij geven op kwalitatieve en niet op omvangcriteria instellingen een kans.
91	ChristenUnie Tynaarlo	schrappen zorgspaarloonregeling	30	3	weglaten	De zorgspaarloonregeling. We...lager aanrechtblad bekostigen			Solidariteit moet in stand blijven. Mensen niet laten sparen voor zaken die men mogelijk nooit nodig heeft, terwijl men het geld op jonge leeftijd goed kan gebruiken.	Ontraden. Juist om de basiszorg in stand te kunnen houden voor iedereen moeten we bezuinigen. Voor voorzienbare uitgaven die bij het leven horen worden mensen aangemoedigd te sparen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
92	ChristenUnie Amersfoort	faciliteren zorgspaarloonregeling	30	5	toevoegen		Wij faciliteren dat via de zorgspaarloonregeling	Zorgspaar gelden zijn niet vatbaar voor derden beslag.		Ontraden. Hoewel een goede uitwerking is dit voor dit moment een te vergaande inkadering. Bovendien is er bewust gekozen voor analogie met de spaarloonregeling om mensen iets meer vrijheid te geven. We hebben begrepen dat de indiener alleen de laatste zin wil handhaven. Deze zinsnede over het niet vatbaar zijn van de zorgspaar gelden voor derdenbeslag willen wij overnemen.
93	ChristenUnie Amersfoort	Professionele verpleegzorg is keihard nodig met oog op de toekomst	30	13	toevoegen		ouderen- en gehandicaptenzorg.	*Investeren in goede verpleegzorg. Steeds meer mensen leven langer, de samenleving zal in komende decennia blijven vergrijzen. Vaker en vaker is daarbij professionele zorg nodig. Verpleeghuizen vormen een cruciale schakel in het verlenen van die zorg en zullen de komende jaren extra financiën en personeel nodig hebben.	Het is heel goed om de nadruk te leggen op zorg voor elkaar, op zelfstandigheid, kleinschaligheid, etc. Maar anticiperend op de toekomst kan het daar niet bij blijven. Verpleeghuizen zijn vaak negatief in het nieuws. Soms ook terecht. Steeds meer ouderen zullen van deze vorm van zorg afhankelijk worden en het niet meer redden door middel van mantelzorg, zelfhulp of eigen kracht. Dat past niet bij ons beeld van autonomie van ouderen, maar is de bittere realiteit, die gevolg is van het steeds ouder worden van mensen en steeds beter worden van onze zorg. Verpleeghuizen worden veel bekritiseerd, maar krijgen zelden substantiële steun om te werken aan verbetering. Dat is wel nodig. Vandaar deze aanvulling in de vorm van een extra bullet.	Overnemen, met dien verstande dat we een passende (andere) plaats voor de tekst zoeken.
94	ChristenUnie Amsterdam	Onderscheid wel of geen medische noodzaak bij bezoeken Eerste Hulp is te ingewikkeld.	30	50	weglaten	zonder medische noodzaak			Het is veel te ingewikkeld om een onderscheid te maken tussen eerste hulp met of zonder medische noodzaak bezoeken. Dat zorgt voor een bureaucratische rompslomp die we juist willen voorkomen.	Ontraden, is wel goed te operationaliseren.
95	ChristenUnie Ermelo	zorgspaarloonregeling is onvoldoende doordacht	30	3	wijzigen	We verwachten datlager aanrechtblad bekostigen.		We verwachten dat mensen anticiperen op toekomstige zorgkosten en de kosten van het ouder worden. Een zorgspaarloonregeling kan dat faciliteren. Mensen kunnen dan gemakkelijker zelf voorzieningen als woningaanpassingen zoals een traplift of een lager aanrechtblad bekostigen. De ChristenUnie wil onderzoek naar de mogelijkheden van zo'n regeling.	Hoe doordacht is dit voorstel? Valt dit bedrag vrij als je geen zorgkosten hebt of eerder overlijdt? Wat als het gespaarde bedrag onvoldoende is? Is een vorm van verzekeren of collectiviteit niet beter? Hoeveel voordeel biedt dit t.o.v. huidige en toekomstig loon? In ieder geval minder stellig formuleren.	Ontraden, het voorstel is doordacht. Daarom is niet een nader onderzoek nodig. De strekking van het voorstel is dat dit soort voorzieningen in eerste instantie uit het gespaarde bedrag worden bekostigd. Daarna komt de collectiviteit in beeld. Qua uitwerking moet worden gedacht aan de onlangs beëindigde spaarloonregeling.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
96	ChristenUnie Leeuwarden	Adequate vergoeding rolstoelvervoer	30	15-18	toevoegen		mee kan doen.	Een adequate vergoeding voor rolstoelvervoer hoort hierbij.	Op pagina 8 van het Lenteakkoord worden de normtarieven voor vervoer van en naar instellingen voor dagbesteding en behandeling in groepsverband geharmoniseerd. Dit betekent concreet dat het gemiddeld tarief voor het rolstoelvervoer van 19,50 per persoon per dag teruggebracht wordt naar acht euro. Zorginstellingen betalen in de gehandicaptenzorg gemiddeld al meer dan 23 euro per persoon. In dunbevolkte regio's zijn de afstanden groot, waardoor de werkelijke vervoerskosten tussen de 25 en 40 euro per persoon per dag zullen liggen. Met de bezuiniging op het rolstoelvervoer is het vervoer voor veel mensen niet meer te realiseren. Deze bezuiniging leidt ertoe dat mensen thuis moeten blijven en in een isolement raken. De ChristenUnie spreekt zich in het conceptverkiezingsprogramma op pag. 30 regel 15 t/m 25 uit zorg te hebben voor mensen met een beperking en ervoor te willen zorgen dat mensen naar vermogen mee kunnen doen. Daarom is het wenselijk dat in het verkiezingsprogramma expliciet wordt aangegeven dat de ChristenUnie ervoor zal zorgen dat er een adequate vergoeding komt voor rolstoelvervoer	Overnemen.
97	ChristenUnie Amersfoort	financiering zorgstelsel naar draagkracht	30	48 t/m 55	wijzigen		geheel punt 6 vervangen (kop mag blijven staan)	De ChristenUnie wil weer terug naar een systeem van premie betaling naar draagkracht, waarbij die premie wordt ingehouden op het loon dan wel de uitkering of bij vrije beroep wordt geïnd via de belastingaanslag. Daarnaast zal er meer dan voorheen voor diverse medische handelingen een eigen bijdrage worden gevraagd. Te denken valt aan een eigen bijdrage voor de verblijfskosten in een ziekenhuis of andere verpleeginrichtingen, waarbij die bijdragen overeenkomen met de besparingen in de privé sfeer. Dit geldt ook voor een bezoek aan de eerste hulpafdeling in het ziekenhuis zonder medische noodzaak. Hulpmiddelen, hulp en woningaanpassingen die horen bij het ouder worden komen vaker voor eigen rekening. Zorgpremie, excl. een werkgeversbijdrage, en alle eigen bijdragen mogen echter niet hoger zijn dan een nog nader vast te stellen percentage van het gezinsinkomen. Wordt dit maximum overschreden dan wordt het meerdere toch vergoed door de zorgverzekeraar.	Tekstvoorstel spreekt voor zich. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Dhr. A. de Hoog (voorlopig)	Ontraden. Wij kiezen zowel bij de zorg als bij huren in principe voor betalen van de echte prijs. De minder draagkrachtigen worden gecompenseerd door de zorg- dan wel de huurtoeslag. Qua bureaucratie maakt het niet zoveel uit. Bovendien speelt het privacyaspect een rol. Alleen de belastingdienst heeft toegang tot de inkomensgegevens.
98	ChristenUnie Zaanstad	wegnemen belemmeringen overname tweedelijnszorg door huisartsen	31	18	toevoegen		hebben kunnen specialiseren.	Het overnemen van zorg uit de tweede lijn leidt niet tot een korting op het huisartsenbudget, als, ten gevolge van deze overname, binnen de eerste lijn meer zorg wordt geconsumeerd.	Om zorg uit de tweede lijn over te nemen, moeten huisartsen investeren, bijvoorbeeld in de inrichting van hun praktijk en het aannemen en/of scholen van personeel. Vervolgens kunnen zij de zorg goedkoper en dichtbij huis aanbieden dan de ziekenhuizen. Met het overnemen van zorg groeit echter de totale hoeveelheid zorg die de huisartsen leveren, met als gevolg dat de huisartsen het vastgestelde budget overschrijden. In de huidige bekostigingsstructuur kan dit leiden tot een korting (achteraf) op het huisartsenbudget. Deze onzekerheid belemmert de huisartsen bij het ontwikkelen en aanbieden van kosteneffectieve zorg. Hun inspanningen worden dan immers niet beloond, maar bestraft.	Overnemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
99	ChristenUnie Tynaarlo	Onderdeel is niet helder voor de lezer	31	1 tot 10	wijzigen	Niet betalen per.....belonen van kwaliteit		Wij stellen voor de volgende passage ook te verwerken in dit gedeelte: Het is in ieders belang te zorgen voor een doelmatige besteding van de middelen. In het huidige systeem wordt geld vaak ondoelmatig besteed. De ChristenUnie wil daarom onderzoek laten doen naar de werking van DBC's. Ook kiest zij voor een andere wijze van financiering.	Graag herschrijven, dit is niet duidelijk. Gaat het om de DBC in relatie tot een andere manier van declareren zodat ook controle achteraf mogelijk is? Inzicht in gedane behandelingen en daarop drukkende kosten. Het invoeren van eigen bijdragen om de zorgconsumptie beheersbaar te maken moet beperkt blijven. Steeds weer lijkt de gemakkelijke weg gevolgd te worden. Het is van belang eens te kijken of het systeem van de Diagnose Behandel Combinatie op effectiviteit te onderzoeken. Het grootste deel van de patiënten ontvangt geen rekening; die gaat rechtstreeks naar de zorgverzekeraar. Voor de patiënt die de rekening wel krijgt, geldt het volgende. De rekening die een patiënt van het ziekenhuis ontvangt, is door de invoering van de DBC slechter controleerbaar geworden dan voorheen. Onder de oude regeling stonden alle uitgevoerde verrichtingen apart op de nota. Dit was redelijk controleerbaar, omdat de verrichtingen overeen kwamen met hetgeen de patiënt had 'meegemaakt' (een bezoek aan de polikliniek, een aantal dagen in het ziekenhuis, de operatie, de gemaakte röntgenfoto's). Bij een DBC staat er een begin- en een einddatum van de behandeling, een korte, vaak uit afkortingen bestaande, omschrijving en verder veel coderingen (DBC-code, declaratiecode). Of de juiste DBC in rekening wordt gebracht is zonder verdere informatie (die zonder kennis op dit terrein te hebben niet gemakkelijk is te verkrijgen) in de meeste	Ontraden. Het programma gaat al een stap verder. Mede in lijn met de Taskforce Beheersing Zorguitgaven is op blz. 31, regel 1 tot en met 10 verwoord dat wij een heel andere wijze van bekostiging voorstaan dan die via dbc's, die inderdaad onmogelijk ingewikkeld zijn en niet leiden tot de gewenste kostenbeheersing met behoud van kwaliteit.
100	ChristenUnie Amsterdam	Specialisten in loondienst kan niet zomaar.	31	11,12,13	wijzigen	Specialisten in loondienst ... van de kwaliteit.		Er komt een andere beloningsstructuur voor specialisten. In ieder geval moet de koppeling tussen inkomenshoogte en aantal behandelingen worden weggehaald. Onderzocht wordt of het in loondienst mogelijk is.	Het is maar zeer de vraag of het financieel haalbaar is de specialisten uit te kopen uit hun maatschappen. Wel is het zo dat de huidige koppeling tussen aantal behandelingen en inkomen zorgt dat specialisten die weinig behandelingen doen (bijvoorbeeld een psychiater) veel minder verdienen dan zij die veel behandelingen doen (bijvoorbeeld en radioloog).	Ontraden. De ChristenUnie wil in ieder geval "nieuwe gevallen" voorkomen en wil er naartoe dat zorgverzekeraars alleen contracten sluiten met ziekenhuizen die vervolgens specialisten in loondienst nemen. Uitkopen doen we niet.
101	ChristenUnie Bunschoten	Punt over specialisten in loondienst schrappen	31	11,12,13	weglaten	Specialisten in loondienst...van de kwaliteit			Punt roept veel discussie op. Suggereert dat de kwaliteit van specialistische zorg niet goed is. De vraag is of de specialistische zorg door loondienst goedkoper wordt. Risico van vertrek van de betere specialisten naar het buitenland.	Ontraden. Onderzoeken onderschrijven het feit dat zorg door specialisten in loondienst goedkoper is. Dat heeft overigens minder met het inkomen van de specialisten als zodanig te maken, maar met de omstandigheid dat vrijgevestigde specialisten vaker en meer behandelen dan specialisten in loondienst. Dat heeft alles te maken met de wijze van financiering van die specialisten (betalen per verrichting. Zie het CPB-rapport "Zorggebruik en beloning van medisch specialisten in de ziekenhuiszorg"
103	ChristenUnie Zeewolde	Minder zout in producten om overgewicht te beperken aanvullen met: suiker en andere additieven	32	11,12	wijzigen	Bedrijven worden gestimuleerd.... producten te verwerken.		Bedrijven worden gestimuleerd om minder zout, suiker en andere chemische additieven in bewerkte producten te verwerken.	Inzet van bedrijven voor het bestrijden van overgewicht is prima. Zout is niet alleen de veroorzaker van obesitas. Er zijn andere additieven zoals suiker en de suikervervangers als aspartaam etc. die er zorg voor dragen dat er meer gegeten wordt dan nodig is. Het mooist zou zijn als iedereen voedsel zou eten zonder additieven. De Christenunie zou nog beter in kunnen zetten op zoveel mogelijk puur voedsel. Maar dit is al een goed begin.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
104	ChristenUnie Bunschoten	Meer aandacht voor de oudere werkloze	33	15,16 en 17	wijzigen	Oudere werklozen met.....elkaar te combineren.		Mensen met zorgtaken hebben het niet makkelijk om werk en zorg op een goede manier met elkaar te combineren. Oudere werklozen met veel ervaring moeten vaststellen dat als het er op aankomt weinig werkgevers op die ervaring lijken te wachten. Een groot probleem is dat vooral ook oudere werklozen op de arbeidsmarkt moeten concurreren tegen goedkopere jongere arbeidskrachten uit binnen- en buitenland. Veel oudere werklozen komen hierdoor na ontslag in financiële moeilijkheden omdat ze wel verplichtingen hebben waar ze niet zomaar vanaf kunnen."	De ChristenUnie moet zich het lot van oudere werklozen nog meer aantrekken omdat dit meer en meer een schrijnend probleem is. Begint er mee dat je het probleem ziet en erkent.	Oordeel congres. Wij begrijpen dat de indiener beoogt om meer aandacht te schenken aan de arbeidsmarktpositie van de oudere werknemer. Wij menen dat de paragraaf hier nadrukkelijk in voorziet. Zie bijvoorbeeld de maatregelen onder regel 56 en volgende. Het mag duidelijk zijn dat wij overigens niet van mening verschillen met de indiener. Wij kunnen het oordeel derhalve aan het congres laten.
105	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Verdere verhoging AOW-leeftijd	33	53 t/m 55	wijzigen	We zijn langer.....levensverwachting het ijkpunt		We zijn langer gezond dus werken we langer. Daartoe gaat de pensioengerechtigde leeftijd vanaf 2013 met minimaal drie maanden per jaar omhoog naar 69 jaar. Hierbij moet gelet worden op het aantrekkelijker maken van het in dienst nemen van 55+ers en het tegemoetkomen van de verwachte problemen met de 'zware beroepen'.	overwegende dat: - de Algemene Ouderdomswet (AOW) in 1957 is ingevoerd; - de leeftijdsverwachting sinds 1957 met vijf jaar is gestegen, zonder dat de pensioengerechtigde leeftijd daarop is aangepast; - het onwenselijk en onhoudbaar is dat mensen op hun 65e stoppen met werken, terwijl de leeftijdsverwachting stijgt; - het gezien de huidige demografische ontwikkelingen niet voldoende is om de pensioengerechtigde leeftijd op te hogen naar 67 jaar; - de huidige generatie jongeren grote hervormingen noodzakelijk vindt; - het enorm waardevol is dat de huidige generatie ouderen hun kennis en ervaring blijven inzetten voor de maatschappij; - 55+ers moeilijker aan een baan komen, hetgeen extra urgent is bij het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd; * Mocht dit amendement aangenomen worden, dan heeft dit ook consequenties voor bladzijde 48, regel 57 t/m 62. Immers ook daar wordt de leeftijd van 67 genoemd ipv 69.	Ontraden. De ChristenUnie is erg voor het verhogen van de pensioenleeftijd, maar deze snelle stijging vinden we onredelijk. De pensioenleeftijd is al gekoppeld aan de levensverwachting vanaf het moment dat de AOW-leeftijd op 67 ligt.
106	ChristenUnie Tynaarlo	Langer werken niet doordacht (vaak niet mogelijk)	33	53-54	wijzigen	levensverwachting het ijkpunt.	levensverwachting het ijkpunt.	Voor mensen met een dienstverband van 40 jaar en hoger of werkzaam in lichamelijk zware beroepen moet de mogelijkheid bestaan uiterlijk op de leeftijd van 62 jaar met pensioen te kunnen gaan.	Het nu voorliggende voorstel gaat er vanuit dat mensen daadwerkelijk tot 67 jaar zullen werken. Dit is een naïeve gedachte. Zolang werkgevers geen seniorenbeleid ontwikkelen zullen mensen niet de gelegenheid krijgen door te werken tot hun 67 ste. De praktijk wijst dat ook uit. Bij veel reorganisaties gaat het oudere personeel eruit. In mijn nabije omgeving haalt nu al niemand de 65. Daar komt bij dat er een grote groep werknemers , en dat begint al boven de 40, bij ontslag niet of met moeite weer aan het werk kan komen. Voor de mensen met zware beroepen zou vervroegd pensioen ook mogelijk moeten blijven. Ook is het tegenwoordig niet gemakkelijk om van baan te veranderen vanwege certificeringseisen. Hierdoor zijn er hoge drempels tussen bedrijven en functies. De gevolgen van dit voorstel zien we nu op geen enkele manier vertaald in de Sociale Wetgeving waaronder WW en Bijstand. De werknemer is uiteindelijk het slachtoffer.	Ontraden. Leeftijd bewust personeelsbeleid in overleg met sociale partners is een voorwaarde voor het goed uitvoeren van het voorstel om de pensioenleeftijd te verhogen. De facto is het amendement een verlaging van de pensioenleeftijd.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
107	ChristenUnie Hattem	Niet méér werken	33	58-59	weglaten	Meer werken loont met 1 procent toe.			Een mens leeft niet alleen om te werken. Daarnaast is er op dit moment sprake van een stijgende (jeugd)werkloosheid. Bovendien geeft dit extra druk op de afschaffing van Christelijke feestdagen zoals Hemelvaartsdag, Tweede Pinksterdag e.d.	Ontraden. Met het oog op de toekomst is het van belang de werkweek met name bij de overheid weer te verlengen. N.a.v. dit amendement willen we wel door een redactionele aanvulling verduidelijken dat het voorstel om meer te werken op de collectieve sector betrekking heeft. Vooral daar hebben we immers te maken met een 36 of 38 uren werkweek.
108	ChristenUnie Amersfoort	ontslag bij boventaligheid: werkgeversinspanning / verzwaren verantwoordelijkheid	34	7	toevoegenverantwoordelijkheid maximaal een (twee) jaar.verantwoordelijkheid maximaal een (twee) jaar.	Wordt aangetoond dat de werkgever niet of nauwelijks inspanningen heeft verricht om de werknemer naar een andere baan te begeleiden dan kan de rechter voornoemde termijn nog eens met 2 jaar verlengen. Aanvaard een werknemer van 55 jaar of ouder een nieuwe werkkring tegen een lager loon dan dient de oude werkgever gedurende een periode van 5 jaar het ontbrekende loon aan te vullen. De in de voorgaande zin bedoelde aanvulling is niet gebonden aan de hiervoor bedoelde 2 jaartermijn.	In de huidige economische omstandigheden is een jaar erg kort. En zeker als een werknemer een langdurig dienstverband bij de werkgever heeft gehad. Voorkomen moet worden dat de werkgever slechts zijn periode uit zit zonder enige activiteit te ontplooiën. Ook van de werknemer mag een actieve rol verwacht worden bij het vinden van ander werk. Is naar het oordeel van de werkgever de werknemer nalatig in zijn verplichting tot het zoeken naar ander werk dan kan de werkgever de rechter verzoeken hem te ontheffen van zijn verplichtingen tot begeleiding naar ander werk alsnog zijn verplichting tot loonsuppletie. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Dhr. A. de Hoog (voortopig)	Ontraden. Deze amendementen veronderstellen dat wij niet nadrukkelijk verplichtingen bij de werkgever neerleggen om van werk naar werk te geleiden. Wat is de systematiek die wij voorstellen? Conform het Maaslandmodel wordt de werkgever eerst gehouden gedurende een jaar te bezien of hij de betreffende werknemer naar ander werk te geleiden. (zie regel 3 t/m 7) Dan komt de ww niet eens in beeld. Is er wel sprake van ontslag, dan betaalt de werkgever het loon een half jaar door. De ontslagvergoeding wordt aanmerkelijk ruimer gesteld dan bij het lente-akkoord, maar wordt wel in termijnen uitbetaald. Dit geeft een extra stimulans aan werkgever en werknemer om snel een baan te vinden. Het resterende deel van de vergoeding delen zij immers. Het resterende deel is dat deel van de vergoeding dat op het moment van het vinden van een baan nog niet is uitbetaald.
109	ChristenUnie Zeewolde	stoppen met roken hoort ook bij preventie	32	vanaf r 5	wijzigen	Preventie – zoals dieetadviseringhet basispakket opgenomen.	Preventie – zoals dieetadvisering	en hulp bij stoppen met roken -	Om de zorgkosten te beheersen, moet ziekteverwekker nummer 1 in ons land aangepakt worden: tabaksverslaving. Roken leidt tot minder kwaliteit van leven, meer ziekteverzuim en hoge zorgkosten. Roken kost jaarlijks 20.000 levens. Eén op de twee rokers sterft als gevolg van roken. De kosten voor het opnemen van stoppen met roken in het basispakket komen uit op 20 miljoen euro per jaar. Echter, de winst die hiermee te behalen valt op de lange termijn is 105 miljoen euro, en daarbij zijn in 30 jaar 37.000 levens te besparen, inclusief een arbeidsproductiviteitswinst ter waarde van 2.4 miljard euro. Mensen die serieus willen stoppen met roken moeten er op kunnen vertrouwen dat de succesvol gebleken stoppen-met-roken programma's, conform het Lenteakkoord, onderdeel van het verzekerde pakket blijven.	Overnemen. Het is al staand beleid.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
110	ChristenUnie Bunschoten	Oudere werknemers meer kansen op behoud van werk bieden	34	56,57	toevoegen		oudere werknemers verbeteren	* In de concurrentie met Nederlandse en buitenlandse werkzoekenden zorgen voor meer kansen voor oudere werknemers om hun werk te behouden en bij toch ontslag om weer werk te vinden.	Oudere werknemers zijn voor werkgevers vaak duurder en lopen daardoor meer risico vervangen te worden door goedkopere krachten. Oudere werklözen komen vaak eerder in de financiële problemen omdat ze verplichtingen hebben die ze niet zomaar kunnen opzeggen.	Oordeel congres. Wij begrijpen dat de indiener beoogt om meer aandacht te schenken aan de arbeidsmarktpositie van de oudere werknemer. Wij menen dat de paragraaf hier nadrukkelijk in voorziet. Zie bijvoorbeeld de maatregelen onder regel 56 en volgende. Het mag duidelijk zijn dat wij overigens niet van mening verschillen met de indiener. Wij kunnen het oordeel derhalve aan het congres laten.
111	ChristenUnie Hattem	Werkgeverslasten vanaf 45-plus verlagen	34	58	wijzigen	Daarom worden de 55-plussers substantieel verlaagd.		Daarom worden de werkgeverslasten voor 45-plussers met het stijgen van hun leeftijd substantieel verlaagd.	45-plussers zijn moeilijk bemiddelbaar op de arbeidsmarkt. Met het stijgen van hun leeftijd stijgt de moeilijkheidsgraad om hen aan een nieuwe baan te helpen. Door een geleidelijke stijging van de verlaging van de werkgeverslasten wordt hier beter op ingespeeld.	Ontraden. In zijn algemeenheid verlagen we de kosten van arbeid. Een specifieke tegemoetkoming voor 45-plussers maakt de maatregel onbetaalbaar.
112	ChristenUnie Gouda	Beëindiging arbeidsovereenkomst door kantonrechter	34	41093	toevoegen		baan naar baan	De preventieve ontslagtoets door het UWV WERKBEDRIJF wordt afgeschaft. In plaats daarvan komt er één route waarop een werkgever het dienstverband met een werknemer kan beëindigen, namelijk door ontbinding via de kantonrechter.	In het Lenteakkoord is opgenomen dat de preventieve ontslagtoets vervalt. Een werkgever kan dan na een interne hoorprocedure werknemers ontslaan zonder dat de kantonrechter of het UWV WERKBEDRIJF heeft getoetst of dit wel terecht is. Een werknemer kan het ontslag achteraf aan vechten. Gezien de hoge kosten hiervan en de maximale ontslagvergoeding uit het Lenteakkoord van een half jaar salaris zal dit in de praktijk niet veel gebeuren. Het is terecht dat er kritisch wordt gekeken naar het ontslagrecht. De werkgever heeft nu door de keuze voor het UWV WERKBEDRIJF of de kantonrechter zelf in de hand of aan een werknemer al dan niet een vergoeding wordt toegekend voor de beëindiging van zijn dienstverband. Dat leidt tot rechtsongelijkheid. Daarom dient de preventieve ontslagtoets door het UWV WERKBEDRIJF te worden afgeschaft. In plaats daarvan dient de beëindiging van een arbeidsovereenkomst standaard plaats te vinden door ontbinding via de kantonrechter. Het is belangrijk dat er rechterlijke toetsing plaatsvindt. Als een werkgever een werknemer zonder rechterlijke toetsing kan ontslaan worden werknemers min of meer vogelvrij. Zij moeten dan immers voortdurend rekening houden met ontslag, terwijl het financieel vrijwel nooit lonend zal zijn om een onterecht ontslag aan te vechten. Het machtsevenwicht tussen werkgever en werknemer wordt hierdoor verstoord, terwijl dit evenwicht in economisch moeilijke tijden toch al onder druk staat. Werknemers die een zwakke positie op de arbeidsmarkt hebben zouden door een afschaffing van de preventieve ontslagtoets het zwaarst worden getroffen. De praktijk leert dat werkgevers nu al vaak proberen om dienstverbanden van werknemers die wat moeilijker meekomen of die langdurig ziek zijn te beëindigen. Het	Ontraden, overbodig. In het Lenteakkoord is voorzien in de rechterlijke toets in al die gevallen waarin de werknemer of werkgever er om vraagt. Omdat voorzien is in een zorgvuldige procedure bij de werkgever zelf (deze moet voorzien in een hoorprocedure) mag worden verwacht dat de gang naar de rechter zeker niet altijd nodig is. Bij de hoorprocedure kan een werknemer zich indien gewenst immers laten bijstaan. De werkgever zal er ook niet op uit zijn het op een rechterlijke procedure te laten aankomen. Daarom is het voorschrijven van ontslag via de rechter niet nodig, de gang naar de rechter kan immers altijd worden gemaakt.
113	ChristenUnie Bunschoten	Tijdelijke arbeidscontracten max. 3 jaar i.p.v. 3,5 jaar	34	36-40	weglaten	Jongeren kansen bieden....dan de tweede			Volgens de huidige regels mag 3 maal een tijdelijk contract van 1 jaar, samen dus 3 jaar. In het voorstel wordt dat samen 3,5 jaar tijdelijk. Voor het verkrijgen van een vast contract zien wij hier het voordeel niet van.	Ontraden. Amendement is gebaseerd op foutieve aannames (het voorstel komt neer op een totale duur van 5 jaar indien het eerste contract een jaar duurt. De som luidt dan: 1 + 1,5 + 2,5 = 5. Dat geeft behoorlijk meer vastigheid dan de huidige regeling in de flexwet. Daarom achten wij ons voorstel een wezenlijke verbetering.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
114	ChristenUnie Ermelo	overgang van flexibele naar vaste contracten bevorderen	34	37-40	wijzigen	Dat gebeurt watdan de tweede.		Dat gebeurt wat ons betreft door het aantal tijdelijke contracten bij dezelfde werkgever te beperken en door omzetting van een flexibel contract naar een vast contract te bevorderen, bijv. door tijdelijk lagere werkgeverslasten.	De voorgestelde maatregel is contraproductief. Hierdoor worden de jongeren zeker niet in vaste dienst genomen. Het lijkt aannemelijk dat tijdelijke contracten dan vooral eenmalig zullen zijn. Een bevorderende maatregel lijkt ons effectiever.	Ontraden. Wat de indiener voorstelt staat al in de flexwet. De wet schiet tekort, vandaar ons voorstel in het programma.
115	ChristenUnie Amersfoort	differentiatie ontslagvergoedingen	34	61 t/m 66	wijzigen	Hogere ontslagvergoeding en; uitbetaling.....snel gevonden wordt.		De ChristenUnie is voor een leeftijdsgebonden ontslagvergoedingenregeling teneinde te voorkomen dat werknemers naar mate zij ouder worden ten prooi vallen aan een verhoogd ontslagrisico. De regeling ontslagvergoedingen dient wel versoepeld te worden. Daarom stelt de ChristenUnie voor dat voor werknemers van 55 jaar en ouder de bestaande regeling gehandhaafd blijft, dit om te voorkomen dat oudere werknemers met een langdurig dienstverband onevenredig door een ontslag worden getroffen. De leeftijdsgrens van 55 jaar wordt jaarlijks met 1 jaar aangepast, zodat een ieder zich kan voorbereiden op de toekomstige situatie. Daarnaast wordt het mogelijk gemaakt dat werknemers naar analogie van het pensioensparen fiscaalvrij een deel van hun bruto loon kunnen sparen om inkomensverliezen door ontslag op te vangen. Op het moment van opname vindt belastingheffing naar het gangbare tarief. Op de pensioendatum komen de niet verbruikte gelden vrij en worden alsdan belast tegen een tarief van 30% Voor werknemers tot 30 jaar wordt maximaal 3 maanden ontslagvergoeding betaald. Voor werknemers van 30 tot 35 jaar is de maximale ontslagvergoeding 4 maanden; voor werknemers van 35 tot 40 jaar 5 maanden; voor werknemers van 40 tot 45 jaar maximaal 6 maanden en voor werknemers van 45 tot 55 jaar maximaal 4 maanden. De ontslagvergoeding wordt in	Tekst spreekt voor zich. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Dhr. A. de Hoog (voorlopig)	Ontraden. De indiener heeft niet onder ogen gezien dat de ChristenUnie t.o.v. het Lenteakkoord al een aanzienlijke verbetering van de ontslagvergoedingen voorstelt, en daarmee de positie van oudere werknemers verbetert. Verwezen zij naar de toelichting op 121.
116	ChristenUnie Tynaarlo	geen versoepeling ontslagrecht	35	41191	toevoegen		de oorspronkelijke uitkering.	Geen versoepeling van ontslagrecht. De ChristenUnie is niet overtuigd van het nut van de versoepeling van het ontslagrecht, de mobiliteit van medewerkers is met bovenstaande maatregelen ruimschoots bevorderd. Op het ogenblik is te verwachten dat het er alleen toe zal leiden dat meer ouderen hun baan verliezen.	Op het moment hebben ouderen grote moeite om weer aan de slag te komen. Versoepeling van het ontslagrecht zal er vooral toe leiden dat werkgevers van – in hun ogen – dure en improductieve oudere werknemers proberen af te komen. Deze groep wordt ook al meer getroffen door de problemen met pensioenfondsen, de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd en de aanpak van de hypotheekrenteaftrek. Dit zal bij hen leiden tot extra koopkrachtverlies, en vormt daarmee niet alleen een persoonlijke dreiging, maar belemmert ook het herstel van de economie. Te weinig wordt onderkend dat ouderen niet alleen een belangrijke bijdrage aan de productie leveren, maar ook dat zij belasting gaan betalen over hun pensioen. Zij vormen geen kostenpost maar een groep met aanzienlijke koopkracht.	Ontraden. De indiener heeft niet onder ogen gezien dat de ChristenUnie t.o.v. het Lenteakkoord al een aanzienlijke verbetering van de ontslagvergoedingen voorstelt, en daarmee de positie van oudere werknemers verbetert. Verwezen zij naar de toelichting op am. Amersfoort.
117	ChristenUnie Apeldoorn	De keuze van voorgestelde eigen bijdragen zijn ongelukkig gekozen of niet voldoende helder omschreven	30	47	weglaten	Voor verblijfskosten in ... zonder medische noodzaak.			1/ Verblijfskosten ziekenhuis zullen de maximale inkomensafhankelijke eigen bijdrage overstijgen en geven extra administratieve rompslomp. Er zijn voldoende financiële prikkels om mensen niet nodeloos in het ziekenhuis opgenomen te houden. Je treft de kwetsbaarste zieken, die daarnaast vaak al hun eigen risico overschrijden dat jaar. 2/ Intentie om nodeloze bezoeken aan de eerste hulp af te remmen is goed, maar zal juist mensen met een smalle beurs afhouden. Bovendien, wie beoordeelt of er een medische noodzaak is en hoe? Ook speelt hetzelfde voor veel bezoekers van de huisartsenpost en dat wordt niet genoemd. Als het gaat om zelfverwijzers dan zal toezenden van de rekening en het in rekening brengen van de eigen bijdrage al helpen. Als het gaat om nodeloze niet spoedeisende bezoeken aan de eerste hulp, dan is een andere formulering gewenst en moet ook worden nagedacht over de uitvoerbaarheid. Bovendien kan deze taak goed worden overgelaten aan de verzekeraars. Weglaten lijkt dus de beste optie.	Ontraden. We achten eigen bijdragen in omstandigheden nuttig en nodig. Wij voorkomen een stapeling van eigen bijdragen. Het criterium wel of niet noodzakelijk is bruikbaar. Nu al is het immers standaard op een eerste hulppost om te bezien wie spoed- of acute hulp nodig heeft en wie ook wel een uur, of een dag kan wachten.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
118	ChristenUnie Tynaarlo	Hypotheekrenteaftrek niet de enige oorzaak stijging huizenprijs	36	9,10	wijzigen	Bovendien is door.....voor de kredietcrisis.		Bovendien is door de hypotheekrenteaftrek, de hoge grondkosten, door het accepteren van hypotheekvormen waarbij het mogelijk werd geheel of voor een deel aflossingsvrij te kunnen lenen en door het rekening houden met twee inkomens bij het maximaal te lenen bedrag, de huizenprijs enorm gestegen met name in de decennia voor de kredietcrisis.	Het is te gemakkelijk de ongelimiteerde aftrek als enige oorzaak te benoemen. Mensen kopen geen huis vanwege de hypotheekrenteaftrek. Zij moeten wonen. De renteaftrek maakt de investering draaglijker. Tegelijk heeft de overheid fors geprofiteerd van de overdrachtsbelasting die over een steeds hoger aankoopbedrag werd berekend. Eigenaren van woningen maken kosten voor onderhoud die zeker voor de oudere huizenvoorraad fors kunnen oplopen. Daardoor moet in de loop van de jaren extra worden geleend. Dit onderhoud geeft een behoorlijke impuls aan het werk in bouw en aanverwante bedrijvigheid.	Overnemen, met dien verstande dat het woord "ongelimiteerde" voor "hypotheekrenteaftrek" weer wordt toegevoegd.
119	ChristenUnie Tynaarlo	Aflossen hypotheekschuld niet ten koste van alles	36	52-55	wijzigen	De ChristenUnie wilwordt gehanteerd		De Christenunie wil dat hypotheekschulden gedurende de looptijd verplicht worden afgelost tot 50% van de WOZ waarde van de woning. Het ijkpunt is de WOZ-waarde op het moment van aankoop. Het staat de eigenaar vrij een passende aflossingsmethodiek met de financierer overeen te komen. De ChristenUnie is voorstander van een systeem waarin een annuïtaire belastingaftrek gedurende 30 jaar wordt gehanteerd.	Door de aflossing verplicht te limiteren tot 50% wordt de liquiditeitsdruk op het inkomen beperkt en kan er gereserveerd worden voor onderhoud en biedt het ouders de mogelijkheid een deel van het inkomen bijvoorbeeld te besteden aan de studie van hun kinderen. Er wordt onvoldoende rekening mee gehouden dat de hoogte van het verzamelinkomen effect heeft op bijvoorbeeld de hoogte van de studiefinanciering van de kinderen. Hoewel niet verplicht rekent DUO ouders voor wat zij "vrijwillig" zouden kunnen bijdragen. Omdat het de komende jaren niet gemakkelijker wordt voor kinderen om te lenen zullen ouders waarschijnlijk meer gaan bijdragen dan nu het geval is. Dit zou wel eens tegen kunnen vallen wanneer de aflosdruk op leningen in de loop van de jaren oploopt. verder wordt er geen rekening gehouden met het feit dat veel mensen uit de achterban van de CU tot kerkgemeenschappen behoren en daar ook het nodige mogen bijdragen.	Ontraden. Het staat de eigenaar vrij de hypotheekvorm te nemen die hij wil. Alleen de fiscale facilitering is voortaan annuïtaire van aard. Bovendien geeft een annuïtaire belastingaftrek al meer lucht dan een lineaire belastingaftrek. Evenals in het vorig VP en zoals is afgesproken in het Lenteakkoord kiest de ChristenUnie ervoor het aflossen van de gehele lening gedurende de looptijd te bevorderen. Bovendien slaat dit voorstel een budgettair gat van structureel 3 miljard.
120	ChristenUnie Nijmegen en Perspectief	De hypotheekrenteaftrek moet beperkt worden tot 300.000 euro.	37	6	wijzigen	Om de gevolgen...	stappen naar € 500.000	Om de gevolgen voor de woningmarkt te beperken, wordt het maximum geleidelijk verlaagd tot € 500.000 de komende kabinetsperiode en vervolgens in jaarlijkse stappen naar € 300.000. Dit eindbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd met de ontwikkeling van de modale huizenprijs.	In iedere gemeente zijn woningen onder de 300.000 Euro verkrijgbaar. Wie kiest voor een luxere en dus duurere woning is daar vrij in, maar hoeft niet met gemeenschapsgeld te worden gesubsidieerd.	Ontraden. Uiteindelijk is elke grens arbitrair. Maar goed moet worden beseft dat een relatief lage grens aanzienlijke schadelijke effecten heeft op de woningmarkt. Tegen die achtergrond is de verlaging van € 750.000 uit ons vorig VP naar € 500.000 nu al een hele forse stap. Een verder gaande stap richting de € 300.000 zou niet verantwoord zijn, zeker gelet op de stapeling van de verschillende voorgestelde maatregelen m.b.t. de hypotheekrenteaftrek.
121	ChristenUnie Hattem	handhaven artikel 3.123a Wet IB (wet Hillen)	37	17	toevoegen		in box 3.	Wanneer de aftrekbare hypotheekrente lager is dan de vermogensrendementsheffing voor de eigen woning vindt geen bijtelling van het positieve saldo plaats.	Aflossen dient gestimuleerd te worden. In de huidige Wet Inkomstenbelasting is een artikel opgenomen dat indien het saldo van huurwaardeforfait en aftrekbare hypotheekrente positief is er geen bijtelling plaatsvindt. Deze regeling (wet Hillen) opgenomen in art. 3.123a dient gehandhaafd te blijven om ook aflossing van (kleine) hypotheekrenten te stimuleren. Bovendien hoort de eigen woning theoretisch wellicht thuis in box 3 maar is geen vermogenscomponent (zoals aandelen, vorderingen, obligaties, vastgoed) die rendement oplevert zoals dividend, rente of huuropbrengst van een verhuurde woning.	Overnemen.
122	ChristenUnie Ermelo	rente over meegefinancierde restschuld fiscaal aftrekbaar	37	40	toevoegen		...situatie wordt gecreëerd.	De hypotheekrente over deze restschuld is fiscaal aftrekbaar.	Gedupeerden moeten hun restschuld versneld aflossen, maar worden met lastenverzwaring geconfronteerd indien deze rente niet meer fiscaal aftrekbaar is.	Overbodig. Vanzelfsprekend is deze hypotheekrente fiscaal aftrekbaar. Dit vloeit vanzelfsprekend voort uit het systeem.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
123	ChristenUnie Bunschoten	Verlagen hypotheekschuld door aflossing met kapitaalverzekeringen en -regelingen.	37	45	toevoegen		van de hypotheekschuld.	Tenslotte pleit de ChristenUnie het mogelijk te maken dat eventuele kapitaalverzekeringen en -rekeningen zonder fiscale gevolgen kunnen worden aangewend voor aflossing van een hypotheekschuld. Bij aanneming van dit amendement dienen de woorden Ten slotte in regel 43 te worden vervangen door het woord Voorts.	Veel gezinnen hebben een kapitaalverzekering of -rekening naast hun hypotheek waarin aan de ene kant waardeopbouw plaatsvindt, terwijl aan de andere kant de hypotheekschuld hoog blijft. Door het fiscaal mogelijk te maken deze spaarvormen zonder boete af te lossen op de hypotheekschuld kan deze schuld worden verlaagd.	Overnemen.
124	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Beperken Hypotheekrenteafrekk	37	regel 8	wijzigen	maximaal aftrekbare hypotheekschuld.. . stappen naar € 500.000		Maximaal aftrekbare hypotheekschuld. De hypotheekschuld die in aanmerking komt voor renteaftrek wordt gemaximeerd. Om de gevolgen voor de woningmarkt te beperken, wordt het maximum geleidelijk verlaagd van € 1 miljoen in 2013 in stappen van € 100.000 naar € 300.000 in 2020.	In tijden van crisis is het van belang te herbezinnen over de kerntaken van de overheid. Het stimuleren van woningbezit komt daarbij niet op de eerste plaats. Daarom pleit Perspectief voor een striktere en scherpere aanpak van de hypotheekrenteaftrek.	Ontraden, zie voor argumentatie am. 120. Daarnaast gaat dit amendement nog verder dan am. 120, door de versnelde afbouw in stappen van € 100.000 euro. Dat zijn echt te grote stappen.
125	ChristenUnie Bunschoten	Overkreditering woningaankoop tot max. 106% toestaan	37	8-10	wijzigen	Daarnaast pleit de.....van de woning.		Daarnaast pleit de ChristenUnie ervoor overkreditering bij de aankoop van een woning zoveel mogelijk te voorkomen. Indien dit niet kan dan vindt de ChristenUnie overkreditering alleen toelaatbaar als het inkomen van de koper toereikend is en dan tot 106% met de verplichting het overkrediet van 6 % in de eerste 6 jaar af te lossen. In de volgende zin: " In het Lenteakkoord.....in 2018 " dient bij aanneming van het amendement het woordje deze te worden vervangen door de.	Door het alleen kunnen krijgen van een hypotheek tot de waarde van de woning zal het voor veel starters zonder bijdragende ouders vanwege de bijkomende kosten vrijwel onmogelijk worden een woning te financieren. Uitgangspunt blijft overkreditering voorkomen. Waar dit niet kan dan alleen toestaan met een beperking in hoogte en duur.	Ontraden. De teruggang naar 100% vindt al geleidelijk plaats. Bovendien is met het schrappen van de overdrachtsbelasting voor starters (ander voorstel ChristenUnie) de noodzaak minder geworden om meer te lenen dan de waarde van de woning. En absoluut gezien is 100% nog steeds erg hoog; in internationaal perspectief veruit het hoogst.
126	ChristenUnie Hatterm	werknemersdeel pensioenpremie inzetten voor aflossing hypotheek werkt niet	37	43-45	weglaten	Ten slotte wil.....van de hypotheekschuld.			Het ene gat wordt gedekt door een ander gat te creëren (pensioengat). Dit betekent bovendien fiscale facilitering van aflossen (rechtsongelijkheid), immers de pensioenuitkeringen worden tzt belast (omkeerregel). Verder kennen veel pensioenfondsen een zgn. doorsneepremie. Ook daar geeft het problemen in de uitvoering.	Ontraden. Het verlagen van de schuld, verlaagt de woonlasten, waardoor minder pensioen nodig is. Bovendien is het vrijwillig, dus niemand wordt gedwongen een pensioengat te creëren. Dit voorstel geeft de vrijheid aan werknemers hun werknemerspremie nuttig aan te wenden. Of deze aanwending nuttiger is dan sparen voor het pensioen, is aan de betreffende werknemer om te bepalen.
127	ChristenUnie Nunspeet	MKB maatregelen ook voor BV's	40	60 en 10	toevoegen			Toe te voegen aan de inleidende paragraaf over het MKB op pagina 40 en 41: "Het MKB bestaat voor een zeer groot deel uit BV's. Zelfs van kleine ondernemingen met 5-10 werknemers is de helft een BV. De ChristenUnie wil daarom bij alle maatregelen die het MKB stimuleren ook nadrukkelijk de BV's betrekken." Toe te voegen aan het kopje 'Lagere Lasten' op pagina 41: "Kleine BV's krijgen dezelfde fiscale voordelen als eenmanszaken en VOFs."	Het verkiezingsprogramma zegt: "Het midden- en kleinbedrijf (MKB) is de motor van onze economie. Zes op de tien werknemers is werkzaam in het MKB. Het MKB vormt de basis van het ondernemerschap in Nederland." Bij de uitwerking hiervan en met name als het gaat over de lastenverlichting, wordt echter voorbijgegaan aan het feit dat het MKB voor het grootste deel bestaat uit BV's. Deze rechtsvorm is de meest verantwoorde keuze voor kleine ondernemers met personeel, maar door allerlei fiscale maatregelen zoals de zogenaamde 'MKB winstrijtelling' is de BV bij startende ondernemers steeds minder populair geworden. Dit is een zorgelijke ontwikkeling omdat de BV als rechtsvorm de beste uitgangspunt is voor gezonde groei, stabiliteit en innovatie. In de MKB paragraaf van het ChristenUnie verkiezingsprogramma mag daarom aandacht voor de BV niet ontbreken.	Overnemen, met dien verstande dat het voorstel is om het woord "dezelfde" (m.b.t. de zin onder 'Lagere lasten') te wijzigen in "vergelijkbare". In de financiële onderbouwing van het verkiezingsprogramma zal niet alleen aandacht worden gegeven aan fiscale maatregelen voor eenmanszaken en vofs, maar ook aan BV's.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
128	ChristenUnie Amersfoort	uitbreiding rechten gefailleerden en onder bewindgestelden	41	62	toevoegen	niet wordt overgenomen.	(3e bullet met tekst toevoegen:) kop (vetgedrukt): Mocht er iets misgaan Ondernemen is risico dragen en soms komen er situaties op je af die je niet kunt vermijden, welke uiteindelijk kunnen leiden tot een faillissement of schuldsanering. Hoewel curatoren en bewindvoerders de primaire plicht hebben de belangen van crediteuren te behartigen zijn er vele momenten waarop de belangen parallel kunnen lopen dan wel niet conflicterend zijn met de crediteurenbelangen, maar omdat de gefailleerde of onder bewindgestelde niet ter zake handelingsbevoegd de curator of bewindvoerder handelend kan en moet optreden. Uit de rechtsgeschiedenis zijn er vele voorbeelden dat faillissementen en schuldsaneringen slecht worden behartigd. Daarom wil de ChristenUnie de positie van gefailleerden en onder bewindgestelden verbeteren. Dit wil zij doen door: - Alle advocaten te verplichten om in voorkomende gevallen op te treden als curator of bewindvoerder voor een minimaal aantal zaken van 25 per jaar, waardoor wordt voorkomen dat rechtbanken slechts marginaal een beroep op de advocatuur kunnen doen. - De mogelijkheid te openen om ook niet juristen onder voorwaarden te benoemen tot curator of bewindvoerder. - De werkzaamheden van een curator of bewindvoerder te brengen onder het bestaande tuchtrecht. - Bij wet vast te leggen dat de curator en/of bewindvoerder niet meer dan een percentage van 5 % van de opbrengst als beloning van zijn werkzaamheden mag ontvangen bij een belang van 100.000,= of minder. Is de opbrengst hoger dan zal een lager percentage gaan gelden. Voor faillissementszaken welke meerjarig onder hun beheer vallen en zaken van bewindvoering welke langer dan 3 jaar zullen duren bepaald de rechtbank op voorstel van de	Tekst spreekt voor zich. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Dhr. A. de Hoog (voorlopig)	Overnemen, strekking van het amendement is goed maar moet worden samengevat/gereedgeerd.
129	ChristenUnie Hatterm	Voorstel Eigenaar centraal bij belastingvaststelling te onduidelijk: schrappen.	41	34-39	weglaten	Eigenaar centraal..... . zijn verschillende bedrijven			Het is volstrekt onduidelijk wat met deze passage wordt bedoeld. Wordt hier wellicht de introductie van een "fiscale eenheid" voor IB-ondernemingen geïntroduceerd????? of tussen een vennootschap (rechtspersoon) en een IB-onderneming????? De tekst is volstrekt onduidelijk.	Overnemen.
130	ChristenUnie Lopik	verduidelijking	42	41	toevoegen		belang dat we..	Daarom is het ook van belang dat we in de intensieve veehouderij niet te.....	Dierrechten bestaan alleen in de intensieve veehouderij en in tegenstelling tot de grondgebonden veehouderij is het voor de intensieve veehouderij niet onverstandig dierrechten te handhaven.	Overnemen
131	ChristenUnie Voorne	agrarisch natuurbeheer in toenemende mate ook hoofdactiviteit	42	50	weglaten		Actief producerende boeren	De hele alinea onder actief producerende boeten weglaten	Wij onderscheiden 3 soorten agrariërs: de agr. die nog puur agr. is, de agr. die neveninkomsten zoekt in verbreding en de agr. die zijn bedrijfsactiviteiten omvormt naar agrarisch natuurbeheer. Voor de laatste categorie is dat geen nevenactiviteit, maar een hoofdactiviteit. Om die reden pleiten wij er voor dit onderscheid te laten vervallen. Daarmee zou deze hela linea kunne komen te vervallen.	Ontraden. Het gaat niet om de soorten agrariërs maar om de eerste pijler van het GLB
132	ChristenUnie Utrecht	Europese tariefmuren mogen geen belemmering zijn voor duurzame landbouw, tuinbouw, visserij en veeteelt buiten Europa.	43	10	toevoegen		gelijk speelveld concurreren.	De tariefmuren op de Europese markt moeten import die voldoet aan de minimumstandaarden niet tegenhouden.	De ChristenUnie heeft hart voor boeren en vissers, ook over de grens. Eén van de belangrijke uitgangspunten van de ChristenUnie voor het beleid is het bevorderen van regionale en duurzame voedselzekerheid in de wereld.	Overnemen
133	ChristenUnie Lopik	tekstaanpassing antibiotica	43	40-41	toevoegen		in de veeteelt	in de veeteelt, met uitzondering van antibioticahoudende droogzetters voor melkkoaien.	Droogzetters worden door de melkveehouderij preventief gebruikt om uierontsteking te voorkomen in de droogstand, dit voorkomt veel pijn en antibiotica gebruik bij het bestrijden van uierontsteking tijdens droogstand en na afkalven	Ontraden, te specifiek voor het verkiezingsprogramma

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
134	ChristenUnie Zoetermeer	Faciliteren samenwerking onderzoek en MKB binnen EU	46	33	toevoegen		de WBSO verlaagd	De ChristenUnie wil dat de overheid samenwerking tussen onderzoeksinstituten en MKB binnen de EU faciliteert. Bestaande hindernissen in de financiering van internationale samenwerking worden weggenomen.	Bestaande regelingen voor het financieren van onderzoek voor bedrijven (EZ-CoFi) zijn gericht op samenwerking tussen Nederlandse onderzoeksinstituten en Nederlandse bedrijven. Hierdoor wordt voorkomen dat de Nederlandse overheid onderzoek voor buitenlandse bedrijven financiert. Het gevolg is dat onderzoek dat nodig is om een innovatie zo ver te brengen dat een MKB er mee verder kan niet worden gefinancierd als het gaat om een combinatie van een Nederlandse onderzoeksinstituten en een buitenlands bedrijf. Uiteindelijk is dit niet goed voor de kennispositie van Nederland en de EU als geheel. De ChristenUnie wil deze situatie verbeteren. Een constructie waarbij Nederland evenveel onderzoek voor buitenlandse MKB's financiert als het buitenland voor Nederlandse MKB's zou een mooie stap kunnen zijn. P.S. Ik kan helaas niet naar het partijbureau komen vanavond. Bellen kan altijd. Dit geldt dan ook voor ons amendement mbt het verminderen van het aantal bachelor opleidingen binnen het HO.	Overnemen.
135	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Niet verlagen van depositogarantie	47	32	wijzigen	De garantie wordt.....naar 50.000 Euro.		De garantie wordt niet verlaagd.	Het halveren van de garantie bevordert de spaarzin niet en is daarmee in strijd met andere voorstellen in dit program. Bijkomend administratief nadeel is dat de spaarder zijn spaarcenten over meerdere banken zal gaan spreiden. Het totale risico voor de banken en de overheid blijft daarmee gelijk.	Ontraden. De garantie was altijd 20.000 Euro en werd in 2008 in Europees verband verhoogd naar 50.000 Euro. Nederland heeft toen besloten garant te staan voor 100.000 Euro, vanwege de toegenomen beweeglijkheid van spaartegoeden ten tijde van de bankencrisis, die een bedreiging vormde voor de financiële stabiliteit op dat moment. In normale omstandigheden is dit echter te hoog en is een verlaging van de overheids Garantie op z'n plaats. Zo luidt ook de aanbeveling van de parlementaire enquêtecommissie die onderzoek deed naar het financieel stelsel.
136	ChristenUnie Amersfoort	Heffing op financiële transacties	47	32	toevoegen		(2e bullet) "...verlaagd naar 50.000 Euro."	(3e bullet) "Nederland steunt Europese voorstellen voor de invoering van een kleine heffing op financiële transacties, als instrument om ongewenste en potentieel zeer destabiliserende speculatie tegen te gaan."	Een kleine heffing op financiële transacties (FTT) pakt de puur speculatieve handel aan die louter is gericht op geld verdienen, in plaats van op het ondersteunen van de echte economie. We kunnen met een FTT ook Nederlandse pensioenfondsen en andere publieke (investerings)fondsen, zoals woningcorporaties (Vestia!) aanzetten tot meer prudentie en duurzaam gedrag in hun beleggingsbeleid. Daarnaast wordt de invoering van een FTT in (een deel van) de EU steeds reëler: er is immers een Coalition of the Willing onder leiding van Frankrijk (Hollande) en Duitsland (Merkel) en zeven andere landen die de Europese Raad een voorstel voor Enhanced Cooperation voor een FTT hebben gedaan. Deze negen landen vertegenwoordigen 90 procent van het BNP van de Eurozone en 67 procent het EU BNP, alsmede vier van de vijf grootste economieën (Italië, Frankrijk, Duitsland en Spanje).	Ontraden. Dit is de introductie van een Europese belasting, waarvan de opbrengst vanuit Brussel besteed gaat worden. Dat is onwenselijk.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
136,01	Vervolg op 136								Nederland behoort tot deze groep en moet FTT daarom ondersteunen en aanmoedigen. Tenslotte brengt de invoering van een belasting op financiële transacties de komende jaren heel veel geld op (tussen de 3-5 miljard euro in Nederland), hetgeen van belang is in tijden waarop er zwaar moet worden bezuinigd. De opbrengst kan voor een deel geïnvesteerd worden in Nederland en voor een deel in mondiale duurzame ontwikkeling. President Hollande van Frankrijk heeft op de Rio+20 conferentie voorgesteld een deel van de opbrengst van een FTT in de EU te besteden aan klimaatverandering en armoede in arme landen, die geen schuld hebben aan de crisis. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)	
137	ChristenUnie Hatterm	toevoegen aan manieren om bezuinigingsopgave te realiseren: stimuleren van duurzame economische groei	48	48	toevoegen		een verantwoorde lastenontwikkeling.	en het stimuleren van duurzame economische groei.	De ChristenUnie legt heel sterk het accent op bezuinigen. Naast bezuinigen is het stimuleren van duurzame economische groei van groot belang.	Overnemen in gewijzigde vorm: r 49 wordt: investeringen die de economie versterken en verduurzamen.
139	ChristenUnie Ermelo	niet aftrekbaarheid variabele beloning is niet consistent met eerder geformuleerde norm	49	41913	wijzigen	Daarvoor is nodig.....uit te sluiten.		Daarvoor is nodig dat veel evenwichtiger wordt omgegaan met risico's en dat bonussen effectief aan banden worden gelegd, bijvoorbeeld door ze te maximeren en ook de fiscale aftrekbaarheid te beperken tot een kwart van het vaste jaarsalaris.	Het totaal uitsluiten van de fiscale aftrekbaarheid van variabele beloningen/bonussen is niet consistent met de eerder geformuleerde norm op blz. 47 regel 15.	Ontraden. De genoemde inconsistentie is er niet. Beide maatregelen kunnen prima samengaan.
140	ChristenUnie Veenendaal	Sparen moet aantrekkelijker worden voor jongeren en jonge gezinnen door ondermeer het heffingsvrij vermogen te verhogen.	50	10 tot 14	toevoegen		...spaarzaam te zijn.	De ChristenUnie wil het heffingsvrij vermogen verhogen tot € 50.000,= (en tot € 100.000,= voor fiscale partners) om het (doel-)sparen voor bijvoorbeeld een eigen woning of studie aantrekkelijker te maken.	Het is voor starters op de woningmarkt steeds meer noodzakelijk dat zij beschikken over eigen vermogen. Studeren wordt steeds duurder, willen we dat studenten niet met studieschuld worden opgezadeld is het goed als het sparen door ouders voor de bekostiging van een vervolgstudie van hun kinderen wordt gestimuleerd. Het heffingsvrij vermogen is voor 2012 € 21.139,= en het dubbele indien er een fiscale partner is. Het sparen voor de toekomst (met als gevolg geen of minder hoge schulden) kan worden gestimuleerd en aantrekkelijker worden gemaakt door het heffingsvrij vermogen te verhogen. Op deze wijze worden spaarders niet "gestraft" met een extra belasting. Dit amendement heeft ook betrekking op p48 - r40 en p49 - r50	Ontraden. Het substantieel verhogen van het heffingsvrij vermogen vergroot de spaarzin niet. Het verhogen kost de staat per 1000 euro 40 miljoen euro. De verhoging zoals voorgesteld is onmogelijk terug te verdienen via mensen met een hoger vermogen. Overigens zullen we in de financiële onderbouwing de heffingsvrije vermogensgrens wel enigszins verhogen.
141	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Sparen stimuleren door verlagen fictieve spaarrente.	50	10	toevoegen		kinderen weer in.	Sparen verder te stimuleren door niet langer uit te gaan van een fictieve spaarrente van 4% die in box 3 voor 30% wordt belast.	De huidige spaarrente ligt op een niveau van 2,5%. De inflatie ligt op een vergelijkbaar niveau. Spaarzaamheid wordt dus niet beloond, maar fiscaal afgestraft. Ongewenst gevolg is dat de spaarder te grote risico's neemt en gaat speculeren.	Ontraden. Als we deze aanpassing budgetneutraal laten verlopen betekent dit het volgende: als je 30% belasting betaalt over 4% of 40% over 3%, het is beiden een vermogensrendementsheffing van 1,2%. Indien niet budgetneutraal: 1% verlagen kost 1 miljard euro. Hoewel sympathiek klinkend is dit voorstel onbetaalbaar.
142	ChristenUnie Barneveld	Vlees niet met name noemen als product met een relatief grote 'ecologische voetafdruk'	50	17	weglaten	zoals vlees			-De agrarische sector is, in vergelijking met de omliggende landen, koploper als het gaat om duurzaam produceren. We denken dan aan dierwelzijn, voedselveiligheid energieopwekking, innovatie en uitstoot ammoniak. De extra kosten die daarmee gepaard gaan w	Ontraden. Het gaat niet om de agrarische sector als zodanig, maar om vlees. De consumptie van vlees zal er in Nederland nauwelijks door beïnvloed worden.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
143	ChristenUnie Zeewolde, Amersfoort en Perspectief	Voorkomen belastingfraude en belastingontwijking		50 25	wijzigen	Belastingontduiking en fraude....geïnd te wijzigen	geïnd te wijzigen.	Daarnaast spant Nederland zich in om te voorkomen dat multinationale bedrijven belastingbetaling ontwijken of ontduiken, zodat ontwikkelingslanden niet langer jaarlijks tientallen miljarden euro's mislopen aan belastinginkomsten.	Ontwikkelingslanden lopen jaarlijks rond de 125 miljard euro aan belastinginkomsten mis, grotendeels doordat bedrijven erin slagen belastingbetaling ter plaatse te ontwijken of ontduiken. Ter vergelijking: de wereldwijde ontwikkelingshulp bedroeg in 2011 met 105 miljard euro fors minder dan dit verlies aan belastinginkomsten. Meer transparantie is van belang om dit probleem te doorgronden en maatregelen te nemen. Mogelijke internationale stappen zijn het overgaan op automatische uitwisseling van informatie tussen belastingautoriteiten (nu krijgen de autoriteiten van ontwikkelingslanden alleen de nodige informatie als zij eerst aannemelijk maken dat er sprake is van oneigenlijke praktijken) en verplicht stellen dat bedrijven per land (in plaats van per groep landen) rapporteren over gemaakte winsten en betaalde belastingen (op basis van Country-by-Country reporting).	Overnemen.
143	vervolg								Via het Nederlandse verdragennetwerk is het op dit moment mogelijk belastingen elders, waaronder in ontwikkelingslanden, te ontwijken. Daarom kleven er grote risico's aan het afsluiten van een belastingverdrag met Nederland. Deze risico's moeten in kaart worden gebracht alvorens een verdrag wordt gesloten. Bestaande verdragen moeten ook getoetst worden. Indien de uitslag van deze toets negatief is dient het verdrag aangepast of ontbonden te worden.	
144	ChristenUnie Purmerend	onduidelijke zin zonder toelichting		50 55	toevoegen		en eenvoudiger worden.	Deze zin is niet duidelijk en kan beter worden weggelaten, tenzij er een toelichtende aanvulling op komt, maar dat zou de bedenker moeten aangeven.		Ontraden. Dit wordt juist uitgewerkt in het vervolg van de paragraaf.
145	ChristenUnie Ermelo	kosten mobiele telefonie en internet ook betrekken bij vroegsignalering schulden		50 63	toevoegen		... woningbouwverenigingen en DUO.	Ook schulden die ontstaan bij providers van mobiele telefonie en internet worden hierbij betrokken.	o.a. de jeugd maakt veel te gemakkelijk hoge schulden door intensief gebruik van mobiele telefonie en internet.	Overnemen.
146	ChristenUnie Hatterdam en Rotterdam	toezicht belastingwetgeving/álle vormen van belastingontduiking en fraude aanpakken		50 25-28	wijzigen	Belastingontduiking en fraude.....geïnd te wijzigen.		Het toezicht op de naleving van de belastingwetgeving dient effectief en efficiënt te gebeuren. Voor het toezicht worden voldoende middelen voor personeel en materieel (automatisering) ter beschikking gesteld. Het toezicht is soepel waar het kan, en streng waar het moet. Alle vormen van belastingontduiking en fraude worden hard aangepakt.	Naat BTW-carrouselfraude zijn er vele andere vormen van belastingfraude. Ook deze vormen van fraude dienen bestreden te worden. Overigens is onduidelijk hoe de ChristenUnie de BTW-carrouselfraude wil bestrijden.	Overnemen.
147	ChristenUnie Apeldoorn	schuldhulpverlening en efficiëntie		50 57, 58	weglaten	de schuldhulpverlening moet - en eenvoudiger worden			Dit is een loze kreet en onnodig grievend voor de sector. bv. iemand die het echt zelf niet kan, moet blijvend ondersteund worden zodat bed, brood en zorg in stand blijft. Dit is niet efficiënt, maar voorkomt veel maatschappelijke effecten.	Ontraden. Dit wordt juist uitgewerkt in het vervolg van de paragraaf.
148	ChristenUnie Rijssen-Holten	Inkomensondersteuning wanneer door versnelde verhoging pensioenleeftijd mensen in problemen komen.		51 25	toevoegen		kwijtschelding te verlenen.	Specifieke inkomensondersteuning voor mensen die door versnelde invoering hogere pensioenleeftijd in problemen komen.	Mensen met een laag inkomen die onlangs vervroegd zijn uitgetreden en een jongere partner hebben, kunnen in financiële problemen komen door de verhoging van de leeftijd voor ouderdomspensioen. Deze mensen hebben mogelijk onvoldoende gespaard om de extra maanden voordat zij ouderdomspensioen ontvangen te overbruggen. Daarbij gaat het met name om mensen die nu 62, 63 of 64 zijn en een partner hebben die enkele jaren jonger is. De persoon zelf moet dan tot 3 maanden overbruggen, en de partner tot 1 jaar. Totaal 15 maanden, waar niet voor gespaard is omdat men uitging van een ouderdomspensioen vanaf 65 jaar. Denk met name aan mensen vanuit de sociale werkvoorziening e.d., met een laag inkomen. Hun wordt wel aangeboden om geld te lenen, maar zij hebben daarna niet de middelen om terug te betalen omdat ze al op het minimum zitten.	Ontraden. Dit amendement is overbodig. Hier is al in voorzien in de uitwerking van het Lenteakkoord.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
149	ChristenUnie Purmerend	Herziening verbod op particulieren schuldbemiddeling	51	11,12,13	wijzigen	Het verbod op ... bewindvoerders en schuldhulpverleners.		Het verbod op particuliere schuldbemiddeling dient te worden herzien. Bij schuldhulpverlening kan gebruik gemaakt worden van gekwalificeerde vrijwilligersorganisaties zoals Schuldhulpmaatje en Humanitas. Deze moeten echter wel onder toezicht staan en aan strengere kwaliteitsnormen voldoen. Transparantie en kwaliteit moeten voorop staan. Malafide praktijken dienen te worden voorkomen.	Het verbod op particuliere schuldbemiddeling dient niet zomaar te worden opgeheven. Dat was juist ingevoerd om malafide praktijken uit te bannen. Daarom moet er eerst wetgeving zijn, die het invoeren van strengere kwaliteitsnormen en toezicht garandeert.	Overnemen.
150	ChristenUnie Apeldoorn	Invoeren kwaliteitsnormen schuldhulpverleners leidt af van de oplossing van de schuldproblematiek	51	11,12,13	weglaten	maat worden geboden - zet vrijwilligers in			Dit is totaal niet des ChristenUnie. Er wordt nu helemaal geen werk gemaakt van invoeren van strengere kwaliteitsnormen, toezicht en certificatie van bewindvoerders en schuldhulpverleners en het gaat niet gebeuren ook. Niemand heeft daar namelijk baat bij. Wij gaan bijv. certificeren als Stadsbank Apeldoorn maar doen dat om het goede voorbeeld te geven. De markt (schuldeisers) vraagt er helemaal niet om en uiteindelijk bepaalt die markt hier de waarde van kwaliteitsnormen. De malafide schuldhulpbureau's schieten nu al als paddenstoelen uit de grond in een omvang dat door het AFM niet bij te benen te is. Die bureaus hebben vrij spel en het opheffen van het verbod op particuliere schuldbemiddeling zorgt voor een hele "administratieve-controle-rompslomp" die tot doel heeft om het AANBOD op schuldhulpverlening te reguleren terwijl het ons allemaal gaat om het RESULTAAT van de dienstverlening. Er is een wet op 1 juli van kracht. Laat deze nu aub zijn werk doen!! Laten we de komende 4 jaar focussen op het oplossen/vermindern van de schuldproblematiek en geen energie verspelen aan marktspelletjes.	Ontraden. Dat er nu geen werk van wordt gemaakt doet niet ter zake. Kern van de voorstellen van het verkiezingsprogramma is nu juist dat dit in de toekomst wel gaat gebeuren, inclusief het toezicht op kwaliteit en de certificering.
151	ChristenUnie Voorne	Belang van rentmeesterschap op gebied van natuur.	55	14/ 15	wijzigen	Juist hier erkennen we: "iets" laten vervallen!	achter: van Gods Schepping.	Toevoegen: Wij zijn rentmeesters over de aarde die God ons toevertrouwd heeft. Dat betekent dat er voldoende ruimte moet blijven waar de natuur ook haar gang kan gaan op een manier zoals God die bedoeld heeft. Het natuurlijk evenwicht, zoals Hij dat geschapen heeft, draagt bij aan het welzijn van de mensheid.	Behoeft mi geen verdere toelichting.	Ontraden. De strekking van dit amendement is duidelijk, maar we kiezen de bewoording zoals die nu in het verkiezingsprogramma staat.
152	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Karikatuur van Natura 2000: schrappen.	56	11-18	weglaten	Ook de filosofie...Natura 2000 kleiner.			Deze passage is bedoeld als toelichting. Helaas is deze passage onjuist.	Gewijzigd overnemen. Onder het kopje Natura 2000 als eerste zinnen: Natura 2000 is een Europees netwerk van natuurgebieden met bijzondere en veelal kwetsbare natuurwaarden die bescherming verdienen. De uitvoering van Natura 2000 is echter niet eenvoudig. [...] Eerste zinnen 2e alinea wijzigen: De filosofie van Natura 2000 schiet deels tekort. Deze filosofie is gericht op het in stand houden van de bestaande natuur etc. [...] Laatste zin 2e alinea: En het is niet bevorderlijk voor natuurontwikkeling, het belemmert de realisatie van projecten en maakt het draagvlak voor Natura 2000 kleiner.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
153	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Oorzaak aangeven van het gebrek aan duidelijkheid rondom Natura 2000	56	25 - 26	wijzigen	Door het langdurig....Nederl and 'op slot'.		De gebrekkige implementatie door Nederland heeft geleid tot het langdurig uitblijven van duidelijkheid over Natura 2000 en de PAS.	Hoewel Nederland indertijd volmondig heeft ingestemd, is Nederland daarna ernstig in gebreke gebleven. Het geeft geen pas nu de schuld bij anderen te leggen.	Ontraden. Uit de tekst van het verkiezingsprogramma blijkt al duidelijk dat de beheerplannen voor Natura 2000 en duidelijkheid over de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) op zich laten wachten en dat dit problemen veroorzaakt.
154	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Schrappen onjuiste tekst over Natura 2000	56	32 - 34	weglaten	In Brussel aan.....geeft aan (natuur)ontwikke ling.			Onjuist. Zie ook onze beide andere amendementen over Natura 2000.	Gewijzigd overnemen. Nieuwe tekst: In Brussel aan te dringen op herijking van Natura 2000 en wel zodanig dat Natura 2000 niet langer alleen gericht is op het in stand houden van het bestaande, maar ook inspeelt op het dynamische karakter van de natuur en ruimte geeft aan (natuur)ontwikkeling.
155	ChristenUnie Oldebroek	Opheffen Waterschappen	57	24-32	wijzigen	Daarom kiest de.....te worden uitgevoerd.		De ChristenUnie kiest voor: Opheffen van de waterschappen. De oorspronkelijke bestaansgrond van zelfstandige waterschappen is niet meer aanwezig. Ongeveer vanaf ca 1200 nC vormden boeren in een bepaald gebied, dat tegen hoog water beschermd moest worden, polderbesturen. Dit waren kleinschalige doelorganisaties die zeer functioneel waren en vaak ook letterlijk van levensbelang. Te bedenken valt dat er toen geen overheden waren die deze zorg op zich wilden en konden nemen. Anno 2012 is dit niet meer het geval. Het wordt daarom tijd om het bestaan van waterschappen ter discussie te stellen. Waterschappen onder het bestuurlijk dak brengen van de provincies draagt bij aan het verminderen van de bestuurlijke drukte, vergroten van de democratische legitimatie, integraal werken (synergievoordelen) en een efficiëntere overheid. Bovendien levert dit een aanzienlijke besparing op, wat in tijden van bezuinigingen niet onbelangrijk is. Bijkomend voordeel is dat de provincies meer "body" dus aanzien en bekendheid krijgen.	Overwegingen. Ons amendement steunt op de volgende overwegingen: •De grenzen van de stroomgebieden blijken bij fusies niet meer heilig. Vooral de laatste 50 jaar heeft er een enorme concentratie en bijbehorende schaalvergroting plaatsgevonden. Nu, medio 2012 zijn er nog 25 over. Dat is gemiddeld minder dan 2 per provincie. In Friesland en Flevoland zijn de waterschappen al provinciaal georganiseerd en in Zeeland bijna (op Schouwen Duiveland na) De grenzen van de waterschappen worden dus meer en meer gelijk aan de provinciegrenzen en de stroomgebieden spelen hierin geen rol meer. Een belangrijk argument voor het in stand houden van zelfstandige waterschappen vervalt daarmee. •Ongeveer 15 jaar geleden is een belangrijk stuk milieubeheer (de vroegere zuiveringschappen, dus de overheidstaak van afvalwaterzuivering) bij de waterschappen ondergebracht. Dit was en is een totaal wezensvreemde taak voor de waterschappen en past beter bij de provincies. •Het opheffen van de waterschappen leidt tot minder bestuurlijke drukte. Ook met inachtneming van het bestuursakkoord water (2011) blijven op dit moment meerdere bestuurslagen betrokken, bij dezelfde taken. •Het levert besparingen op. De samenvoeging van de waterschappen met de provincies levert schaalvoordelen op op overhead, minder bureaucratie en minder bestuurslasten. Berekeningen van het IPO laten zien dat er aanzienlijke efficiency besparingen mogelijk zijn wanneer de waterschappen bij de provincies worden ondergebracht.	Ontraden. Het zelfstandig voortbestaan van de waterschappen als een functionele democratie is juist in deze tijd - met grote uitdagingen op het gebied van waterbeheer - van groot belang. Het is dus onverstandig waterschappen op te heffen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
156	ChristenUnie Nijmegen	Duurzame mobiliteit vereist ook kortere afstanden door integratie met RO en beprijsing	57	56-61	wijzigen	We kiezen daarom ... elkaar uitspelen		<p>We kiezen daarom voor vermijden van overbodig verkeer, verduurzaming van de mobiliteit, een betere benutting van de bestaande infrastructuur en het beter met elkaar verbinden van de verschillende vervoersmodaliteiten: auto, openbaar vervoer en fiets bij het personenvervoer en sloop- en binnenvaart, spoor en weg bij het goederenvervoer.</p> <p>Door schaalvergroting zijn de gemiddelde afstanden voor goederen- en personenverkeer enorm gestegen, wat méér verkeer maar juist minder bereikbaarheid tot gevolg heeft (men moet immers verder rijden voor hetzelfde doel). Integratie van ruimtelijke ordening en verkeer, stimuleren van lokale economie én realistische beprijsing van verkeer moet deze trend keren.</p> <p>De ChristenUnie wil meer dan ooit het vervoerssysteem als één geheel zien en benaderen en niet de verschillende modaliteiten tegen elkaar uitspelen.</p>	<p>Dit verwoord een belangrijk onderdeel van de in de verkeersplanologie aanvaarde 'ladder van Verdaas', waarna eerst moet worden gekeken naar ruimtelijke ordening maatregelen om verkeer te vermijden, dan beprijsen, dan invloed op de vervoerwijzekeuze, mobiliteitsmanagement en pas als dat niet voldoende blijkt aanpassingen aan de fysieke infrastructuur.</p> <p>Deze ladder is voorwaarde voor duurzaam verkeersbeleid, immers verduurzaming van de vervoermiddelen bij gelijktijdig stimuleren van hogere afstanden door hogere snelheden is dweilen met de kraan open, net zoals je geen duurzame stroom produceert zonder energiesparen en geen recycling stimuleert zonder afval vermijden.</p> <p>Het gaat niet om minder ritten, mensen moeten zich kunnen blijven ontplooiën. Het gaat wel om kortere ritten: de supermarkt in eigen wijk in plaats van grootschalige Hypermarkt buiten de stad, stimuleren van werken in de eigen regio, shopping in Amsterdam in plaats van Barcelona en geen Nederlandse aardappelen in Oost-Europa laten wassen en weer in de Nederlandse winkel verkopen.</p>	Overnemen. Met uitzondering van vermijden overbodig verkeer. Uit het vervolg van de tekst blijkt al duidelijk dat door slimme koppelingen van functies mobiliteit teruggedrongen kan worden. Overbodig verkeer is een kwalificatie die de overheid niet kan geven.
157	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Geen reservering binnen Infracfonds nodig voor bestaande metrolijnen	58	17	weglaten	de metro tussen.....en Kralingse Zoom,			Er rijdt al jaren een metro/sneltram tussen Schiedam en Kralingse Zoom (met uitlopers naar Spijkenisse, Capelle aan den IJssel, Ommoord en Nesseland) en tussen Rotterdam Centraal en Rotterdam Zuid (met uitlopers naar Den Haag Centraal en Spijkenisse).	Overnemen.
158	ChristenUnie Leeuwarden	Treinverbinding Almere-Groningen/Leeuwarden	58	35	wijzigen	Het spoor wordt waar ...en Amsterdam-Maastricht		Het spoor wordt waar mogelijk stapsgewijs geschikt gemaakt voor hogere snelheden. De maximum snelheid wordt op regionale spoorlijnen verhoogd van 140 naar 160 km per uur en op de meeste intercity corridors naar 200 km per uur te beginnen met Almere-Groningen/Leeuwarden en Amsterdam-Maastricht.	Noord-Nederland is een vaag begrip. Concreet gaat het om de verbinding tussen Groningen-Almere en Leeuwarden-Almere. Om onduidelijkheid te voorkomen is het beter om dit expliciet in de tekst te vermelden	Overnemen.
159	ChristenUnie Rotterdam	80 km/h zones rond de vier grote steden	58	64	toevoegen		is van reistijdwinst.	* Handhaving en uitbreiding 80 km/uur zones rond de vier grote steden. De maximumsnelheid van 80 km/uur heeft voordelen op het gebied van doorstroming, luchtkwaliteit, verkeersveiligheid, geluidhinder, brandstofverbruik en CO2-uitstoot.	Het is belangrijk voor de inwoners van de vier grote steden dat de luchtkwaliteit wordt verbeterd. Onder andere door handhaving en uitbreiding 80 km/uur zones rond deze steden.	Neutraal advies. Oordeel congres.
160	ChristenUnie Rotterdam	Programma Hoogfrequent Spoorvervoer	58	58-59	wijzigen	De ChristenUnie is...voor het reizigersvervoer.		De ChristenUnie is tegen een spoorboog bij Deventer, omdat dit geen toekomstvaste oplossing is die bovendien ten koste gaat van de capaciteit voor het reizigersvervoer in deze regio. Het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer is uiterlijk in 2020 uitgevoerd.	Dit is een wat eenzijdig beargumenteerd standpunt, dat onderdeel uitmaakt van een bredere afweging in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoorvervoer (PHS). PHS is een totaalpakket aan maatregelen dat op de drukste treintrajecten in het land zorgt voor capaciteitsuitbreiding, zodat daar in de toekomst 'spoorboekloos' gereden kan worden. Grote delen van de Randstad met uitlopers tot in Alkmaar, Eindhoven, Breda en Nijmegen kunnen zo profiteren van hogere reizigerstreinfrequenties. Dit programma past daarmee naadloos in het ChristenUnie streven naar meer duurzaam vervoer. Ook zorgt dit programma in zijn algemeenheid voor een meer evenwichtige en daarmee toekomstvaste spreiding van het spoorgoederenvervoer in het land. Met aandacht voor lokale situaties verdient dit om die redenen steun.	Overnemen
161	ChristenUnie Bunschoten	Terugdraaien van verhoging snelheid naar 130 km/uur niet opnemen in het verkiezingsprogramma.	58	62-64	weglaten	- 120 km/uur is.....is van reistijdwinst			Het is de bedoeling dat 130 km/uur alleen wordt toegestaan op trajecten waar dit veilig kan. Verschil in effect voor milieu tussen 120 en 130 km/uur op de toegestane trajecten is minimaal. Niemand wordt gedwongen op de toegestane trajecten 130 km/uur te rijden, ieder mag rustig de 120 km/uur aanhouden. Op een aantal 130-trajecten zijn al aanpassingen gedaan; terugdraaien betekent daar kapitaalvernietiging. Kortom: als ChristenUnie van dit wat linksige terugdraaien geen punt maken en dus weglaten.	Ontraden. Bij verhoging van de maximum snelheid naar 130 km per uur is wel degelijk sprake van extra negatieve milieueffecten (geluid, fijnstof). Ook heeft deze verhoging gevolgen voor de verkeersveiligheid. Bovendien is de reistijdwinst minimaal.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
163	ChristenUnie Amsterdam	Maatregelen toevoegen aan doel terugdringen verkeersslachtoffers	59	4	toevoegen		kinderen en ouderen.	Een reductie van 50% van de verkeersdoden- en gewonden kan alleen worden gerealiseerd door een vergaand pakket met maatregelen, met name in de gedragsbeïnvloeding van de verkeersdeelnemers. Inzet op permanente verkeerseducatie van peuter tot senior, praktische (fiets)vaardigheden aanbieden in het onderwijs, het onderwijs de ruimte geven om verkeerseducatie als vast onderdeel in curriculum op te nemen, verkeersveiligheidscampagnes voeren, bijscholing voor het behoud van het rijbewijs; samen met maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven. Het terugdringen van verkeersonveilig gedrag kan alleen worden bereikt als debat over veilig verkeer en eigen verantwoordelijkheid intensief wordt gevoerd. Met de burger in eigen wijk, de ouder bij de school, de werknemer onderweg (safety culture bij bedrijven).	Jaarlijks vallen er zo'n 700 verkeersdoden en 19.000 zwaargewonden. De dalende trend in Nederland lijkt de laatste jaren helaas weer doorbroken te zijn. De ChristenUnie is voorstander van het beschermen van het leven en het voorkomen van menselijk leed. Wat dat betreft mag de ChristenUnie zich sterk maken om te voorkomen dat er nog meer onnodige slachtoffers te betreuren zijn. Een reductie van 50% van deze slachtoffers in 2020 is een scherpe doelstelling, maar dat kan alleen worden bereikt door het doorvoeren van een verregaand pakket met maatregelen. In het concept verkiezingsprogramma zijn de maatregelen alleen eenzijdig uitgewerkt op het gebied van verkeershandhaving. Op het gebied van veilige infrastructuur is er geen veiligheidswinst meer te behalen. Inzet op de gedragsverandering van de verkeersdeelnemer is daarin cruciaal. Daarbij inzet op de componenten educatie, campagnes en (als sluitstuk) de handhaving. De opvattingen over veilig verkeer moeten breed worden bijgesteld in de samenleving. Verkeer is iets wat je samen doet. Verkeersdeelname is een serieuze taak. Samen zorgen dat iedereen weer veilig thuiskomt.	Ontraden. We zijn het wel eens met de inhoud van het amendement, maar het voert te ver om al deze maatregelen specifiek te benoemen in het programma. Uit de tekst van het programma blijkt al duidelijk dat de ChristenUnie zich hard maakt voor het fors verlagen van het aantal verkeersslachtoffers.
164	ChristenUnie Rotterdam	Luchtkwaliteit in vier grote steden verbeteren	59	25	toevoegen		praktijk goed nabootst.	* Meer maatregelen voor verbetering luchtkwaliteit vier grote steden. Er moeten meer maatregelen worden genomen om de luchtkwaliteit in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht te verbeteren.	De luchtkwaliteit in de vier grote steden is nog altijd onder de maat. Dat blijkt uit onderzoek van de Rekenkamers. De vier grote steden halen in 2015 de Europese normen voor fijnstof en stikstofdioxide niet.	Overnemen. Met als toevoeging: hier hebben de lokale, regionale en Rijksoverheid ieder een eigen verantwoordelijkheid.
165	ChristenUnie Hattem	onbelaste reiskostenvergoeding	59	16-19	wijzigen	Grotendeels terugdraaien schrappen.....w ordt wel lager		Terugdraaien schrappen onbelaste reiskostenvergoeding. De onbelaste reiskostenvergoeding voor het openbaar vervoer blijft bestaan. De onbelaste kilometervergoeding blijft ook bestaan.	De huidige regeling onbelaste kilometervergoeding is praktisch en goed uitvoerbaar (geen onderscheid meer tussen zakelijke en woon-werkkilometers) en de vrijgestelde kilometerprijs staat sinds 2006 op 19 cent. Verlaging beïnvloedt het reisgedrag in beperkte mate. Het openbaar vervoer is lang niet altijd optimaal (o.a. verbindingen buiten de Randstad). Indien goederen en materialen worden meegenomen, gereisd wordt naar moeilijk bereikbare plekken (industrieterreinen e.d.) moet een redelijke vergoeding van de variabele kosten mogelijk blijven. Eventueel wel een differentiatie in de kilometerprijs, bijv. voor een elektrische auto. Er is immers ook differentiatie bij de bijtelling (0% bij een elektrische auto).	Ontraden. De reiskostenvergoeding voor het OV en de kilometervergoeding blijven bestaan, maar worden wel gemaximeerd. Wij vinden deze verlaging redelijk en effectief. Deze maatregel heeft als bewezen positief effect vermindering van de filedruk. De huidige maatregel van een onbelaste vergoeding is in vergelijking met ons omringende landen erg ruimhartig.
167	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Schonere brandstoffen beschikbaar stellen voor scheepvaart.	60	11	toevoegen		uitlaggen te voorkomen.	Bevorder de beschikbaarheid van schone (zwavelarme) brandstoffen voor het goederenvervoer over water. Zowel in de zeescheepvaart als in de binnenvaart is daarmee nog veel winst te behalen voor de luchtkwaliteit.	Uit prognoses over de ontwikkeling van luchtkwaliteit in grote delen van ons land blijkt dat met name de zwavel in scheepsbrandstoffen de bottle-neck is om tot verbetering van de luchtkwaliteit te komen.	Overnemen
168	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Iets meer ruimte voor de luchtvaart	60	15 - 17	wijzigen	alternatief. Verdere uitbreidingkost blijven groeien.		alternatief voor afstanden tot 600 km. Indien overtuigend kan worden aangetoond dat een uitbreiding van een regionale luchthaven rendabel is, kan deze plaatsvinden. Schiphol kan slechts ten dele de groei van het intercontinentale vervoer opvangen.	Als Schiphol niet mag groeien en ook de regionale luchthavens daarin geen functie mogen hebben, betekent dit dat we daarmee de reiziger naar luchthavens buiten Nederland verwijzen. Daarmee verplaatsen we het probleem.	Overnemen
169	ChristenUnie Hattem	In luchtvaart beter strenge milieu-eisen stellen dan heffingen invoeren	60	24-28	wijzigen	De echte prijs.....accijns op kerosine.		Doelstellingen en normen. Nederland stelt samen met andere Europese landen (maar bij voorkeur op mondiaal niveau) strenge emissiereductiedoelstellingen (ETS) op en ontwikkelt strenge normen voor geluidsbelasting. Deze gelden voor alle luchtvaartmaatschappijen die in het luchtruim van de Europese Unie willen vliegen.	Het inzetten op strenge emissiereductiedoelstellingen en strenge normen voor geluidsbelasting is effectiever dan het opleggen van heffingen. Het opleggen van heffingen leidt waarschijnlijk tot het faillissement van Europese luchtvaartmaatschappijen. De ruimte op de markt wordt dan overgenomen door Chinese luchtvaartmaatschappijen (lage lonen) en/of luchtvaartmaatschappijen uit het Midden-Oosten (tanken daar zeer goedkope kerosine). Per saldo geen enkele milieuwinst maar wel het verdwijnen van heel veel werkgelegenheid en een industrie die belangrijk is voor Nederland als distributieland en van invloed is op de kostprijs van onze exportproducten (o.a. bloemen/planten en levende have).	Overnemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
170	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Wel beperkte overloop van Schiphol naar regionale luchthavens.	60	29 - 30	wijzigen	Regionale luchthavens worden.....luchthavens worden geschrapt.		Regionale luchthavens hebben een beperkte overloopfunctie voor Schiphol. Uitplaatsing van vluchten van Schiphol naar regionale luchthavens wordt beperkt tot vluchten voor de middellange afstand (continentaal vervoer).	Op deze wijze kan Schiphol enigszins worden ontlast en zich beter concentreren op intercontinentaal vervoer.	Ontraden. Zie ook am. Capelle ad IJssel (meer ruimte luchtvaart), met een positief preadvies. Uitbreiding van regionale luchthavens is mogelijk, maar het is niet de bedoeling dat regionale luchthavens Schiphol 'in het klein' worden.
172	ChristenUnie Utrecht	Invoeren van minimumprijs CO2 onnodig en arbitrair.	61	47-56	wijzigen	Minimumprijs CO2. Deterug te dringen		<ul style="list-style-type: none"> De marktwerking voor energie faalt. Toekomstige kosten maken geen onderdeel uit van de energieprijs. Een goede manier om dit te herstellen is, om in navolging van de op CO2 gebaseerde aanschafbelasting bij auto's (BPM), ook andere belastingen, zoals de regulerende energiebelasting, te baseren op CO2. Een CO2-heffing is effectiever dan welk ander instrument ook als het gaat om de transitie naar een duurzame energievoorziening. Een werkend ETS. Het Europese emissiehandelssysteem ETS moet worden aangepast (lager emissieplafond), zodat het efficiënt kan worden ingezet om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen. 	Bij een handelssysteem moet ervan uitgegaan worden dat de markt zijn werk doet. De prijs is daarbij het resultaat van vraag en aanbod. Bij de invoering van het emissiehandelssysteem zijn er door overheden teveel rechten gratis weggegeven, waardoor er teveel 'lucht' in het systeem zit en de prijs daardoor (te) laag. Het uit de markt nemen van overtollige emissierechten (verlaging van het plafond) moet voldoende zijn om de werking van het systeem te herstellen. Het invoeren van een minimumprijs is dan onnodig en bovendien zeer arbitrair: wie bepaalt dan wat een rechtvaardige prijs is?	Ontraden. Het omvormen van de energiebelasting naar een heffing gebaseerd op CO2 uitstoot is cruciaal voor de overgang naar een duurzame energievoorziening. Bovendien is dit een fair en transparant systeem, waarbij de grootste CO2 veroorzakers ook het meeste betalen. In navolging van Engeland, waar dit systeem in 2013 wordt ingevoerd, moet ook Nederland hiertoe overgaan.
173	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Ondergrondse opslag van CO2 als noodoplossing.	62	15 - 16	wijzigen	Geen ondergrondse opslag.....de noodzakelijke energietransitie.		Geen prioriteit voor ondergrondse opslag van CO2. Omdat CCS (Carbon Capture and Storage) een dure techniek is die veel energie kost, wordt deze uitsluitend ingezet als er geen betere (en goedkopere) methoden zijn om tijdig de reductiedoelstellingen voor CO2 te halen.	CCS is nooit aangedragen als een oplossing voor de noodzakelijke energietransitie, maar maakt deel uit van een pakket voorstellen om de klimaatdoelstellingen te halen. Als dat slaagt zonder CCS: des te beter!	Ontraden. CCS (Carbon Capture and Storage) is hoe dan ook veel te duur, kost zelf ook weer veel energie (om CO2 ondergronds te brengen), veroorzaakt maatschappelijke onrust en is uiteindelijk geen houdbare oplossing voor het vraagstuk van energie en klimaat.
174	ChristenUnie Lopik	Vermindering kunststof verpakkingen levensmiddelenindustrie	62	na r 61	toevoegen		internationale agenda gezet	De verpakkingsindustrie en de supermarktketens krijgen samen een inspanningsverplichting het gebruik van kunststof verpakkingen met 25% terug te dringen in de periode 2013-2017.	Gelezen het concept verkiezingsprogramma; constaterende dat er in de schappen van de supermarkten steeds meer duurzaam geproduceerde producten liggen en dat die producten helaas door de verpakkingsindustrie en grootwinkelbedrijven worden voorzien van onnodig veel kunststof verpakkingsmateriaal; overwegende dat het onnodig gebruik van kunststof schadelijk is voor het milieu; spreekt uit dat er door de verpakkingsindustrie en supermarktketens minder kunststof verpakkingsmateriaal wordt gebruikt.	Gewijzigd opvernamen. Om dit in 2017 al voor elkaar te krijgen is wel heel snel. Vervang 2017 door 2020.
175	ChristenUnie Amsterdam	Controlefunctie Europees Parlement versterken.	64	12	toevoegen		noodfonds overboord gezet.	De controlefunctie van het Europees Parlement moet worden versterkt.	Als in de paragraaf over Europa wordt gesproken over versterking van de democratie, moet het niet alleen over het nationale parlement gaan, maar ook over het EP.	Ontraden. In het verkiezingsprogramma wordt de nadruk gelegd op de versterking van de positie van nationale parlementen bij Europese besluitvormingsprocessen.
176	ChristenUnie Amsterdam	Eurobonds niet uitsluiten.	64	15	weglaten	en geen Europese obligaties (Eurobonds).			Ja, Eurobonds zijn een vergaand middel, maar als zou blijken dat dat middel zorgt voor de gewenste disciplinerende van de lidstaten, voor het verkleinen van de kloof tussen de lidstaten en voor terugkeer van het vertrouwen in de Europa, is het dan verstandig dat de ChristenUnie al heeft uitgesproken er onvoorwaardelijk tegen te zijn?	Ontraden. Dit is niet een goede oplossing voor de Eurocrisis. Hiermee worden schulden in stand gehouden in plaats van afgebouwd.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
177	ChristenUnie Veenendaal	Verwijdering van de tekst het vertrek van Griekenland uit de Eurozone	64	16	wijzigen	Een vertrek van...ook het geval.		Deze tekst wordt herhaald op pagina 65 r25-27, deze ook wijzigen Het is denkbaar dat sommige landen zich zullen losmaken uit de eurozone.	De tekst welke betrekking heeft op het vertrek van de Grieken uit de Eurozone loopt vooruit op dit vertrek. Het onafwendbaar zijn of het niet hebben van een alternatief is echter niet aangetoond. Specifieker laten wij zelfs een onderzoek uitvoeren naar een mogelijk alternatief. Dit toont al voldoende aan dat dit een onderwerp is wat wij serieus nemen. De ChristenUnie is tegen toetreding van Griekenland en Italië geweest. Het specifiek benoemen van of anticiperen op het vertrek van één land, in dit geval dus Griekenland, uit de Eurozone en dit onafwendbaar te noemen in ons verkiezingsprogramma lijkt ons niet wenselijk. Beter is het dit breder te trekken en te spreken over meerdere landen, zonder een voorspelling te doen welke landen dit zouden kunnen zijn.	Ontraden. Zie am. Ermelo hieronder (passage over Griekenland) dat gewijzigd wordt overgenomen.
178	ChristenUnie Tynaarlo	Inzetten op sterke euro	64	20	wijzigen	Onderzoek naar het.....snel en serieus onderzoeken		Inzetten op een sterke euro. Nederland is afhankelijk van de Europese markt. Veel welvaart hebben we te danken aan de Europese markt. We blijven ons inzetten voor een sterke euro en lopen niet weg nu het tegenzit.	Nederland is voor een groot deel afhankelijk van de Europese markt. Kritisch bewaken van de afspraken is goed, maar speculaties over een opsplitsing – als het al reëel is – doen de euro geen goed.	Ontraden. We willen alle opties op tafel hebben en onderzoeken: behoud van de Euro, maar zeker ook het opsplitsen van de Eurozone.
179	ChristenUnie Tynaarlo	betere Europese regels	64	23	wijzigen	Minder regels en richtlijnen. ... minimaal één eraf.		Zinnvolle regels en richtlijnen. Door allerlei ontwikkelingen is het te verwachten dat er op steeds meer terreinen Europese regels komen. Deze moeten echter bijdragen aan een uniforme markt en zorgen voor voldoende bijdragen aan de gezondheid, veiligheid en welzijn van de burgers. Regels moeten duidelijk zijn en eenvoudig toe te passen. Verouderde regels moeten regelmatig worden afgeschaft.	Uniforme richtlijnen zijn onontbeerlijk voor een eerlijk spel. De Europese burger wordt beschermd tegen willekeur van nationale regering. De ChristenUnie gaat niet mee in populistisch 'Europa bashing' en simplistisch gepraat van 'een regel erbij – een regel eraf'..	Ontraden. Natuurlijk zijn er goede regels die bijdragen aan een uniforme markt, maar we constateren ook dat er te veel en te gedetailleerde Europese regels zijn (en nog steeds bij komen), ook op terreinen die primair bij de lidstaten liggen. We kunnen daarom niet anders dan concluderen dat het aantal regels fors omlaag moet.
180	ChristenUnie Nijkerk	De Europese samenwerking dient gefundeerd te zijn op de christelijke wortels.	64	37	toevoegen		oplossingen voor grensoverschrijdende problemen.	Deze samenwerking is ook gefundeerd op gedeelde waarden waarvan de christelijke wortels erkend moeten worden. De christelijke waarden zijn van groot belang om de crises in Europa aan te pakken.	De samenwerking met de Europese lidstaten is meer dan een verzameling van belangen, zodat meer geld verdiend kan worden. De huidige crisis is ook een morele crisis. De inbreng van christelijke waarden kan daarom niet beperkt blijven tot de nationale politiek. Daarnaast spelen op Europees niveau zich telkens weer debatten af rondom thema's die raken aan het hart van de christelijke politiek (medisch-ethische vraagstukken en de vrijheid van geloof & geweten). Samen met de christelijke partijen uit heel Europa kan de ChristenUnie opkomen voor de plek van het christendom in ons continent en positie innemen in deze debatten.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
181	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Europa: efficiënter en democratischer	64	r 5 en verder	wijzigen	EU terug naar ... Straatsburg moet stoppen		<p>1. Europa van de lidstaten. Goede samenwerking tussen zelfstandige lidstaten, dat is de kern van de Europese Unie. Daarbij passen geen verdere stappen naar een politieke unie</p> <p>2. EU gefocust op de kerntaken. De ChristenUnie wil een Europese Unie die de interne markt bevordert en grensoverschrijdende problemen doortastend aanpakt. Zaken die prima op nationaal niveau uitgevoerd kunnen worden, behoren tot het domein van de lidstaten.</p> <p>3. Versterking democratie. De Tweede Kamer moet inspraak houden bij het aanpakken van de schulden crisis in Europa. Nederland heeft, ondanks verzet van de ChristenUnie, het budgetrecht en vetorecht m.b.t. het permanente noodfonds overboord gezet.</p> <p>4. Effectievere besteding en betere controle. De EU moet het geld dat zij van de lidstaten ontvangt efficiënter besteden. Er moet een betere verantwoording komen voor de besteding van de afdrachten van de lidstaten en misbruik moet hard aangepakt worden, bijvoorbeeld door te korten op subsidies. De begroting moet dalen. Voor Europese ambtenaren geldt loonmatiging. De ChristenUnie wil geen Europese belasting en geen Europese obligaties (Eurobonds).</p>	Een aantal aanscherpingen en nuanceringen op de speerpunten die de ChristenUnie over Europa wil doorvoeren. Perspectief vindt de scherpe toon over Europa op sommige punten te weinig markeren van de mogelijkheden en kansen over Europa.	Ontraden. De tekst van het verkiezingsprogramma is uitvoerig besproken binnen de commissie en na brede consultatie tot stand gekomen. We willen die tekst handhaven.
181 vervolg								<p>5. Oplossingen die perspectief bieden. Als uit onderzoek blijkt dat het zowel voor Nederland, als Griekenland en de rest van de eurozone beter is om de eurozone te verlaten, dan moet dit bespreekbaar zijn. Voor andere landen is dit mogelijk ook het geval.</p> <p>6. Onderzoek naar het opsplitsen van de Eurozone. Nederland kan andere landen niet dwingen de Eurozone te verlaten, maar Nederland kan en moet voor zichzelf wel de alternatieven snel en serieus onderzoeken.</p> <p>7. Minder regels en richtlijnen. Er moet worden gesnoeid in het woud aan richtlijnen en verordeningen. Een regel erbij, dan minimaal één eraf.</p>		
181 vervolg'								<p>8. Geen uitbreiding van de EU. We maken een pas op de plaats met de uitbreiding van de EU. Turkije kan geen lid worden van de Europese Unie. Er worden onderhandelingen gestart over een geprivilegieerd partnerschap.</p> <p>9. Minder Europese agentschappen. Met de groei van het aantal lidstaten is ook het aantal Europese agentschappen gegroeid. De agentschappen die zich niet richten op Europese kerntaken kunnen worden gesloten.</p> <p>10. Het Europees Parlement in Brussel. De verhuiskaravaan tussen Brussel en Straatsburg moet stoppen.</p>		
183	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	De Europese begroting bevroren op 1% BNP	64	14 - 15	wijzigen	De alsmar stijgende.....moet fors omlaag.		De begroting moet worden bevroren op 1% van het BNP.	De begroting per hoofd van de bevolking in de EU is zelfs gedaald door de toetreding van 12 relatief arme lidstaten. De begroting in absolute bedragen is daardoor wel gestegen. Beter is om de gebruikelijke norm van het Europese BNP te hanteren.	Ontraden. We vinden de tekst van het verkiezingsprogramma duidelijk voor de kiezer.
184	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Echt perspectief bieden aan zwakke landen in Eurozone	64	16 - 19	wijzigen	Koste wat kost.....ook het geval.		Alle mogelijkheden moeten worden onderzocht om tot oplossingen te komen, waarbij er weer echt perspectief is voor alle eurolanden.	De negatieve toonzetting doet geen recht aan de daaraan voorafgaande zin. We moeten ook niet vooruitlopen op de uitkomsten van het ingestelde onderzoek.	Ontraden. Deze formulering is te open en biedt daarmee onvoldoende duidelijkheid.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
185	ChristenUnie Ermelo	passage over Griekenland is wat kort door de bocht en mogelijk achterhaald.	64	17 - 19	wijzigen	Een vertrek van Griekenland .. mogelijk ook het geval.		Een vertrek van Griekenland uit de eurozone is niet langer ondenkbaar, en mogelijk in het belang van de Grieken zelf.	De passage over Griekenland is te kort door de bocht! Een vertrek van Griekenland, laat staan van Spanje en Italië levert enorme verliezen op voor de rest van Europa. Een minder stellige (populistische) formulering is op zijn plaats.	Gewijzigd overnemen. De voorgestelde zin over Griekenland nemen we over. De zin daarna willen we handhaven: Voor andere landen is dat mogelijk ook het geval. Deze wijziging geldt ook voor pagina 65, regel 26.
186	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Europese regeldruk effectief terugdringen.	64	23 - 24	wijzigen	Minder regels en.....minimaal één eraf.		De regeldruk moet worden teruggedrongen. Daarom komt in ieder voorstel voor een richtlijn of verordening een hoofdstuk, waarin duidelijk wordt gemaakt welke bijdrage daaraan geleverd wordt.	Het klinkt wel aardig, maar het werkt niet om zo de regeldruk substantieel te verlagen. Allerlei flutregeltjes, waar niemand last van heeft verdwijnen wel. Dat zet echter geen zoden aan de dijk.	Ontraden. Zie ook amendement Tynaarlo (betere Europese regels). Er moet een duidelijke prikkel zijn om ook daadwerkelijk regels te verminderen.
187	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Tekst over stoppen verhuiskaravaan Brussel - Straatsburg is symboolpolitiek	64	31 - 32	weglaten	Het Europees Parlement..... Straatsburg moet stoppen.			Dit is een waarheid als een koe. De Tweede Kamer heeft zich hierover in het verleden zeer duidelijk uitgesproken. Maar helaas: Tweede Kamer en zelfs het Europees Parlement gaan hier niet over. Sinds het Verdrag van Amsterdam, bevestigd in het Verdrag van Lissabon, is dit in steen gebeiteld. Als niet duidelijk is te maken hoe die verhuiskaravaan kan worden gestopt, is dit een loze kreet. Sympathiek, dat wel, maar dat zijn populistische stokpaardjes wel vaker.	Ontraden. We willen het verdrag wijzigen, zodat Straatsburg geen vestigingsplaats meer is.
188	ChristenUnie Leiden	ChristenUnie-visie op de Europese Unie: Samenwerking tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid.	64	5,34,35,45	wijzigen	Europa van de ... de Europese Unie; Europa: samenwerken tussen ... lidstaten in Europa; De ChristenUnie is ... tussen zelfstandige lidstaten.		"Europa van publieke gerechtigheid. Goede Europese samenwerking tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid, dat is de kern van een christelijk-sociale visie op de Europese Unie." "Europa: samenwerken tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid. De ChristenUnie staat voor een sterke Europese samenwerking tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid." "De ChristenUnie is een groot voorstander van Europese samenwerking tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid."	In het concept-verkiezingsprogramma wordt gesproken over samenwerking tussen 'zelfstandige lidstaten'. Met name het woord zelfstandige is hierin onjuist. Dit kan niet, want: 1. Dit sluit feitelijk niet aan op hoe de Europese Unie ingericht is, en het vertrekpunt naar een andere inrichting van de samenwerking wordt zo niet correct weergegeven. 2. Dit sluit niet aan op een christelijk-sociale visie op de Europese Unie. Dus 'samenwerking tussen zelfstandige lidstaten' vervangen door 'Europese samenwerking tussen lidstaten met het oog op publieke gerechtigheid'. 1. De kern van samenwerking binnen de EU is nu juist dat allang een deel van de zelfstandigheid is gegeven aan de Europese instellingen, ten behoeve van het aanpakken van grensoverschrijdende problemen. Zelfs al je de samenwerking enkel zou willen beperken tot intergouvernementele samenwerking, en als je supranationale samenwerking wilt afschaffen (iets waar ik zeker niet voor ben, maar waar de term 'zelfstandige lidstaten' op lijkt aan te sturen), dan nóg zul je eerst moeten aangeven hoe je dat dan wilt gaan doen, omdat het lidstaatniveau en het supranationale niveau (inmiddels allang) helemaal verweven zijn. Dat is nu juist wat de EU zo uniek maakt: voorstellen worden gedaan door de Commissie (Uniebelang), naar aanleiding van meerjarenafspraken en verdragen die uitonderhandeld zijn door de Raad (nationale belangen). Richtlijnen moeten goedgekeurd worden door het Parlement (Uniebelang) én de Raad (nationale belangen). 2. Het staat helemaal niet vast dat een christelijk beleid baat heeft bij beperking van beleid tot 'zelfstandige lidstaten'. Juist ook op Unieniveau kan op christelijk-sociale wijze worden gewerkt aan grensoverschrijdende problemen als milieu, transport, markt, munt, uitwisselingsprogramma's in het onderwijs en diplomaherkenning, medicijnenherkenning, enz. Binnen deze thema's zoeken naar balans en een juiste richting, binnen het	Ontraden. De tekst in het programma is na uitvoerige bespreking in de commissie en brede consultatie tot stand gekomen. We willen deze tekst handhaven.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
189	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Benoem oorzaak Eurocrisis	65	18	toevoegen		Daadkrachtig uit de crisis	De ChristenUnie was tegen de monetaire unie, omdat zo'n unie volgens vrijwel alle toonaangevende economen alleen bestaansrecht zou hebben, indien er ook een politieke unie zou komen. Daarin blijken de deskundigen gelijk te hebben.	De waarschuwingen van o.a. GPV en RPF tegen de monetaire unie zijn ruim 20 jaar niet serieus genomen. Het politieke compromis van een monetaire unie zonder politieke unie is niet houdbaar gebleken. We moeten daarom op zoek naar de minst slechte oplossing.	Overnemen in gewijzigde vorm: de ChristenUnie was tegen de monetaire unie om twee redenen: een muntunie zou bestaan uit ongelijkwaardige economieën en zou onvermijdelijk leiden tot een politieke unie.
190	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Bevriezen EU- begroting	65	63	wijzigen	De alsmar stijgende....nu fors omlaag.		De EU-begroting moet bevroren blijven op het huidige niveau van iets meer dan 1% van het Europese BNP.	Het is een hardnekkig misverstand dat de EU-begroting alsmar stijgt. Juist is dat de Europese Commissie en het Europees Parlement zich daar al jaren sterk voor maken. De Raad van Ministers houdt dit echter tegen. Het is belangrijk dat dit ongewijzigd blijft. Overigens zal door de huidige recessie het Europese BNP teruglopen en zal ook de Europese Unie fors moeten bezuinigen.	Ontraden. Zie amendement Capelle ad IJssel (bevriezen Europese begroting op 1% BNP)
191	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Schrappen speculatieve tekst over vertrek Griekenland uit eurozone	65	25 - 27	weglaten	Een vertrek van Griekenland....ook het geval.			Deze passage is nogal speculatief. Wat de beste oplossing is, moet nog worden uitgezocht. Het was beter geweest als Griekenland niet was toetreden tot de Eurozone. Ook beter voor de Griekse burger. Maar dat is een constatering achteraf.	Ontraden. Zie hierboven am. Ermelo (passage Griekenland), dat gewijzigd wordt overgenomen.
192	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Niet vooruitlopen op de resultaten van onderzoek opsplitsen Eurozone.	65	51 - 56	weglaten	De ChristenUnie vindt....ook worden kwijgescholden.			Aangezien we alle opties/mogelijkheden onderzoeken, hoeven we daar niet op vooruit te lopen.	Ontraden. We vinden het duidelijk en eerlijk naar de kiezer om deze passage in het verkiezingsprogramma te laten staan.
193	ChristenUnie Hattem	niet uit de euro stappen	65	58-60	weglaten	Daarom wil de.....Euro te stappen.			Het uit de Euro stappen is erg populistisch, trek wellicht stemmen maar hoort niet bij een realistische, constructieve partij als de ChristenUnie. Terugkeer naar een (harde) gulden of de komst van een (harde) Neuro leidt overigens tot miljardenverliezen op onze buitenlandse bezittingen (o.a. pensioenfondsen en vastgoed). Ook zal onze export fors duurder worden, ons betalingsbalansoverschot omslaan in een tekort met mogelijk als gevolg een diepe recessie.	Ontraden. De ChristenUnie wil niet eenzijdig uit de euro stappen.
194	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Ook de optie om in de Eurozone te blijven moet worden onderzocht.	65	59 - 60	wijzigen	serieus en spoedig.....Euro te stappen.		onderzoeken wat de gevolgen zijn van het verkleinen, het opsplitsen of het met gelijkgezinde landen uit de Eurozone stappen in vergelijking met het in stand houden van de huidige Eurozone.	Ook de optie van het in stand houden van de Eurozone moet worden onderzocht. Het valt niet op voorhand uit te sluiten dat dit de beste (lees: de minst slechte) optie is.	Overnemen.
195	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Benadrukken dat ook Nederland verplichtingen nakomt binnen Europa.	66	9, 10	wijzigen	Het is nu....nieuwe regels bijkomen.		Het is belangrijk dat ook Nederland de bestaande richtlijnen snel en zorgvuldig implementeert en correct handhaaft.	Dit programma richt zich op Nederland en niet op wat andere lidstaten moeten doen. Nederland is zeker niet het braafste jongetje van de klas, dus laten we de hand in eigen boezem steken. Op voorhand kan niet gezegd worden wat belangrijker is. Het zijn onvergelykbare grootheden, die niet zomaar tegen elkaar kunnen worden afgewogen	Overnemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
196	ChristenUnie Amersfoort	Nederland moet daarom met trots haar vooraanstaande rol op het internationale toneel vasthouden	67	23	wijzigen	Dit vraagt omhet internationale toneel.		Nederland moet daarom met trots haar vooraanstaande rol op het internationale toneel vasthouden en bekrachtigen, als land dat van oudsher internationaal betrokken en hulpvaardig was.	Nederland was van oudsher internationaal betrokken en hulpvaardig, gemotiveerd door barmhartigheid maar ook vanuit het verlichte eigenbelang van een handelsnatie pur sang. Door de recente forse bezuinigingen op het budget voor ontwikkelingssamenwerking is Nederland internationaal zeer in aanzien gedaald. Zorgen over de verminderde of afgezwakte rol van Nederland ten aanzien van mensenrechten en ontwikkelingssamenwerking worden regelmatig geuit door (ex)diplomaten en anderen. Voormalig Aartsbisschop van Zuid-Afrika, Desmond Tutu, stelde in april van dit jaar: "Naast sympathie wekt Nederland wereldwijd ook verwondering en zorg, door aanhoudende berichten dat het mogelijk nog dieper gaat snijden in haar internationale verplichtingen. Het lijkt of Nederland op een keerpunt staat in haar benadering van de internationale uitdagingen van armoede en ongelijkheid." Voormalig Secretaris-Generaal van de VN, Kofi Annan, toonde in november 2010 zijn bezorgdheid over bezuinigingen op de Nederlandse ontwikkelingshulp. Zo zijn er tal van andere voorbeelden te noemen. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)	Ontraden. Wij menen dat de gekozen woorden in het programma al bijzonder veel ambitie uitstralen. Ten aanzien van het budget voor ontwikkelingssamenwerking is het programma ook glashelder in zijn ambities: wij wijzen een radicaal andere weg dan die van het bezuinigingsmes van het kabinet Rutte/Verhagen (1 mld bezuiniging), van het ontwerp Catshuisakkoord van VVD/CDA (nog eens 750 mln bezuiniging) of van het VVD programma (3 mld bezuiniging, wij verschillen dus niet in ambitie met de indiener, maar hechten aan de gekozen bewoordingen.
197	ChristenUnie Zeewolde	Bescherming van burgers verankerd in het Uitzend Toetsingskader	67	23	wijzigen	Dit vraagt omstem in de VN	geheel aanpassen	Nederland moet daarom met trots haar vooraanstaande rol op het internationale toneel vasthouden en bekrachtigen, als land dat van oudsher internationaal betrokken en hulpvaardig was. Ons land is veel meer dan een BV Nederland. Gedreven door de christelijke opdracht te streven naar recht en gerechtigheid wil de ChristenUnie de buitenlandse betrekkingen ten dienste stellen van het werk aan vrede en veiligheid en niet alleen ten dienste van economie en geld. Van rechtvaardige verhoudingen en mensenrechten. Wij doen dat samen met onze partners binnen de Europese samenwerkingsverbanden als de EU en de Raad van Europa en onze bondgenoten in de NAVO. Hiertoe gebruiken we ook onze stem in de VN.	Nederland was van oudsher internationaal betrokken en hulpvaardig, gemotiveerd door barmhartigheid maar ook vanuit het verlichte eigenbelang van een handelsnatie pur sang. Door de recente forse bezuinigingen op het budget voor ontwikkelingssamenwerking is Nederland internationaal zeer in aanzien gedaald. Zorgen over de verminderde of afgezwakte rol van Nederland ten aanzien van mensenrechten en ontwikkelingssamenwerking worden regelmatig geuit door (ex)diplomaten en anderen. Voormalig Aartsbisschop van Zuid-Afrika, Desmond Tutu, stelde in april van dit jaar: "Naast sympathie wekt Nederland wereldwijd ook verwondering en zorg, door aanhoudende berichten dat het mogelijk nog dieper gaat snijden in haar internationale verplichtingen. Het lijkt of Nederland op een keerpunt staat in haar benadering van de internationale uitdagingen van armoede en ongelijkheid." Voormalig Secretaris-Generaal van de VN, Kofi Annan, toonde in november 2010 zijn bezorgdheid over bezuinigingen op de Nederlandse ontwikkelingshulp. Zo zijn er tal van andere voorbeelden te noemen.	Ontraden. Zie preadvies am. Amersfoort (Nederland moet met trots...)

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
198	ChristenUnie Zeewolde	Aandacht voor fragiele staten	67	55	wijzigen	Consequent zijn tussen ...van het mensenrechtenbe- leid.		<p>*Consequent zijn tussen mensenrechtenbeleid en handelsbelangen. Bij het optreden van Nederland in internationale instellingen als de VN, de Europese Unie, de OVSE en de Raad van Europa, willen we ons laten leiden door het belang van de rechtsstaat, de bescherming van de mensenrechten en het tegengaan van kinderarbeid en mensenhandel. Wij willen daarin consequent zijn. Je kunt niet enerzijds je kritisch uitlaten over landen die de doodstraf hanteren voor afvalligheid, bekering en/of homoseksualiteit maar vervolgens wel allerlei handelsmissies faciliteren. In de relaties met opkomende grootmachten als Brazilië, Rusland, India en China willen we bevorderen dat ook deze landen een goede plaats geven mensenrechten en arbeidsnormen in hun handelsrelaties met Afrikaanse landen.</p> <p>*Sociale rechten zijn ook mensenrechten. De bevordering van sociale rechten wereldwijd, zoals het recht op een gezond milieu en goede zorg vormt een onlosmakelijk deel van het mensenrechtenbeleid.</p> <p>*Fragiele staten behouden een prominente plek in het Nederlandse buitenland-, veiligheids- en ontwikkelingsbeleid. Een miljard mensen en een derde van de allerarmsten leeft in fragiele staten. Deze staten kennen ernstige politieke en sociale spanningen met negatieve gevolgen voor de veiligheid van haar burgers, de regio, en de rest van de wereld.</p>	<p>Toelichting: De ChristenUnie steunt al sinds jaar en dag de keuze van de opeenvolgende regeringen om te investeren in de zogenaamde fragiele staten. Investeren in fragiele staten is wenselijk, omdat de problemen niet alleen lokaal zijn, maar grote regionale en mondiale gevolgen hebben. Hulp aan staten als Afghanistan, Burundi of Congo is goed voor de internationale veiligheid en daarmee in het belang van de rijke landen zelf. Ook voor Nederland.</p> <p>Eén miljard mensen leven in fragiele staten. De voortgang op het behalen van de Millenniumdoelen (MDGs) is rondt problematisch in fragiele staten. In geen enkele fragiele staat worden de Millenniumdoelen gerealiseerd, terwijl in die landen zich een buitenproportioneel deel van de allerarmsten bevindt. Mensen gaan er gebukt onder chronisch geweld, structurele armoede en grove mensenrechtenschendingen.</p> <p>Juist door de ellendige situatie van mensen in fragiele landen, moet Nederland, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, verantwoordelijkheid durven nemen voor onder andere getroffen vrouwen en kinderen. Een derde van alle moeder- en kindsterfte komt voor in fragiele staten. Het is van belang om elementaire zaken voor de bevolking zoals de MDGs, veiligheid en mensenrechten te verbeteren</p>	Overnemen
199	ChristenUnie Ede	Zgn. fragiele staten te (blijven) ondersteunen	67	55 e.v.	toevoegen		van het mensenrechtenbelei- d	<p>*Fragiele staten behouden een prominente plek in het Nederlandse buitenland-, veiligheids- en ontwikkelingsbeleid. Een miljard mensen en een derde van de allerarmsten leeft in fragiele staten. Deze staten kennen ernstige politieke en sociale spanningen met negatieve gevolgen voor de veiligheid van haar burgers, de regio, en de rest van de wereld.</p>	<p>De ChristenUnie steunt al sinds jaar en dag de keuze van de opeenvolgende regeringen om te investeren in de zogenaamde fragiele staten. Investeren in fragiele staten is wenselijk, omdat de problemen niet alleen lokaal zijn, maar grote regionale en mondiale gevolgen hebben. Hulp aan staten als Afghanistan, Burundi of Congo is goed voor de internationale veiligheid en daarmee in het belang van de rijke landen zelf. Ook voor Nederland.</p> <p>Eén miljard mensen leven in fragiele staten. De voortgang op het behalen van de Millenniumdoelen (MDGs) is rondt problematisch in fragiele staten. In geen enkele fragiele staat worden de Millenniumdoelen gerealiseerd, terwijl in die landen zich een buitenproportioneel deel van de allerarmsten bevindt. Mensen gaan er gebukt onder chronisch geweld, structurele armoede en grove mensenrechtenschendingen.</p> <p>Juist door de ellendige situatie van mensen in fragiele landen, moet Nederland, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, verantwoordelijkheid durven nemen voor onder andere getroffen vrouwen en kinderen. Een derde van alle moeder- en kindsterfte komt voor in fragiele staten. Het is van belang om elementaire zaken voor de bevolking zoals de MDGs, veiligheid en mensenrechten te verbeteren.</p>	Overnemen. Zie preadvies am. Zeewolde (aandacht fragiele staten).

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
200	ChristenUnie Amersfoort	Aandacht voor fragiele staten	68	5	toevoegen		onlosmakelijk deel van het mensenrechtenbeleid.	(3e bullet) -<vet aan>Fragiele staten behouden een prominente plek in het Nederlandse buitenland-, veiligheids- en ontwikkelingsbeleid.</vet uit> Een miljard mensen en een derde van de allerarmsten leeft in fragiele staten. Deze staten kennen ernstige politieke en sociale spanningen met negatieve gevolgen voor de veiligheid van haar burgers, de regio, en de rest van de wereld.	De ChristenUnie steunt al sinds jaar en dag de keuze van de opeenvolgende regeringen om te investeren in de zogenaamde fragiele staten. Investeren in fragiele staten is wenselijk, omdat de problemen niet alleen lokaal zijn, maar grote regionale en mondiale gevolgen hebben. Hulp aan staten als Afghanistan, Burundi of Congo is goed voor de internationale veiligheid en daarmee in het belang van de rijke landen zelf. Ook voor Nederland. Eén miljard mensen leven in fragiele staten. De voortgang op het behalen van de Millenniumdoelen (MDGs) is ronduit problematisch in fragiele staten. In geen enkele fragiele staat worden de Millenniumdoelen gerealiseerd, terwijl in die landen zich een buitenproportioneel deel van de allerarmsten bevindt. Mensen gaan er gebukt onder chronisch geweld, structurele armoede en grove mensenrechtenschendingen. Juist door de ellendige situatie van mensen in fragiele landen, moet Nederland, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, verantwoordelijkheid durven nemen voor onder andere getroffen vrouwen en kinderen. Een derde van alle moeder- en kindsterfte komt voor in fragiele staten. Het is van belang om elementaire zaken voor de bevolking zoals de MDGs, veiligheid en mensenrechten te verbeteren. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)	Overnemen. Zie preadvies am. Zeewolde (aandacht fragiele staten).
201	ChristenUnie Nijkerk en Amersfoort	ChristenUnie dient niet alleen op te komen voor de belangen van de eigen groep.	68	13	toevoegen		aangaan van bilaterale relaties.	De ChristenUnie beschouwt het als haar christelijke opdracht om op te komen voor alle verdrukten in deze wereld, ook als zij geen christen zijn of om een andere reden dan hun geloof worden verdrukt. Te denken valt aan alle naasten ongeacht hun geloof, geslacht, geaardheid en ras.	Als ChristenUnie moeten wij oppassen dat wij niet nodeloos het imago krijgen van een partij die alleen opkomt voor z'n eigen toko. Dat doen veel christenen in de praktijk ook niet en de CU evenmin. Over de hele wereld zetten christenen zich immers, gedreven door hun geloof, in voor hun naasten. Voor alle naasten, ongeacht hun geloof, geslacht en seksuele geaardheid, ras etc.	overnemen, met een aanpassing in de redactie. De tekst doet voorkomen alsof opkomen voor andere geloofsvervolgden dan christenen voor de ChristenUnie iets bijzonders is. Dat is het niet. Opkomen voor mensenrechten en godsdienstvrijheid is breed. De omstandigheid dat vervolgte christenen een aantal malen specifiek worden genoemd heeft hiermee te maken dat internationaal juist christenen meer dan evenredig slachtoffer zijn van geloofsvervolgving.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
202	ChristenUnie Zeewolde	Hulp aan fragiele staten met een zwak overheidsapparaat	68	42	wijzigen	Ontwikkelingssamenwerking werkt, als...waarborgen (fragiele staten).		•Ontwikkelingssamenwerking werkt, als je het goed doet. Ook na het geleidelijk verdwijnen van de klassieke Noord-Zuid tegenstellingen, is dit een doeltreffend instrument om acute noden, maar ook armoede, ziekten als HIV/aids te lenigen, kinderen en vrouwen in een betere positie te brengen en ongelijkheid aan te pakken. Tegelijk moet ontwikkelingssamenwerking wel werken. Hulp heeft niet altijd effect en geld komt niet zomaar goed terecht. Daar trekken we lering uit, bijvoorbeeld door armoede en ongelijkheid breder aan te pakken dan via ontwikkelingssamenwerking alleen en in beginsel geen begrotingssteun te verstrekken. Nederland verstrekt leningen in plaats van donaties aan landen waar een zwak overheidsapparaat een zorgvuldige omgang met de verstrekte gelden niet kan waarborgen (fragiele staten). Aan landen waar een zwak overheidsapparaat een zorgvuldige omgang met de verstrekte gelden niet kan waarborgen, verstrekt Nederland ontwikkelingshulp niet via de overheid maar via andere kanalen, zoals Nederlandse ontwikkelingsorganisaties die meerjarige samenwerkingsrelaties hebben met lokale organisaties.	Het is onverstandig om hulp in de vorm van (zachte) leningen te verstrekken, zeker aan regeringen met zwak bestuur. Wanneer de zittende regering de lening verkwaanselt, zit een toekomstige regering opgezadeld met een onbetaalbare schuld over een lening die de bevolking niets heeft opgeleverd. Een goed voorbeeld in deze context is de schuld die DR Congo heeft gebouwd onder Mugabe (inmiddels grotendeels kwijtgescholden ten laste van ontwikkelingshulp). Het risico is dus te groot op een onrechtvaardige afwenteling van de aangenomen schuld op een toekomstige regering en toekomstige generatie. Niet alleen bij landen met slecht bestuur bestaat dit risico. Sowieso bestaat het risico dat landen opnieuw onhoudbare schulden opbouwen als hulp in de vorm van leningen wordt gegeven. De Wereldbank bekijkt aan de hand van het "Debt Sustainability Framework" of het verantwoord is om zachte leningen te verstrekken aan een land. Landen met een hoog risico op toekomstige schuldenproblemen (debt distress) krijgen alleen giften. Dit gold in 2011 voor 19 van de 80 landen die hulp krijgen van IDA. In werkelijkheid zal het voor nog meer landen risicovol zijn om (zelfs zachte) leningen aan te gaan, omdat de Wereldbank in het Debt Sustainability Framework bijvoorbeeld geen rekening houdt met de binnenlandse schuldenlast of met particuliere schulden.	Onttraden. Het amendement is namelijk overbodig. Wat de indiener voorstelt staat al helder in de tekst, maar bondiger en eenvoudiger verwoord.
203	ChristenUnie Utrecht	Ook het opkomen voor vrouwenrechten is iets waar Nederland in het bijzonder aan kan bijdragen.	68	56	toevoegen		landbouw en voedselzekerheid	verbetering van de positie van vrouwen	Naast het feit dat Nederland een brede en internationale expertise heeft opgebouwd op het gebied van vrouwenrechten en gendergelijkheid, dragen vrouwen ook bij aan versterking van de wereldwijde economie. Zo zijn meer dan 70% van de boeren in ontwikkelingslanden vrouw, en zou het rendement met 20 tot 30% toenemen wanneer vrouwen dezelfde eigendomsrechten op grond en ondersteuning zouden hebben als hun mannelijke collega's. Daarnaast investeren vrouwen 90% van hun inkomen in hun gezinnen en gemeenschap. Dit betekent verbeterde gezondheid en onderwijs, en hoger rendement van het eigen bedrijf. Het versterken van de rechten van vrouwen, oftewel "empowerment", draagt hiermee dus bij aan zowel een rechtvaardige wereld als een mondiaal sterke economie.	Overnemen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
204	ChristenUnie Ede	Voorkomen dat indruk ontstaat dat budget voor ontwikkelingsamenwerking ingezet wordt voor alle internat. activiteiten	68	59	toevoegen		internationaal actief zijn.	Het beleid wordt uitgevoerd door een minister voor internationale samenwerking .	Samenwerking tussen de verschillende departementen die internationaal actief zijn is van groot belang, maar voorkomen moet worden dat de indruk ontstaat dat het budget voor ontwikkelingsamenwerking ingezet kan worden voor alle mogelijke internationale activiteiten	Ontraden, we willen de terminologie van een minister voor Ontwikkelingssamenwerking nadrukkelijk handhaven. De ChristenUnie zou zich absoluut buiten de politieke discussie van het moment plaatsen indien wij nu een andere term zouden introduceren. Je wordt dan kwetsbaar voor de indruk dat ook de ChristenUnie wil morrelen aan de ontwikkelingsamenwerking zelf. Daarenboven wordt je kwetsbaar voor het ook op non-ODA-wijze besteden van het budget. Wat Ede wil voorkomen, wordt juist in de hand gewerkt door aanvaarding van het voorstel. Het is veel duidelijker te spreken over ontwikkelingsamenwerking, uitgevoerd door een minister voor ontwikkelingsamenwerking.
205	ChristenUnie Zeewolde	Laagrentende leningen bij wijze van ontwikkelingsamenwerking	68	59	wijzigen	•Een minister voorminister voor ontwikkelingsamenwerking.		•Een minister voor Ontwikkelingsamenwerking met een budget van 0.8% BNP. Het budget voor ontwikkelingsamenwerking blijft tenminste 0,7 procent van het BNP en groeit geleidelijk weer naar 0,8 procent. Het ontwikkelingsamenwerkingbudget wordt meer verbonden met andere departementen die internationaal actief zijn en een substantieel deel wordt besteed aan klimaat- en milieudoelen. Het beleid wordt uitgevoerd door een minister voor ontwikkelingsamenwerking.	Het is onverstandig om hulp in de vorm van (zachte) leningen te verstrekken, zeker aan regeringen met zwak bestuur. Wanneer de zittende regering de lening verkwanselt, zit een toekomstige regering opgezadeld met een onbetaalbare schuld over een lening die de bevolking niets heeft opgeleverd. Een goed voorbeeld in deze context is de schuld die DRC op heeft gebouwd onder Mugabe (inmiddels grotendeels kwijtgescholden ten laste van ontwikkelingshulp). Het risico is dus te groot op een onrechtvaardige afwenteling van de aangenomen schuld op een toekomstige regering en toekomstige generatie. Niet alleen bij landen met slecht bestuur bestaat dit risico. Sowieso bestaat het risico dat landen opnieuw onhoudbare schulden opbouwen als hulp in de vorm van leningen wordt gegeven. De Wereldbank bekijkt aan de hand van het "Debt Sustainability Framework" of het verantwoord is om zachte leningen te verstrekken aan een land. Landen met een hoog risico op toekomstige schuldenproblemen (debt distress) krijgen alleen giften. Dit gold in 2011 voor 19 van de 80 landen die hulp krijgen van IDA. In werkelijkheid zal het voor nog meer landen risicovol zijn om (zelfs zachte) leningen aan te gaan, omdat de Wereldbank in het Debt Sustainability Framework bijvoorbeeld geen rekening houdt met de binnenlandse schuldenlast of met particuliere schulden.	Ontraden, we zien wel ruimte voor laagrentende leningen. Uit de aard der zaak worden deze niet te pas en te onpas verstrekt, maar alleen in die gevallen waarin zicht op terugbetaling, feiten en omstandigheden in aanmerking nemend, reëel is.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toe.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
206	ChristenUnie Amersfoort	Laagrentende leningen bij wijze van ontwikkelingssamenwerking	68	61	weglaten	Daar bovenop verstreken we laagrentende leningen.			<p>Het is onverstandig om hulp in de vorm van (zachte) leningen te verstrekken, zeker aan regeringen met zwak bestuur. Wanneer de zittende regering de lening verkwanselt, zit een toekomstige regering opgezadeld met een onbetaalbare schuld over een lening die de bevolking niets heeft opgeleverd. Een goed voorbeeld in deze context is de schuld die DRC op heeft gebouwd onder Mugabe (inmiddels grotendeels kwijtgescholden ten laste van ontwikkelingshulp). Het risico is dus te groot op een onrechtvaardige afwenteling van de aangenomen schuld op een toekomstige regering en toekomstige generatie. Niet alleen bij landen met slecht bestuur bestaat dit risico.</p> <p>Sowieso bestaat het risico dat landen opnieuw onhoudbare schulden opbouwen als hulp in de vorm van leningen wordt gegeven. De Wereldbank bekijkt aan de hand van het "Debt Sustainability Framework" of het verantwoord is om zachte leningen te verstrekken aan een land. Landen met een hoog risico op toekomstige schuldenproblemen (debt distress) krijgen alleen giften. Dit gold in 2011 voor 19 van de 80 landen die hulp krijgen van IDA. In werkelijkheid zal het voor nog meer landen risicovol zijn om (zelfs zachte) leningen aan te gaan, omdat de Wereldbank in het Debt Sustainability Framework bijvoorbeeld geen rekening houdt met de binnenlandse schuldenlast of met particuliere schulden.</p> <p>Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)</p>	Ontraden, we zien wel ruimte voor laagrentende leningen. Uit de aard der zaak worden deze niet te pas en te onpas verstrekt, maar alleen in die gevallen waarin zicht op terugbetaling, feiten en omstandigheden in aanmerking nemend, reëel is.
207	ChristenUnie Amersfoort	Hulp aan fragiele staten met een zwak overheidsapparaat	68	50 t/m 52	wijzigen	Nederland verstrekt leningen.....waarborg (fragiele staten).		Aan landen waar een zwak overheidsapparaat een zorgvuldige omgang met de verstrekte gelden niet kan waarborgen, verstrekt Nederland ontwikkelingshulp niet via de overheid maar via andere kanalen, zoals het maatschappelijk middenveld.	<p>Het is onverstandig om hulp in de vorm van (zachte) leningen te verstrekken, zeker aan regeringen met zwak bestuur. Wanneer de zittende regering de lening verkwanselt, zit een toekomstige regering opgezadeld met een onbetaalbare schuld over een lening die de bevolking niets heeft opgeleverd. Een goed voorbeeld in deze context is de schuld die DRC op heeft gebouwd onder Mugabe (inmiddels grotendeels kwijtgescholden ten laste van ontwikkelingshulp). Het risico is dus te groot op een onrechtvaardige afwenteling van de aangenomen schuld op een toekomstige regering en toekomstige generatie. Niet alleen bij landen met slecht bestuur bestaat dit risico.</p> <p>Sowieso bestaat het risico dat landen opnieuw onhoudbare schulden opbouwen als hulp in de vorm van leningen wordt gegeven. De Wereldbank bekijkt aan de hand van het "Debt Sustainability Framework" of het verantwoord is om zachte leningen te verstrekken aan een land. Landen met een hoog risico op toekomstige schuldenproblemen (debt distress) krijgen alleen giften. Dit gold in 2011 voor 19 van de 80 landen die hulp krijgen van IDA. In werkelijkheid zal het voor nog meer landen risicovol zijn om (zelfs zachte) leningen aan te gaan, omdat de Wereldbank in het Debt Sustainability Framework bijvoorbeeld geen rekening houdt met de binnenlandse schuldenlast of met particuliere schulden.</p>	Overnemen.
208	ChristenUnie Amsterdam	Leningen aan fragiele staten verstrekken zinloos.	68	50-52	weglaten	Nederland verstrekt leningen ... waarborgen (fragiele staten).			Als een staat de 'zorgvuldige omgang met de verstrekte gelden niet kan waarborgen' heeft het niet zoveel zin om een lening te geven in plaats van een gift, dat geld zien we dan namelijk evenmin terug.	Ontraden want am. hierboven (Amersfoort) wordt overgenomen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
209	ChristenUnie Amersfoort	Budget ontwikkelingssamenwerking versus klimaatfinanciering	68	61 t/m 64	wijzigen	Het budget voor.....een minister voor ontwikkelingssamenwerking.		Het ontwikkelingssamenwerkingbudget wordt meer verbonden met andere departementen die internationaal actief zijn en een substantieel deel (tenminste 0,1% BNP) wordt besteed aan duurzaamheid. Het beleid wordt uitgevoerd door een minister voor Internationale Samenwerking.	Samenwerking tussen de verschillende departementen die internationaal actief zijn is van groot belang, maar voorkomen moet worden dat de indruk ontstaat dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking ingezet kan worden voor alle mogelijke internationale activiteiten. Vanuit het principe "de vervuiler betaalt" volgt dat middelen voor klimaatadaptatie niet ten laste zouden moeten komen van het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Daarom is het beter te specificeren dat een substantieel deel van het OS budget naar duurzaamheid gaat, in plaats van daarbovenop ook klimaat. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)	Ontraden want am. hierboven (Amersfoort) wordt overgenomen.
210	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Niet onze militairen bepalen de opdracht.	69	27	wijzigen	primaire opdracht die onze militairen voor ogen hebben		primaire opdracht die regering en parlement voor ogen hebben	Onze militairen hebben de primaire opdracht van regering en parlement uit te voeren. Wat de militairen daarbij voor ogen hebben, behoort daar niet van af te wijken.	Overnemen
211	ChristenUnie Ede	Het bescherming van burgers tijdens vredesoperaties	69	38	toevoegen		mandaat ten grondslag	,waar de bescherming van burgers een belangrijk onderdeel van uitmaakt.	Het aantal burgerslachtoffers tijdens gewapende conflicten stijgt. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vormden burgers 5% van het totale aantal slachtoffers. Volgens sommige onderzoekers zijn nu 80-90% van de slachtoffers in oorlogen burgers, in meerderheid vrouwen en kinderen. In toenemende mate groeit ook internationaal het besef dat de bescherming van burgers (of Protection of Civilians (PoC)) een noodzakelijke voorwaarde is voor het versterken van de internationale rechtsorde. De VN roept lidstaten dan ook op bescherming van burgers expliciet te benoemen als taak binnen missies. Ook de Nederlandse regering moet dit ondersteunen.	Overnemen. Zinnvolle toevoeging.
212	ChristenUnie Amersfoort	Bescherming van burgers in crisisbeheersing en vredesoperaties	69	39	toevoegen		mandaat ten grondslagwaar de bescherming van burgers een belangrijk onderdeel van uitmaakt. De volledige tekst van de alinea wordt daarmee: Samenwerking met anderen: Aan de inzet van militairen voor crisisbeheersing en vredesoperaties ligt in beginsel een adequaat volkenrechtelijk mandaat ten grondslag, waar de bescherming van burgers een belangrijk onderdeel van uitmaakt. De NAVO blijft het belangrijkste veiligheidsverband voor Europa en Noord-Amerika. Samenwerking met Europese landen kan prima en is vaak nodig, maar wij streven geen Europees leger na. Samenvoeging van legers of tornen aan de nationale soevereiniteit over onze eigen manschappen is een stap te ver.	Het aantal burgerslachtoffers tijdens gewapende conflicten stijgt. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vormden burgers 5% van het totale aantal slachtoffers. Volgens sommige onderzoekers zijn nu 80-90% van de slachtoffers in oorlogen burgers, in meerderheid vrouwen en kinderen. In toenemende mate groeit ook internationaal het besef dat de bescherming van burgers (of Protection of Civilians (PoC)) een noodzakelijke voorwaarde is voor het versterken van de internationale rechtsorde. De VN roept lidstaten dan ook op bescherming van burgers expliciet te benoemen als taak binnen missies. Ook de Nederlandse regering moet dit ondersteunen. Opsteller en woordvoerder van dit amendement namens kiesvereniging Amersfoort: - Joanne van der Schee (voorlopig)	Ontraden, am. hierboven (Ede) wordt al overgenomen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
213	ChristenUnie Amersfoort	Bescherming van burgers verankerd in het Uitzend Toetsingskader	69	43	toevoegen		stap te ver.	<p>...Bescherming van burgers wordt verankerd in het Uitzend Toetsingskader.</p> <p>De volledige tekst van de alinea wordt daarmee:</p> <p>Samenwerking met anderen: Aan de inzet van militairen voor crisisbeheersing en vredesoperaties ligt in beginsel een adequaat volkenrechtelijk mandaat ten grondslag. De NAVO blijft het belangrijkste veiligheidsverband voor Europa en Noord-Amerika. Samenwerking met Europese landen kan prima en is vaak nodig, maar wij streven geen Europees leger na. Samenvoeging van legers of tornen aan de nationale soevereiniteit over onze eigen manschappen is een stap te ver. Bescherming van burgers wordt verankerd in het Uitzend Toetsingskader.</p>	<p>Eimert van Middelkoop initieerde het Uitzend toetsingskader als Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie. Twee weken na de val van Srebrenica in 1995 accepteerde de Kamer het toetsingskader dat voortaan door regering en parlement zou worden gehanteerd bij het uitsturen van vredesmissies. In de loop der jaren is het Toetsingskader op verschillende punten aangepast, het is dan ook een levend document.</p> <p>Hoewel het zo voor de hand ligt dat de bescherming van burgers een voorwaardenscheppend onderdeel is van internationale missies is dit nooit vastgelegd in het Nederlandse beleid op dit terrein. Het kan veel voordelen hebben dit uitgangspunt bij missie wel vast te leggen. Niet zo zeer om duidelijk te maken dat de bescherming van burgers een rol speelt, maar juist om die de bescherming praktische invulling te kunnen geven. Nu blijft voor Nederland de bescherming van burgers te veel onderbelicht.</p>	Ontraden, am. hierboven (Ede) wordt al overgenomen
214	Perspectief, ChristenUnie - jongeren	Bescherming van burgers verankerd in het Uitzend Toetsingskader	69	43	toevoegen		stap te ver.	<p>Bescherming van burgers wordt verankerd in het Uitzend Toetsingskader.</p>	<p>Eimert van Middelkoop initieerde het Uitzend toetsingskader als Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie. Twee weken na de val van Srebrenica in 1995 accepteerde de Kamer het toetsingskader dat voortaan door regering en parlement zou worden gehanteerd bij het uitsturen van vredesmissies. In de loop der jaren is het Toetsingskader op verschillende punten aangepast, het is dan ook een levend document.</p> <p>Hoewel het zo voor de hand ligt dat de bescherming van burgers een voorwaardenscheppend onderdeel is van internationale missies is dit nooit vastgelegd in het Nederlandse beleid op dit terrein. Het kan veel voordelen hebben dit uitgangspunt bij missie wel vast te leggen. Niet zo zeer om duidelijk te maken dat de bescherming van burgers een rol speelt, maar juist om die de bescherming praktische invulling te kunnen geven. Nu blijft voor Nederland de bescherming van burgers te veel onderbelicht.</p>	Ontraden, am. hierboven (Ede) wordt al overgenomen

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
214 vervolg									De onafhankelijke commissie van experts die werd ingesteld door de bewindslieden van de ministeries van Buitenlandse Zaken en Defensie, ter begeleiding van de evaluatie van de Nederlandse bijdrage aan ISAF, vragen dan ook expliciet aandacht te besteden aan de wijze waarop voorafgaande aan en tijdens missies verplichtingen met betrekking tot de bescherming van burgers worden nageleefd en worden vertaald in richtlijnen voor protectiestrategieën, -mandaten en -rapportages, mede in aansluiting op VN-resoluties (o.a. resolutie 1894) en verklaringen van de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties betreffende het beleidsthema 'bescherming van burgers in gewapend conflict'. Deze commissie bepleit dat in het Toetsingskader, de leidraad bij voorbereiding op en verantwoording van missies, expliciet aandacht voor bescherming van burgers noodzakelijk is. Een dergelijke aanpassing van het Toetsingskader kan leiden tot effectievere inzet van Nederlandse militairen bij de bescherming van burgers in conflictgebieden en biedt de Kamer en regering een houvast om vooraf, tijdens en na afloop van een missie te zien of de inzet en de middelen toereikend zijn om burgers te beschermen.	
215	ChristenUnie Rotterdam	Hedendaagse visie op internationale veiligheidsvraagstukken	69	39-43	wijzigen	De NAVO blijft...stap te ver.		De NAVO is het belangrijkste veiligheidsverband voor Europa en Noord-Amerika. Daarnaast zijn strategische samenwerkingsverbanden met Europese landen in toenemende mate van belang om vrede en veiligheid op ons continent blijvend te waarborgen en internationale gerechtigheid te bevorderen. Ook een toenemende behoefte aan een doelmatige inzet van middelen maakt intensieve samenwerking met Europese partners noodzakelijk. Deze samenwerking houdt overigens geen vermindering van de nationale soevereiniteit over onze eigen mantschappen in.	De beschreven visie op militaire samenwerking met anderen, geeft blijk van een wat gedateerde visie op internationale veiligheidsvraagstukken. In deze visie lijkt men nog te sterk te willen leunen op de militaire bijstand van de VS en komt het belang van samenwerking met Europese partners onvoldoende naar voren. De Koude Oorlog is echter afgelopen en het economische machtscentrum verschuift in hoog tempo naar grootmachten buiten Europa en Noord-Amerika. De VS reageren hierop door zich in afnemende mate met Europa en in toenemende mate met Azië te bemoeien, ook in militaire zin. Europa zal hierdoor steeds meer verantwoordelijkheid moeten gaan dragen voor zijn eigen veiligheid. De oorlog in Libië was daar al een voorproefje aan en toonde aan dat er t.a.v. dit punt nog een forse inhaalslag nodig is. Een bijdrage daaraan van Nederland is dringend gewenst. Daarbij helpt het realistisch onder ogen zien van de nieuwe werkelijkheid.	Ontraden. In vergelijking met de oude tekst mist de notie dat (juist omdat wij in de Navo al samenwerken) geen Europees leger nastreven. Dit betekent niet dat geen samenwerking mogelijk is binnen Europa. Wij stellen immers dat samenwerking met Europese landen prima kan en vaak nodig is. Voorts mist de notie dat wij geen voorstander zijn van het samenvoegen van legers. Al met al heeft de voorgestelde tekst toch een andere toon en inslag dan het door de commissie voorgestelde programmpunt. Om de aangegeven redenen kunnen wij hier niet in mee gaan.
216	ChristenUnie Amsterdam	Iran niet specifiek noemen.	70	13-17	weglaten	Geen kernwapens voor ... Iran een speerpunt.			Er zijn meer landen met kernwapens die een bedreiging kunnen zijn voor de wereldvrede, zoals Noord-Korea. Er zijn veel meer landen dan Iran waar christenen ernstig vervolgd worden. Het is daarom niet nodig om Iran speciaal te noemen.	Ontraden. Het veiligheidsprobleem is wat Iran betreft op dit moment hoogst actueel. Dat mag worden genoemd.
217	ChristenUnie Capelle aan den IJssel	Geen verhuizing van de Nederlandse ambassade naar Jeruzalem.	70	25 - 26	weglaten	De Nederlandse ambassade.....de staat Israel.			Dit voorstel is eerder aan de orde geweest. Het volgt nu direct op een passage over internationale rechtsbeginselen. De ambassade is nu gevestigd in Tel Aviv. Waarom verhuizing nu bij zou dragen aan die rechtsbeginselen of aan een duurzame vredesregeling is niet gemotiveerd.	Ontraden. Anders dan de indiener veronderstelt is niet bedoeld een verband te leggen tussen internationale rechtsbeginselen en overplaatsing van de ambassade naar Jeruzalem. Wij willen toezeggen naar de redactie te kijken om die onjuiste indruk weg te nemen.

Am.nr.	Naam kv	Essentie	pag.	regel	twwt	waar wijzig.	waar toev.	Wat is uw tekstvoorstel?	Toelichting op het amendement	Preadvies
218	ChristenUnie Leeuwarden	Financiële verantwoording gemaakte keuzes	71	1	toevoegen		specifiek nieuw hoofdstuk	Een op hoofdlijnen uitgewerkte financiële paragraaf waarin 1. de onderlinge afhankelijkheden ; 2. de verbanden / verschillen tussen kosten en uitgaven t.o.v. lente akkoord zijn opgenomen; of anderszins aantonen hoe aan de 3% norm gehouden kan blijven worden NB moet verder worden uitgewerkt.	Het conceptverkiezingsprogramma geeft aan dat in de komende periode het financiële tekort weggewerkt moet worden te beginnen met een maximaal tekort van 3% het komende begrotingsjaar, (p. 48). Toch zien we vele voorgenomen acties die ongetwijfeld geld gaan kosten. De forensenbelasting uit het lenteakkoord wordt grotendeels teruggedraaid, maar niet helemaal, p.59, Tegelijkertijd is er een voornemen is om het reizen voor mbo-studenten voor mbo-studenten heel goedkoop te maken (p.21). Dit is kostbaar; er zijn ca. een half miljoen mbo- ers ! De vraag ontstaat of alles financieel wel even goed is onderbouwd. Terecht wil de ChristenUnie niet korten op ontwikkelingshulp, Er staat zelfs in het verkiezingsprogramma een geleidelijke groei naar 0,8 % van het BNP verwoord. Maar met een aanhoudend financieringstekort wordt in feite geleend geld weggegeven van ontwikkelingslanden. Wat feitelijk gebeurt is dat onze kinderen met de rekening worden opgezadeld, terwijl het "lijkt" alsof NL vrijgevig is. Dat mag toch niet gebeuren! Dus: Het verkiezingsprogramma dient aantoonbaar financieel gezond in elkaar te zitten!	Ontraden. Op dit moment vinden gesprekken plaats met het CPB over de doorrekening van het verkiezingsprogramma. Het CPB komt eind augustus met een rapportage. Dan zal een financiële onderbouwing volgen. Overigens zijn de kaders in hoofdstuk 6 al wel richtinggevend, bijvoorbeeld als het gaat om de uitgesproken wens toe te werken naar begrotingsevenwicht in de komende kabinetsperiode. Uit nu reeds bekende cijfers van het CPB valt af te leiden dat dit doel een finke inspanning vraagt.